PROLETARCI VSEH DEŽEL, ZDRUŽITE SE!

DELO

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA SLOVENIJE

LJUBLJANA, NEDELJA, 27. OKTOBRA 1963 ● LETO V [illegible] CENA 20 DIN

»DELO« IZHAJA OD 1. MAJA 1959 PO ZDRUŽITVI »LJUDSKE PRAVICE«, KI JO JE 5. OKTOBRA 1934 USTANOVILA KOMUNISTIČNA PARTIJA V SLOVENIJI, IN »SLOVENSKEGA POROČEVALCA«, KI GA JE LETA 1941 USTANOVILA OSVOBODILNA FRONTA SLOVENSKEGA NARODA

GLAVNI UREDNIK JOŽE SMOLE

ODGOVORNI UREDNIK MARJAN JAVORNIK

Prva izdaja

Prihodnji teden v zvezni skupščini

BEOGRAD, 26. okt. (Tanjug). Prihodnji teden bo skupščinska dejavnost zelo živahna. Skupščinski zbori oziroma skupine poslancev bodo obravnavali teze za zakon o ustavnem sodišču Jugoslavije, sestavljanje statutov komun in nadaljnji razvoj druge stopnje šolanja, sprejeli pa bodo tudi več zakonskih predpisov.

V petek, 1. novembra dopoldne bo skupna seja zveznega zbora in organizacijsko-političnega zbora, na kateri bodo obravnavali teze za zakon o ustavnih sodiščih. Popoldne bosta imela oba zbora na ločenih sejah na dnevnem redu osnutek zakona o prenosu poslov iz pristojnosti okrajnih organov za notranje zadeve na občinske, osnutek zakona o posebni ureditvi sodnega postopka v zvezi s potresom v Skopju in osnutek zakona o zaključnem računu za leto 1962.

Zvezni zbor bo razen tega obravnaval osnutke zakonov o ratifikaciji pogodbe o prepovedi jedrskih poskusov v ozračju, vesolju in pod vodo, zakona o prepovedi vzdrževanja in navezovanja ekonomskih odnosov z južnoafriško republiko ter zakona o zbiranju in uporabi sredstev republiških in občinskih rezervnih skladov za potrebe gospodarskih organizacij.

V četrtek, 31. oktobra bo seja kulturno-prosvetnega zbora, na kateri bodo obravnavali nadaljnji razvoj druge stopnje sistema izobraževanja. Zbor bo uskladil orientacijski program dela in ustanovil več svojih komisij.

Ves prihodnji teden že od ponedeljka bodo seje odbora za družbeni plan in finance zveznega zbora ter odbora za plan gospodarskega zbora. Sejo je sklical tudi odbor za tekoča gospodarska vprašanja gospodarskega zbora, odbora zveznega zbora — za prosvetno-kulturna vprašanja in za družbeno-ekonomske odnose pa bosta imela skupne seje s skupinami poslancev organizacijsko-političnega zbora. Prihodnji teden se bosta sestali tudi skupščinska zakonodajno pravna komisija in komisija za vprašanja volitev in imenovanja, sklicana pa je tudi seja izvršnega odbora interparlamentarne unije.

Sklican socialno-zdravstveni zbor zvezne skupščine

BEOGRAD, 27. okt. (Tanjug). Predsednica socialno-zdravstvenega zbora zvezne skupščine Olga Vrabič je sklicala sejo zveznega zbora za 4. november ob 10. uri. Zbor bo obravnaval probleme socialnega zavarovanja in določil organizacijski program dela za prihodnjih šest mesecev. Pričakovati je, da bodo na seji ustanovljene komisije zbora.

Jugoslovanska sindikalna delegacija v Moskvi

MOSKVA, 26. okt. (Tanjug). — V Moskvo je danes prispela jugoslovanska sindikalna delegacija, ki jo vodi predsednik Zveze sindikatov Jugoslavije Svetozar Vukmanović. Jugoslovanska sindikalna delegacija bo prisostvovala 13. kongresu sovjetskih sindikatov, ki se bo začel v ponedeljek v Moskvi.

Na moskovskem letališču Šeremetjevo je predsednika Vukmanovića in člane jugoslovanske sindikalne delegacije sprejel sekretar centralnega sveta sindikatov Sovjetske zveze Solovjev s funkcionarji centralnega sveta.

Poljska delegacija v Novem Beogradu

BEOGRAD, 26. okt. (Tanjug). Delegacija Fronte ljudske enotnosti Poljske, ki jo vodi član predsedstva in sekretariata splošnega poljskega komiteja Fronte ljudske enotnosti, član politbiroja in sekretar CK PZDP Zenon Klyszko, je danes obiskala glavni odbor SZDL Srbije, kjer so se Poljaki seznanili z družbenim in gospodarskim razvojem Srbije in dejavnostmi SZDLJ. Po razgovoru v glavnem odboru SZDL Srbije so člani poljske delegacije obiskali Novi Beograd in si ogledali njegovo graditev. Poljski gostje so obiskali tudi beograjsko sejmišče, pionirsko mesto in športni center v Košutnjaku.

Delo republiškega izvršnega sveta

Takoj poskrbimo za nemoteno proizvodnjo v začetku leta

Sklenili so tudi, naj bi izdelali elaborat o problemih gradbeništva

LJUBLJANA, 26. oktobra. — Na včerajšnji seji je izvršni svet Slovenije pod predsedstvom Janka Smoleta razpravljal o gibanju gospodarstva v septembru oziroma v prvih treh četrtletjih letošnjega leta v SR Sloveniji.

Temeljne značilnosti gospodarske aktivnosti v omenjenem obdobju so visoka stopnja rasti proizvodnje kot tudi potrošnje in pozitivni rezultati na področju produktivnosti dela ter v zunanji trgovini, tako da lahko v letošnjem letu na področju gospodarstva pričakujemo prekoračenje planskih predvidevanj. Industrijska proizvodnja se je namreč v prvih treh tromesečjih letošnjega leta v primerjavi z istim časovnim obdobjem minulega leta povečala za 13.4 odstotka, izvoz pa za 28 odstotkov.

Poleg okoliščin, ki še nadalje vzpodbudno vplivajo na stopnjo rasti gospodarstva, pa obstaja tudi vrsta negativnih vplivov, kot je neskladnost v razvoju posameznih gospodarskih panog, med katere sodi tudi pomanjkanje oziroma nezadostna proizvodnja reprodukcijskega materiala, zaostajanje v prometu, v organizaciji trgovine in v uslužnostnih dejavnostih. Omenjene tendence narekujejo, da se intenzivno spremlja ter analizira razvoj gospodarstva v preostalih mesecih letošnjega leta, še zlasti z vidika ukrepov, ki bi jih bilo potrebno storiti za hitrejše povečanje produktivnosti. V zvezi s tem je zlasti potrebno proučiti vprašanje modernizacije proizvodnje, predvsem tiste, ki nas v večji meri vključuje v mednarodno delitev dela.

V prihodnjih mesecih je potrebno storiti tudi potrebne ukrepe in ustrezne napore za nadaljnje povečevanje izvoza kot tudi priprave za intenzivni izvoz v nadaljnjem letu. V sedanjem obdobju je tudi važno, da se zagotovi kontinuirana proizvodnja v prvih mesecih naslednjega leta. V ta namen je že sedaj potrebno vse pripraviti, da bi preprečili upad proizvodnje, ki je bil ugotovljen v navedenem času v preteklih letih.

Gospodarska zbornica SRS je predložila izvršnemu svetu poročilo o letošnji proizvodnji barvaste metalurgije v naši republiki. Poročilo navaja, da proizvodnja v barvasti metalurgiji zaostaja za stvarnimi možnostmi ter je zaradi tega potrebno bolj podrobno proučiti vzroke, ki vplivajo na počasnejšo dinamiko, zaradi česar bi bilo treba podvzeti ukrepe za odstranitev vzrokov zaostajanja.

Razprava je opozorila na zaostajanje znanstvenih raziskav v tej panogi, kar podjetjem barvaste metalurgije otežuje, da bi hitreje zboljšala kakovost in izbor svojih proizvodov, s tem pa tudi, da bi se uspešneje vključevala v mednarodno delitev dela. Spričo tega bo nujno potrebno tovrstne raziskave pospešiti in organizirati sistematično znanstveno raziskovalno delo oziroma okrepiti tekoče raziskave v tej gospodarski panogi. Hkrati je bilo tudi opozorjeno, da bodo tekoče in prihodnje investicijske naložbe zahtevale več novih strokovnjakov, medtem ko podjetja barvne metalurgije temu vprašanju ne posvečajo dovolj pozornosti. Za izobraževanje kadrov so podjetja doslej dajala razmeroma majhna sredstva, kar ogroža pravočasno in polno izkoriščanje novih zmogljivosti. Podjetja bi torej morala vzgoji kadrov posvetiti veliko večjo skrb in v te namene zagotoviti zadostna sredstva.

Delovni kolektivi naj bi tudi čimbolje izkoristili notranje rezerve, kot so razpoložljivi delovni čas in tehnične zmogljivosti, da bi povečali produktivnost dela in s tem v kar največjem obsegu nadomestili letošnji zaostanek in si hkrati zagotovili boljšo podlago za proizvodnjo v naslednjem letu. Nujno je tudi, da intenzivno nadaljujejo z izpopolnjevanjem notranje organizacije in sistema delitve dohodka. V jesenskem obdobju bi morali podjetjem barvne metalurgije zagotoviti zadosten prevoz potrebnih surovin za redno proizvodnjo v zimskih mesecih. Vso pozornost zasluži tudi zaostajanje tekočih rekonstrukcij, katere je treba pospešiti.

Razprava o položaju gradbeništva v letošnjem prvem polletju je nakazala nekatere značilnosti in pomanjkljivosti v tej gospodarski dejavnosti. Medtem ko se je vrednost del v primerjavi z lanskim prvim polletjem občutno povečala, na kar je vplivalo predvsem povečano povpraševanje po gradbenih storitvah, pa gradbena podjetja niso polno izkoristila vseh možnosti, ki so jih nudile take razmere. V takih pogojih bi podjetja morala skrbeti, da bi bolj bistveno skrajšala čas gradnje, kar bi lahko dosegla s povečano produktivnostjo, ki jo omogoča hitrejše uvajanje mehanizacije, industrijski način gradnje in doslednejše nagrajevanje po delu.

V razpravi je bilo nadalje ugotovljeno, da sredstva za gradnjo objektov največkrat niso v celoti zagotovljena z akreditivi ali garancijami bank, kar vpliva negativno na redno plačevanje izvršenih del, kot tudi, da gradbena podjetja prevzemajo dela, ne da bi se prepričala, če so zagotovljena sredstva po predpisih o medsebojnem plačevanju med koristniki družbenega premoženja. Pomanjkljivosti financiranja v gradbeništvu

● Nadaljevanje na zadnji strani

Stambolić v Makedoniji

SKOPJE, 26. okt. (Tanjug). — Predsednik zveznega izvršnega sveta Petar Stambolić, član ZIS Avdo Humo in pomočnik državnega sekretarja za zunanje zadeve Marko Nikezić so danes obiskali nekaj mest v jugovzhodni Makedoniji.

Spremljali so jih sekretar CK ZK Makedonije Krste Crvenkovski, predsednik izvršnega sveta Makedonije Aleksandar Grličkov in član sveta Trpe Jakovleski. V Titovem Velesu so si ogledali tovarno porcelana, zanimali so se za proizvodnjo, produktivnost dela, za delavsko samoupravljanje in za druge zadeve iz življenja ter dela tega kolektiva. Razen tega je predsednik okrajne skupščine Titovega Velesa Vlado Pavlov goste seznanil s problemi in perspektivami tega okraja.

Na poti proti Demir Kapiji so Stambolić, Humo in Nikezić obiskali arheološke izkopanine v Stobiju, plantaže vinogradov v kavadarskem področju in vinsko klet v Kavadarcih.

Delegacija SZDL Jugoslavije v Budimpešti

BUDIMPEŠTA, 26. okt. (Tanjug). — Delegacija SZDL Jugoslavije, ki je bila pod vodstvom člana predsedstva zveznega odbora Jovana Veselinova zadnje dni na prijateljskem obisku v ČSSR, je davi prispela v Budimpešto. Na železniški postaji so jo sprejeli in pozdravili član CK MSDP in voditelj oddelka CK za partijske in množične organizacije Jozef Sandor, sekretar deželnega sveta Patriotične ljudske fronte Madžarske Jozef Harmati, predstavniki madžarskega zunanjega ministrstva in jugoslovanski veleposlanik v Budimpešti dr. Dušan Čalić s člani veleposlaništva. V Budimpešti, kamor je prispela na povabilo deželnega sveta Patriotične ljudske fronte Madžarske, bo ostala delegacija SZDLJ dva dni.

Predsednik deželnega sveta Patriotične ljudske fronte Madžarske in član politbiroja MSDP Gyula Kallai je danes popoldne sprejel delegacijo SZDLJ.

Maroko je zavrnil predlog za razgovore med voditelji neodvisnih afriških držav

Boji na meji se nadaljujejo – Spor dobiva vedno širši pomen

OD NAŠEGA STALNEGA DOPISNIKA

ALŽIR, 26. okt. (po telefonu). — Maroški kralj Hasan II. je zavrnil povabilo, da pride v Tunis na konferenco, ki bi ji prisostvovali šefi držav Etiopije, ZAR, Alžirije, Malija, Gvineje, Libije in Maroka in ki naj bi se začela v ponedeljek, 28. t. m., alžirska vlada pa si še nadalje prizadeva rešiti obmejni spor, ki je pričel dobivati oblike vojne med dvema sosednima državama, v okviru Organizacije afriške enotnosti.

Po vesteh, ki so bile danes tu objavljene, je večina ministrov neodvisnih afriških držav pritrdilno odgovorila na poziv alžirskega zunanjega ministra, naj bi bila čimprej konferenca zunanjih ministrov Organizacije afriške enotnosti. Hkrati izjavljajo danes v uradnih alžirskih krogih, da je alžirska vlada — v želji poravnati spor »v okviru družine afriških držav« — še vedno pripravljena pristati na sestanek šefov držav v Tunisu, Tripolisu, Bamaku ali kaki drugi prestolnici ene od neodvisnih afriških držav.

Toda medtem, ko si alžirska vlada prizadeva s pogajanji rešiti spor, se srditi napadi maroških enot, podprti s tanki, nadaljujejo na področju Hasi Beide in Tindjuba. Po zadnjih vesteh se borbe nadaljujejo tudi severno od Colomb Bechara.

Na področje borb še dalje pošiljajo okrepljene alžirske enote. Na mejo je odšel del bivših desidentskih enot Mohanda U El Handža, ki je v četrtek na osnovi sporazuma z vlado sklenil kreniti na fronto v pomoč enotam ANP, ki so slabše oborožene kot maroške. Drugi del naj bi vsak hip odšel v Colomb Bechar. S tem delom bo krenil — kot pravijo tu — tudi sam Mohand U El Handž, ki je bil v četrtek v glavnem mestu.

Zavrnitev maroškega kralja, da pride v Tunis na konferenco uglednih šefov neodvisnih afriških držav, je povzročila osuplost in zaskrbljenost v poluradnih alžirskih krogih in v alžirski javnosti, posebno po včerajšnjih prvih vesteh, da bo zagotovo v kratkem konferenca šefov držav, vključno z maroškim kraljem. Zato v krogih, ki so blizu alžirski vladi, in v tisku danes poudarjajo, da postaja vse bolj očitno, da je vdor enot kralja Hasana na alžirsko ozemlje samo pretveza, ki naj bi služila dalekosežnejšim načrtom: preprečitvi socialističnega razvoja, po poti katerega je krenila ta dežela.

»Maroški kralj, ki se boji konference v Tunisu, katere bi se udeležili ugledni šefi neodvisnih afriških držav, obsojen in izoliran od večine držav afriške enotnosti« — poudarjajo tu — »je preko svojega predstavnika v OZN podvzel korake za sklicanje Varnostnega sveta, prepričan, da bo tam naletel na podporo mednarodnega velekapitala«.

Tako se alžirsko maroški obmejni spor, ki se je začel 3. oktobra z vdorom maroških enot na alžirsko ozemlje južno od Colomb Bechara, nadaljuje in vse bolj zapleta.

●● Nadaljevanje na zadnji strani

Bamako: vrhunski sestanek za rešitev spora

RABAT, 26. okt. (AFP). V Rabatu so uradno sporočili, da bo sestanek na najvišji ravni, na katerem bodo razpravljali o alžirsko-maroškem sporu, 29. oktobra v Bamacu (Mali) in da se ga bodo udeležili maroški kralj Hasan II., alžirski predsednik Ben Bela, etiopski cesar Haile Selassie in predsednik republike Mali Modibo Keita.

Sodeč po tem sporočilu bi odpadli vsi drugi predlogi o sestankih, na katerih naj bi razpravljali o alžirsko-maroškem sporu, kot na primer predlog o sestanku šefov osmih afriških držav, predlog o sestanku zunanjih ministrov in drugi.

Za zdaj še ni znano reagiranje Alžira na to sporočilo.

DEMONSTRACIJE V MAROKU — V zvezi z obmejnim sporom z Alžirijo so bile demonstracije tudi v Maroku. Na sliki: protialžirska demonstracija v Marakešu 24. tega meseca. Foto: AP

Malo upanja za rešitev 43 rudarjev

LENGEDE, 26. oktobra (Reuter). — Malo upanja je ostalo, da bi rešili 43 rudarjev, ki jim je voda zaprla izhod iz rudnika. Rudarji so v globini od 60 do 100 metrov. Reševalne ekipe nadalje vrtajo odprtine na krajih, kjer domnevajo najti ogrožene rudarje, vendar doslej brez vsakega uspeha.

Predstavnik rudnika je izjavil, da bodo reševalne ekipe delale toliko časa, dokler ne bodo prodrle do rudarjev. Rekel je tudi, da je samo za štiri rudarje še upanje, da jih bodo rešili.

Dosledno izvajanje programa pogoj za sodelovanje v vladi

Razprava na kongresu PSI o odnosih z ostalimi strankami

OD NAŠEGA POSEBNEGA DOPISNIKA

RIM, 26. okt. (po telefonu). — Z obrazložitvijo stališč manjšinske leve struje, ki jo je dal Tullio Vechietti, in Pertinijeve resolucije za enotnost stranke se je začela razprava o poglavitnih problemih in odločitvah, ki naj bi jih sprejel XXXV. kongres italijanske Socialistične stranke.

Iz celotnega govora predstavnika leve struje Vecchiettija je odmevalo popolno nezaupanje v možnost uspeha nove sredinsko leve vlade. Vecchietti je tako notranje kot zunanje politični položaj orisal skrajno pesimistično. Kljub temu pa je delno odstopil od strogo maksimalističnih stališč, ki jih je njegova struja zagovarjala ob začetku predkongresne diskusije.

»Pripravljeni smo skupno z vami, ki predstavljate večino, sprejeti politično odgovornost, kar ne pomeni ministrskih mest, temveč lojalno spoštovanje sprejete politike,« je dejal ob zaključku Tullio Vecchietti, ko je pred tem pojasnil pogoje, pod katerimi bi bilo možno sodelovanje s krščansko demokracijo.

»Pogajanja za vstop socialistov v vlado je treba voditi na osnovi nepreklicnih stališč,« je dejal Vecchietti.

Ta bi naj bila:

1. nova zunanjepolitična usmeritev, tako da bo Italija postala aktivna sila miru, se pridružila s predlogom za pomirjenje in zmanjšanje atomske oboroževalne tekme. PSI mora odločno zavrniti odgovornost sodelovanja v vladi, ki bi se zavzemala za atomsko oborožitev Nemčije;

2. v notranji politiki pa z vrsto ukrepov, ki bi spremenili strukturo in usmeritev investicij, javnih in privatnih, reforme, ki so potrebne za organizacijo proizvodnje,

●●● Nadaljevanje na zadnji str.

DELEGACIJA ZVEZE SINDIKATOV JUGOSLAVIJE JE ODPOTOVALA V MOSKVO, kjer se bo udeležila kongresa sovjetskih sindikatov. Na sliki: vodja delegacije Svetozar Vukmanović pred odhodom na beograjski železniški postaji. Foto: Tanjug

Libanonsko-sirska kriza

BEJRUT, 26. okt. (AFP). Libanonsko-sirska kriza, ki so jo sprožili obmejni incidenti po vdoru sirskih sil na libanonsko ozemlje, je še nadalje v središču političnega dogajanja. Predsednik vlade Rašid Kerame je včeraj seznanil šefa države, generala Fuada Šehaba, z najnovejšim razvojem v krizi pa sirskem odgovoru na libanonsko protestno noto.

Libanonski parlament je včeraj razpravljal o incidentih na sirsko-libanonski meji. Premier Kerame je obvestil poslance o libanonski protestni noti Siriji in o sirskem odgovoru. Libanon je zahteval v svoji protestni noti preiskavo o incidentu, ki se je pripetil na libanonskem ozemlju po vdoru Sircev in v katerem so padli štirje libanonski vojaki, katerih družinam naj Sirija izplača odškodnino. Sirski odgovor pa trdi, da so »saboterji iz Libanona« vdrli v Sirijo in da oblasti v Damasku ne vedo nič o omenjenem incidentu, da pa nimajo nič proti preiskavi.

Kako teče usklajevanje predpisov z novo ustavo

Odgovori predstavnikov ZIS na zasedanju Stalne konference mest

ZAGREB, 26. okt. (Tanjug). Na letni skupščini Stalne konference mest v Zagrebu so predstavniki ZIS Kiro Gligorov, Dragutin Kosovac, Janez Vipotnik in Velibor Ljujić ter generalpodpolkovnik Djuro Lončarević odgovarjali na vprašanja predstavnikov jugoslovanskih mest.

Na vprašanje, ali bodo kmalu uveljavljeni predpisi o položaju komun in delovnih organizacij v investicijski politiki in usklajanju gospodarskega sistema z določbami ustave, je zvezni sekretar za finance Kiro Gligorov odgovoril, da se že uveljavljajo ukrepi, ki bodo v bližnji prihodnosti postopoma zagotovili uskladitev najbolj bistvenih zakonov s tega področja z osnovnimi določbami ustave. Tako bi izločili instrumente, ki so v večji ali manjši meri lahko oteževali položaj tistih delovnih organizacij, ki dosežejo večjo produktivnost dela in večjo ekonomičnost poslovanja.

Gligorov je potem sporočil, da je v zaključni fazi sestavljanje zakona, ki bo uskladil proračunski mehanizem z osnovnimi določbami ustave. Vsaka družbenopolitična skupnost, od federacije do komune, bo samostojno določila visino svojih dohodkov in prek instrumentov, ki jih ima na razpolago, povsem samostojno razporejala te dohodke.

Na področju kratkoročnega kreditiranja v glavnem ne bo nobenih sprememb. Kar tiče dolgoročno kreditiranje, na pristojnem mestu proučujejo to zelo zamotano in izredno važno vprašanje. Začelo se je tudi že proučevanje, kako izpopolniti devizni sistem, ki je v sedanjem obdobju izredno važen.

Ko je govoril o delu komunalnih bank, je Kiro Gligorov rekel, da so v polni meri našli ne samo svoje upravičilo, marveč tudi svoje mesto v omrežju vsega našega bančnega sistema. Kar 80 % kreditnih sredstev na področju kratkoročnega kreditiranja gre zdaj prek komunalnih bank.

Gligorov je izjavil, da je že sestavljen tudi zakonski osnutek o obdavčenju kmetov in obrtnikov. V osnutku je uveljavljeno načelo, da ne smemo spreminjati sedanjega mehanizma obdavčenja kmetov, ki sloni na katastru. Katastrska osnova bo revidirana, da bi odstranili slabosti, ki so nastale v minulosti. O višini davkov bo odločala vsaka posamezna družbeno-politična skupnost.

Zvezni sekretar za trgovino Dragutin Kosovac je izjavil, da je zvišanje cen mesa povzročilo tudi zvišanje cen živinske krme, kar bi lahko negativno vplivalo na cene in pridelovanje drugih kmetijskih pridelkov. Zato so bili storjeni naslednji ukrepi: dogovorjena je odkupna cena za koruzo 42 din, začel se je uvoz 150.000 ton koruze in 80.000 ječmena za intervencijo na trgu, odpravljene so izvozne premije za koruzo in zagotovljena sredstva za povečanje uvoza živinske krme. Da bi uskladili potrošnjo mesa s proizvodnjo, je rekel Kosovac, bomo v okviru plana izvoza za prihodnje leto določili kontingente za izvoz v prvem polletju.

Ti in drugi ukrepi naj bi vplivali na trg in zagotovili bolj stabilno osnovo za zboljšanje živinoreje in za povečanje

●●●● Nadaljevanje na zadnji strani

Santo Domingo:

NE PRIZNAVAJO

Profesorji univerze v Santo Domingu so objavili manifest, v katerem pravijo, da ne priznavajo vojaškega udara z dne 25. decembra, ko je junta prevzela v oblasti prvega ustavno izvoljenega predsednika Bosscha. V manifestu obtožujejo vojaško juntO, da je odpravila državljanske pravice in prevzela oblast, ter istočasno pozivajo vse študente in delavce, naj ustanove enotno fronto, ki se bo borila za ponovno vzpostavitev ustavnosti.

London:

KUPČIJA

Britanska letalska industrija je v hudi konkurenci, ki ne pozna zavezništva, izgubila v boju z ameriško industrijo še eno pogodbo, ki jo je imela skoraj že za sklenjeno. Avstralija bo namreč kupila dve eskadrilji ameriških nadzvočnih letal, kar je hud udarec za Britanijo, ki je ogromno investirala za razvoj svoje letalske industrije. Britanija je že večkrat izrazila nezadovoljstvo, ker članice NATO kupujejo vojaško opremo v ZDA.

Aden:

PREVELIKE PLAČE

Adenska vlada je odločno zavrnila zahtevo, naj bi namesto tujih strokovnjakov zaposlili v gospodarstvu in upravi Arabce. Med razpravo o proračunskih izdatkih v Federalnem svetu je namreč velika večina svetnikov opozorila, da gre preveč izdatkov za plače tujim, v glavnem britanskim strokovnjakom. Zahtevali so, naj jih zamenjajo z domačini, ki bi delali za manjše plače. Polovica svetnikov je demonstrativno zapustila zasedanje.

Madrid:

PREISKAVA

Madridsko sodišče je začelo preiskavo proti skupini 102 španskih intelektualcev, ki so podpisali nedavno objavljeni manifest, v katerem so protestirali proti nasilju policije nad zaprtimi stavkajočimi delavci. V manifestu so španski književniki, umetniki in univerzitetni profesorji zahtevali od ministra za informacije v vladi diktatorja Franca, naj prouči poročila tujih dopisnikov o policijskem nasilju nad delavci.

TRADICIJA
ISKRA
KVALITETA

Sveža pobuda sestavljavcev statutov

Dela, ki ga je opravil organizacijsko politični zbor republiške skupščine na svoji petkovi seji, ne moremo ocenjevati po tem, pri koliko odprtih konkretnih ali praktičnih vprašanjih, ki se pojavljajo pri sestavljanju statutov, je zboru uspelo postaviti piko na i. To namreč ni stvar republiške skupščine. Samoupravna pravica in naloga samih občin, mest, okrajev, delovnih organizacij in krajevnih skupnosti je, da poiščejo — v okviru ustavnih načel — samostojne in izvirne rešitve posameznih problemov v svojih statutih ter s tem ustvarjalno uresničujejo in nadalje razvijajo ustavni sistem. Kljub temu pa je ta seja organizacijsko političnega zbora posebnega pomena in sveža pobuda za nadaljnje delo na statutih.

Poslanci tega zbora so poprej obiskali vrsto občin, delovnih organizacij in krajevnih skupnosti. Tam nabranim ugotovitvam so dodali še izkušnje iz svojih volilnih enot ter sestavili na tej podlagi obsežno poročilo. Le-to ne vsebuje kompleksnih analiz. To namreč ni bilo možno zato, ker vsi osnutki statutov občin, mest in okrajev še niso v javni razpravi, večina statutov delovnih organizacij in krajevnih skupnosti pa sploh še ni pripravljenih. Vendar pa je zboru s poročilom, ki ga je bistveno izpopolnila plodna razprava, v kateri se je oglasila kar krepka četrtina vseh poslancev, uspelo ugotoviti, do kam smo pravzaprav prišli z izdelavo statutov in kakšno je trenutno stanje. Zbor je razgrnil pred javnostjo široko panoramo bistvenih problemov, na katere iščemo rešitve. Njegovo priporočilo pa je jasneje določilo odgovornost okrajnih in občinskih skupščin, delavskih svetov in drugih samoupravnih organov, da skrbneje spremljajo in usmerjajo delo na statutih. Doslej so namreč ti organi, pa tudi vodilni ljudje iz uprav, marsikje to delo odrivali ter ga prepuščali le statutarnim komisijam ter družbeno-političnim organizacijam. Iz razprave na zboru povzemamo napotilo, naj bi se v pripravljanje statutov močneje vključila razen samoupravnih organov tudi strokovna društva, gospodarske zbornice, inštituti, republiški sekretariati in drugi.

Priporočilo ugotavlja, da za pripravo statutov zadostujejo ustavna načela. V prihodnje naj bi torej odpadli izgovori, češ da je treba čakati na nekatere nove zakone ter da se statutov delovnih organizacij in krajevnih skupnosti ni moč lotiti, dokler ni sestavljen ali celo sprejet občinski statut. Po napotkih priporočila naj bi hkrati z občinskimi statuti pripravljali statute delovnih organizacij in krajevnih skupnosti, pa tudi druge samoupravne akte (pravilnike, poslovnike itd.). Skupščinska razprava je opozorila, da bo takšno vzporedno delo zaradi medsebojne povezanosti problemov bistveno olajšalo usklajevanje oziroma razmejevanje med vsebino posameznih statutov in drugih samoupravnih aktov. Prav zato, ker zaostaja sestavljanje statutov krajevnih skupnosti, pa tudi delovnih organizacij — zlasti manjših in pa na področju družbenih služb — marsikje ni bilo moč ustrezneje obdelati tudi tozadevnih določb v občinskih statutih.

Doslej so bili napori pri sestavljanju statutov še dokaj razcepljeni. Občinske statutarne komisije so se ukvarjale v glavnem le z občinskimi statuti, sindikati s statuti delovnih organizacij, organizacije SZDL pa s statuti krajevnih skupnosti. Morda se je bilo temu skraja nekoliko teže izogniti. Za naprej pa naj bi to delo bolj združevali. Koordinatorji te dejavnosti naj bi bile občinske skupščine.

Hkrati priporočilo opozarja na potrebo po večji zavzetosti in smotrneje organizirani pomoči vseh družbeno-političnih činiteljev, da bi statute lahko sprejeli do zakonitega roka, do aprila prihodnjega leta.

Skupščinska razprava o pripravljanju statutov pomeni začetek intenzivnejšega sestavljanja teh samoupravnih aktov. Nedvomno pa lahko pričakujemo, da bo republiška skupščina, zlasti njen organizacijsko-politični zbor, še in še obravnaval posamezna pomembnejša vprašanja, ki se odpirajo ob sestavljanju statutov, zlasti še tista, ki so širšega pomena in terjajo morda načelno enake oziroma podobne rešitve. Poglavitno delo na statutih pa je seveda — kot že rečeno — stvar skupščin oziroma samoupravnih organov, strokovnih, družbeno-političnih in drugih činiteljev v okrajih, mestih, občinah, krajevnih skupnostih in delovnih organizacijah.

MIRO ZAKRAJŠEK

NOVA TRGOVINA V VELENJU — Trgovsko podjetje »Bazen« je v Velenju odprlo poslovalnico »Sodobna oprema«. Lokal je moderno opremljen, dolg je 90 metrov in ima steklene zunanje stene. Foto: Vlastja

Tretjina Slovencev v tečaje za prvo pomoč

LJUBLJANA, 26. okt. (Tanjug). Danes se je pri republiškem centru za prvo pomoč na glavnem odboru Rdečega križa Slovenije v Ljubljani začel seminar zdravnikov, ki bodo vodili v kratkem ustanovljene okrajne in občinske centre prve pomoči. Okrog 60 udeležencev seminarja bo predvsem obravnavalo širok program tečajev prve pomoči, pri čemer računajo, da se bo v naslednjih dveh letih naučilo nuditi prvo pomoč v 20-urnih tečajih okoli 33 odstotkov prebivalstva Slovenije.

Sprejemi in obiski

BEOGRAD — V Beograd se je vrnila jugoslov. delegacija, ki se je od 14. do 25. okt. v Tunisu udeleževala zasedanja jugoslovansko-tuniške mešane komisije za pospeševanje sodelovanja med Jugoslavijo in Tunizijo. Na tem zasedanju so razen vrste dokumentov s področja medsebojnih odnosov podpisali tudi dokument o povečanju blagovne menjave.

BEOGRAD — Sinoči je odpotovala iz Jugoslavije delegacija češkoslovaškega odbora branilcev miru, ki se je kot gost Jugoslovanske lige za mir, neodvisnost in enakopravnost narodov mudila v naši deželi od 15. do 25. oktobra in obiskala Beograd, Zagreb, Ljubljano, Kragujevac, Dubrovnik in Novi Sad.

BEOGRAD — Na povabilo CK ZKJ se mudi v naši deželi študijska delegacija CK KP Italije, ki jo vodi tovariš Eugenio Peggio, član CK KP Italije in načelnik ekonomske sekcije v direkciji KP Italije.

BEOGRAD — Delegacija sindikata delavcev tekstilne, oblačilne in usnjarske industrije DR Nemčije, ki jo vodi podpredsednik centralnega odbora Erich Geier, se mudi v Jugoslaviji na obisku pri sindikatu delavcev industrije in rudarstva.

ZAGREB — Delegacija novinarjev DR Nemčije, ki se mudi v naši deželi kot gost Zveze novinarjev Jugoslavije, je obiskala v Zagrebu muzej revolucije, uredništvo »Vjesnika«, moderno galerijo in študentski center.

Pisma bralcev

Res bi rad zvedel

Tovariš urednik,

dne 21. 9. t. l. sem v pismu, objavljenem v rubriki »Pisma bralcev«, očital tovarni »Planika« v Kranju, da je dala na trg čevlje s prepustnim spodnjim in zgornjim usnjem. Podplati so vpijali vodo kot goba. Tovarno sem prosil, naj odgovori na štiri vprašanja o prevzemu usnja. Po izjavah prodajalk odgovarja tovarna le za izdelavo, ne pa za kakovost usnja.

Tovarna »Planika« na pismo ni odgovorila, ker je menda mnenja, da je bolje, če se ne meša v neprijetno zadevo, da ne bo postala še bolj neprijetna. To pa za tovarno ni dobra reklama. Če bo izvažala čevlje s tako slabo kakovostjo usnja, se ji bo to bridko maščevalo. Morda pa izvaža »Planika« v tujino najboljše blago, domači potrošnik pa naj se zadovolji s slabo kakovostjo usnja — vkljub visokim cenam čevljev?

Res bi rad zvedel, kako je s to stvarjo.

Ing. IGNAC VIDIC,
Ljubljana,
Pod hribom 14

Trg samo dopoldne

(Delo z dne 24. 10. 1963 v rubriki Pisma bralcev)

Tovariš urednik,

o tržnem času, delovnem redu in poslovanju na glavnem ljubljanskem živilskem trgu daje v zvezi z novimi željami in tudi zahtevami obiskovalcev, potrošnikov in prodajalcev tega trga, izraženimi bolj ali manj glasno na trgu samem, v pisarni Uprave trgov in tudi v dnevnem časopisju, Uprava trgov v Ljubljani, Pogačarjev trg št. 1, tole kratko pojasnilo:

Uprava trgov upravlja, vzdržuje in nadzoruje ljubljanske živilske trge po določilih Odloka o tržnem redu (Glasnik, uradni vestnik OLO Ljubljana št. 26/59). Organizacija dela na trgu je urejena s Pravilnikom o delovnem redu (seja upravnega odbora Uprave trgov z dne 16. 5. 1958) in z drugimi zakonitimi predpisi. Organizacija in vse delo na trgu je usklajeno z delom komunalnega podjetja »SNAGA«. Praksa in tradicija trga sta uzakonila tržni čas, ki je optimalen za prodajo, nakup in pospravljanje in čiščenje trga vse dni v tednu in vse letne čase.

Trg je namreč različno obiskan in založen s prodajnim blagom v teku tedna, promet pada in raste v obliki krivulje. Trg se v ponedeljek npr. sam konča že do 12. ure (razen v kolonadi pri sadju).

Ob dnevih velikega navala in močne založenosti trga, to sta sreda in sobota, pa delo na trgu prekinejo tržni nadzorniki, a ne točno ob 13. uri, pač pa po 14. uri, ker bi sicer ne bilo mogoče trga pospraviti, očistiti in postaviti na želeno in zahtevano higiensko raven. Čistilci podjetja »Snaga« so v mesecu septembru dnevno odvažali tudi do 16 m³ depoja paprik in slame. Pri tem pa ne navajamo čiščenja zatrpanih žab, onesnaženih fontan ter košev z najrazličnejšimi odpadki.

Uprava trgov ne more dovoljevati, da bi trgovali in celo prekupčevali v poznih popoldanskih urah, saj bi se tako trg spremenil v prostor, poln smradu oziroma nečistoče.

Pri izdelavi statuta Uprave trgov bo statutarna komisija, upoštevajoč uvajanje 42-urnega tedenskega delovnega časa, nedvomno morala upoštevati tudi želje in predloge potrošnikov, da se uvede primeren tržni čas, ki bo ustrezal sezonskim situacijam na trgu.

Ljubljanski glavni živilski trg nudi od ranega jutra do poznega popoldneva, to je ves dan, obiskovalcem trga vsega v izobilju: od ajdove moke, cvetic, mesa in mleka, mesnih in mlečnih izdelkov do gozdnih sadežev — toda v različnem dnevnem času in na raznih mestih v območju trga. Kvaliteta in cene so pa seveda različne in se ravnajo po zakonu ponudbe in povpraševanja. (Moderna samopostrežna trgovina »Sadje-zelenjava« dela ves dan non-stop, to je od 7. do 19. ure).

Za upravo trgov Ljubljana:
MATKO CERAR

Objava sodbe

Okrožno sodišče v Ljubljani je s sodbo z dne 21/2 1963, K 4/63, v zvezi s sodbo Vrhovnega sodišča SRS v Ljubljani z dne 17/7 1963, Kž 424/63,

razsodilo:

Obt. Zupančič Marija, stanujoča v Ljubljani, Rudnik št. 80,

je kriva,

da je o drugem trdila nekaj neresničnega, kar utegne škodovati njegovi časti in dobremu imenu s tem, da je

1. v časopisu »Delo« v Ljubljani objavila dne 26/10 1962 na 4. strani v rubriki »Pisma bralcev« pod naslovom »Bolnega človeka so preteplil« zlasti sledeče neresnične trditve: »Pri vratih so ga čakali natakarji, ki so bili tisti večer v službi — bilo jih je menda pet, in se spravili nad reveža: tepli so ga po glav, hrbtu, kamor je pač padlo, končno ga je eden brcnil, da se je komaj ujel za zid: in

2. v časopisu »Delo« v Ljubljani objavila dne 20/11 1962 na 4. strani v rubriki »Pisma bralcev« pod naslovom »Še o bolnem človeku, ki so ga pretepli« zlasti sledeče neresnične trditve: »Tovariš, ki je bil tepen, jim je namreč podpisal, da ga niso tepli in to za 2 del, kar so priznali«.

S tem je storila dve kaznivi dejanji obrekovanja s tiskom po čl. 169/II kz in se po zakonitem citiranem določilu, ob uporabi čl. 42/II in 43 tč. 2 kz

obsodi:

Za kaznivo dejanje pod 1. na 20.000.— denarne kazni, za kaznivo dejanje pod 2. na 25.000.— din denarne kazni.

Po čl. 46 kz se obtoženki izreče enotna denarna kazen v znesku 45.000.— din, ki je plačljiva v dveh mesecih od dneva te sodbe dalje, ki se pa v sljučaju neizterljivosti spremeni v zaporno kazen v razmerju 1.000.— din za en dan zapora.

Po čl. 48/I kz se obtoženki izvršitev izrečene kazni odloži za dobo dveh let pod pogojem, da se izrečena kazen ne bo izvršila, če obsojenka ne bo storila novega kaz. dejanja.

Po čl. 178 kz se izrek sodbe na stroške obsojenke objavi v isti rubriki »Delo« v Ljubljani.

Obtoženka je dolžna povrniti zasebnemu tožilcu njegove stroške v znesku din 12.260 ter plačati stroške kaz. postopka, pri čemer se ji povprečnina odmeri v znesku din 2.000.—.

Pripomba uredništva

Uredništvo »Dela« je sklenilo, da v tem primeru ne bo zahtevalo od obsojenke povračila stroškov.

„Pisma bralcev"
so vaša tribuna
SODELUJTE

Prebral sem pismo in odgovor

Tovariš urednik,

v »Delu« sem bral pismo tov. Svarca o slabem higienskem stanju v Gramozni jami kraj Majaronove ulice in odgovor sanitarnega inšpektorja občinske skupščine Ljubljana-Bežigrad. Zdi se mi v redu, da inšpektor ugotavlja, kaj vse mečejo v to zapuščeno gramoznico in kakšno je zaradi tega stanje; ni mi pa jasno, zakaj ničesar ne ukrenejo, da bi se stanje popravilo.

Menim, da občina Bežigrad mora imeti sredstva, da bi preprečila širjenje nehigiene. Vsakovrstna nesnaga, ki jo stanovalci javno in nemoteno odlagajo in spuščajo, ustvarja možnost širjenja vseh vrst bolezni.

Sedaj se širi v naselju škrlatinka; ali bomo mirno prenašali stanje, ki nudi še večjo možnost za nalezljive bolezni, in to samo zato, ker ni sredstev? Menim, da delim misli večine stanovalcev, ko pravim: če že ni v občini sredstev za ureditev parka in zelenice in vse kakor morebiti preprečiti odmetavanje vsakršnih odpadkov.

In še nekaj. V naselju je stara baraka, iz katere teče vse, kar bi se moralo odtekati v kanalizacijo. Kaj to pomeni, si lahko vsakdo sam misli.

To sem navisal, ker menim, da mora občina naglo ukrepati, ker je lahko že jutri stanje še bolj kritično. Treba je samo malo več odločnosti, in vse bo v redu.

TONE BJAT,
Ljubljana,
Savsko naselje, Šerkova 5

Več sodelovanja med zdravniki in prosvetnimi delavci

TUZLA, 26. okt. (Tanjug). Drugi dan posvetovanja zdravstvenih delavcev Jugoslavije v Tuzli je predstavnica centralnega odbora Rdečega križa Jugoslavije Bogdanka Stanojević prebrala referat o »Vlogi zdravstvenih delavcev v zdravstvenem izobraževanju ljudstva«. V razpravo je poseglo več zdravnikov, med njimi tudi predsednik centralnega odbora Rdečega križa Jugoslavije dr. Pavle Gregorić. Poudaril je dosedanje sodelovanje te organizacije v zdravstvenem izobraževanju in se zavzel za še tesnejše sodelovanje s prosvetnimi delavci.

V Sloveniji je vpisanih nad 6,3 milijarde

Podatki službe družbenega knjigovodstva z dne 25. oktobra

LJUBLJANA, 26. okt. — Po podatkih službe družbenega knjigovodstva pri Narodni banki SFRJ je bilo v Sloveniji do 25. oktobra vpisano 6.367.892.000 dinarjev ljudskega posojila za obnovo in izgradnjo Skopja. Pri tem je 2283 organizacij in skupnosti vpisalo 2.330.921.000 din, 453.676 delavcev in uslužbencev 3.277.277.000 dinarjev, 77.440 kmetov 254.501.000 dinarjev in ostale kategorije občanov skupaj 445.193.000 dinarjev.

V celjskem okraju so do tega dne vpisali skupno 835.344.000 dinarjev, pri čemer je 375 organizacij in skupnosti prispevalo 286 milijonov 91.000 dinarjev, 62.816 delavcev in uslužbencev 433,200.000 dinarjev, 15.382 kmetov 52,928.000 dinarjev in ostali 63.125 dinarjev.

V okraju Koper so skupno vpisali 649,946.000 dinarjev, in sicer je 247 organizacij in skupnosti vpisalo 111,634.000 dinarjev, 56.524 delavcev in uslužbencev 414 milijonov 961 tisoč dinarjev, 10.708 kmetov 38,111.000 dinarjev in ostali 85,240.000 dinarjev.

V ljubljanskem okraju je bilo skupno vpisanega 3 milijarde 369,969.000 dinarjev. Od tega je 1.175 organizacij in skupnosti vpisalo 1 milijardo 401.525.000 dinarjev, 225.774 delavcev in uslužbencev 1.706,069.000 dinarjev, 15.598 kmetov 48,228.000 dinarjev in ostali 214.138.000 dinarjev.

V mariborskem okraju so vpisali 1.452,642.000 dinarjev, od tega 496 organizacij in skupnosti 531,671.000 dinarjev, 108,562 delavcev in uslužbencev 723,047.000 dinarjev, 35.752 kmetov 115.234.000 dinarjev in ostali 32 690.000 dinarjev.

PETER MOŽOLEC FUNKCIONALNO STANOVANJE

Ilustrira MARJAN BREGAR

Že nad 1350 ha v kooperaciji

S seje občinskega odbora SZDL v Brežicah

BREŽICE, 26. okt. — Problematika kmetijstva v občini je bila poglavitna vsebina današnje razširjene seje občinskega odbora Socialistične zveze delovnih ljudi v Brežicah, katere se je udeležil tudi sekretar za kmetijstvo in gozdarstvo ing. Janez Perovšek.

V občini Brežice imajo družbene kmetijske organizacije doslej 800 ha obdelovalnih površin, kar je manj kot 6 odstotkov celotne obdelovalne površine v občini. Po programu, ki ga še obdelujejo, naj bi bilo podružbljenih do leta 1970 nadaljnjih 1700 ha obdelovalne zemlje. Glede na to, da imajo nekmetje v lasti nad 1500 ha zemlje, sodijo, da bo načrt podružbljenja zemlje uresničen.

Čeprav gospodarijo družbene kmetijske organizacije na manjših in raztresenih površinah, so vendar te doslej dosegle lepe uspehe in ekonomsko rentabilnost. V teku je zaokroževanje družbenih kmetijskih obratov, ki se usmerjajo predvsem v živinorejo.

Pogodbeno sodelovanje med družbenimi posestvi in kmetovalci se v brežiški občini uspešno razvija. Letos je zajelo že nad 1350 ha ali polovico več kot leta 1960.

Na plenumu so veliko razpravljali o problemih, na katere zadevajo pri podružbljanj uzemlje in ki jih bo nadaljnje razvijanje kmetijske proizvodnje še bolj zaostrilo. To je predvsem vprašanje zaposlovanja delovne sile, ki jo sprošča modernizacija kmetijske proizvodnje. Sekretar za kmetijstvo SR Slovenije ing. Perovšek je v razpravi med drugim naglasil, da je socializacija kmetijstva tesno pogojena z razvojem industrije. V brežiški občini bi morali razvijati predvsem tako industrijsko dejavnost, ki je posredno ali neposredno vezana na kmetijstvo. Glede krajev, kjer ni pogojev za moderno obdelavo zemlje, pa bi kazalo po njegovem razviti najrazličnejše oblike kooperacije z zasebnimi lastniki zemlje. Možnosti za to je izredno veliko.

Na zaključku razprave o kmetijstvu v občini so sprejeli sklep, da bodo izdelali podroben program razvoja kmetijstva z vsemi ustreznimi pokazatelji za vsako področje posebej in s tem preko organizacij SZDL seznanili vse občane.

P. ROMANIČ

Na Primorskem bo dovolj zelenjave

KOPER, 26. okt. Na današnjem posvetu okrajne gospodarske zbornice v Kopru s predstavniki kmetijskih proizvajalcev koprskega in goriškega vrtnarskega področja so se dogovorili za enotnejšo koordinacijo zimske preskrbe z zelenjavo in vrtninami.

Glede na morebitno pomanjkanje teh pridelkov so priporočili proizvajalcem, naj posade več površin z zimsko in zgodnjo pomladansko zelenjavo ter vrtninami. Prav tako so priporočili, naj ne bi zviševali cen niti v tistih središčih, ki nimajo zadostnega vrtnarskega zaledja. Prejšnja leta so namreč posamezni proizvajalci izkoriščali konjunkturo nevrtnarskih področij. Razlike v cenah naj bi bile samo posledica razlike v režijskih stroških. Na posvetu so si proizvajalci povrtnin in zelenjave razdelili potrošna področja, ki jih bodo oskrbovali skladno s proizvodnjo in potrebami.

G. B.

November — mesec boja proti alkoholizmu

LJUBLJANA, 26. okt. — Te dni je bila v Ljubljani seja koordinacijskega odbora pri glavnem odboru SZDL za boj proti alkoholizmu. Udeležili so se je tudi predstavniki okrajnih koordinacijskih odborov. Seja je bila posvečena predvsem organizacijskim in vsebinskim pripravam za mesec boja proti alkoholizmu, ki bo novembra.

Namesto pokojnega dr. Jožeta Potrča so za novega predsednika tega odbora izvolili prof. dr. Janeza Milčinskega.

L. B.

Pred tretjo izmeno na viških šolah?

Občinska skupščina Ljubljana-Vič-Rudnik o problemih šolstva

LJUBLJANA, 26. oktobra. — Osnovnim šolam na območju mestnega predela viške občine, na Igu, v Velikih Laščah in tudi ponekod drugod zaradi vsak dan večjega števila šoloobveznih otrok resno preti tretja izmena pouka, so menili odborniki na današnji seji viške občinske skupščine.

Hkrati je občinska skupščina sprejela priporočilo sveta za šolstvo, po katerem naj bi v prihodnje poskrbeli za stimulativnejše nagrajevanje prosvetnih delavcev pri njihovem šolskem in izvenšolskem delu, s čimer bi si zagotovili tudi dovolj visokokvalificiranih moči z višjo in visoko izobrazbo. Leteh je namreč v viških šolah še razmeroma zelo malo. Na vseh viških šolah še zmeraj poučuje 114 nestrokovnjakov. Z novimi, kvalificiranimi močmi bi dvignili ne samo kakovost pouka, temveč tudi raven znanja, ki je na posameznih šolah vse prej kot zadovoljiva. Ta vrzel se kaže posebno pri prestopanju učencev na šole višje stopnje. Poseben sistem spodbudnejšega nagrajevanja bi razen tega morali izdelati tudi za učitelje, ki poučujejo v oddaljenih krajih, daleč od kulturnih središč.

Razvoju šolstva v viški občini so po mnenju skupščine doslej posvečali odločno premalo skrbi. Danes ne bi smeli več tako ostro ločevati gospodarske in negospodarske investicije, zakaj tudi investicije za šolske in varstveno-vzgojne namene niso negospodarske, temveč le dolgoročnejše gospodarske investicije, ki pokažejo svoje rezultate v daljšem časovnem razdobju.

Med prednostne gradnje novih šol v tej občini sodi novo šolsko poslopje v mestnem predelu komune — na Bičevju. Ker pa je viška občina med ljubljanskimi mestnimi občinami gospodarsko najšibkejša, naj bi šolske probleme, po mnenju odbornikov viške občinske skupščine, poskušali reševati v širšem mestnem ali celo okrajnem merilu.

N. LAPAJNE

Tuja pomoč Skopju

BEOGRAD, 26. okt. (Tanjug). Svet za otroško varstvo Holandske je poslal svetu organizacij in ustanov za vzgojo otrok Jugoslavije 10.000 goldinarjev kot pomoč skopskim otrokom, društvo za otroško varstvo Kambodže 1571 dolarjev, društvo za otroško varstvo Belgije 7590 frankov, mednarodni center za otroški film v Belgiji pa 1000 frankov.

KAIRO, 26. okt. (Tanjug). Egiptovska konfederacija dela je sklenila poslati kot pomoč prizadetemu Skopju tovor cementa v vrednosti blizu pet milijonov din. Predsednik konfederacije Ahmed Fehim je izjavil, da je ta skromni prispevek simbol solidarnosti z jugoslovanskimi narodi in posebej z delovnim prebivalstvom Skopja. Konfederacija je poslala CS ZSJ pismo, v katerem še enkrat izraža sožalje delavskega razreda ZAR ob katastrofi, ki je zadela Skopje.

Mednarodni simpozij o agrarnih problemih Haloz

LJUBLJANA, 26. okt. Inštitut za geografijo Univerze v Ljubljani je skupno s Katedro za geografijo pri Pedagoški akademiji v Mariboru organiziral 23. oktobra mali mednarodni agrarno-geografski terenski simpozij v Halozah. Udeležili so se ga geografi iz Wroclawa, München-a, Zagreba, Ljubljane in Maribora. Na programu je bila tema: »Moderni agrarno gospodarski posegi v agrarno zaostale Haloze.« Znanca geografa prof. Hartke iz München-a in prof. Golashowski iz Wroclawa sta se posebno zanimala za načela in procese socializacije kmetijskega gospodarstva v Sloveniji in Jugoslaviji. S prof. Ilešičem, doc. Klemenčičem iz Ljubljane in doc. Cerkvenčičem iz Zagreba so se pogovorili o metodah in problemih geografskega raziskovalnega dela v pokrajinah, ki so na prehodu iz individualnega v socializirano kmetijsko gospodarstvo.

K. K.

UPRAVNI ODBOR
POSLOVNEGA ZDRUŽENJA
TEKSTILNE INDUSTRIJE
RAZPISUJE
NASLEDNJA PROSTA DELOVNA MESTA Z..

1. VEČ SAMOSTOJNIH UVOZNO-IZVOZNIH REFERENTOV z zunanjo trgovinsko registracijo
2. VEČ UVOZNO-IZVOZNIH REFERENTOV
3. EKONOMISTA ANALITIKA
4. DEVIZNEGA REFERENTA
5. TRANSPORTNEGA REFERENTA
6. VEČ KORESPONDENTK za nemški, angleški, francoski in italijanski jezik
7. VEČ STENODAKTILOGRAFK
8. SAMOSTOJNEGA KNJIGOVODJO z zunanjetrgovinsko prakso
9. DVA POMOŽNA KNJIGOVODJA

POGOJI:

pod 1. ekonomska fakulteta, tekstilna fakulteta ali višja ekonomska šola s 3-letno prakso ali ustrezna srednja šola s 5-letno prakso in zunanjo trgovinsko registracijo;
pod 2. ESŠ in 3-letna praksa;
pod 3. Ekonomska fakulteta in 5-letna praksa;
pod 4. ESŠ in 5-letna praksa;
pod 5. ESŠ in 3-letna praksa;
pod 6. ESŠ in 3-letna praksa;
pod 7. ESŠ in 3-letna praksa;
pod 8. ESŠ in 5-letna praksa;
pod 9. ESŠ in 3-letna praksa.

Raspis velja do zasedbe delovnih mest. Prednost imajo reflektanti s prakso v panogi 124. Nastop službe je mogoč takoj. Za mesta pod 1. so zagotovljena stanovanja. Osebni dohodki po dogovoru.

Pismene ponudbe z navedbo strokovne kvalifikacije in dosedanje prakse naslovite na naslov POSLOVNO ZDRUŽENJE TEKSTILNE INDUSTRIJE, LJUBLJANA, Titova 1/5.

10969

Gasilske organizacije, zavodi in službe pred združitvijo

Razgovor s predsednikom Gasilske zveze SRS Metodom Rotarjem

16. in 17. novembra bo v Ljubljani v festivalni dvorani Gospodarskega razstavišča V. kongres Gasilske zveze SRS, na katerega se gasilske organizacije po vsej Sloveniji že intenzivno pripravljajo. Ob tej priložnosti smo zaprosili predsednika Gasilske zveze SRS Metoda Rotarja za razgovor o delu in napredku gasilske službe pri nas.

VPRAŠANJE: Preteklo je že dobrih pet let od zadnjega kongresa Gasilske zveze Slovenije. Kakšen napredek so dosegle gasilske organizacije v tem obdobju in kako ocenjujete njihovo delo?

ODGOVOR: Gasilske organizacije so od IV. kongresa, to je od maja 1958. leta, dosegle pomemben napredek predvsem v izpopolnitvi materialne baze in v povečanju števila članstva. Se posebej pa moramo poudariti uspehe pri opravljanju operativne in preventivne službe. Gasilska služba se je močno okrepila z ustanovitvijo aktivnih profesionalnih enot, saj se je ne samo povečala poklicna brigada Ljubljana, marveč so bile na novo ustanovljene poklicne enote v Celju, Kranju, Škofji Loki in na Jesenicah. Znatno sta se okrepili in strokovno izpopolnili tudi enoti v Kopru in Mariboru.

Prostovoljne gasilske organizacije so zelo aktivno sodelovale v razpravi o novi ustavi in v predvolilni dejavnosti, za kar je treba izreči priznanje predvsem organizacijam z območja celjskega in mariborskega okraja.

Zadovoljive rezultate beležimo tudi pri delu z mladino in pionirji, saj imamo zdaj v gasilskih vrstah nad 19.000 članov pionirskih in mladinskih desetin.

Pri opravljanju požarnovarnostne službe so vse enote gasilskih organizacij intervenirale v zadnjih petih letih 5798 krat. S hitrim posredovanjem so obvarovale neposredno ogrožene vrednosti za več kot 12 milijard dinarjev, vtem ko bi bila posredna škoda še neprimerno večja, saj je požar ogrožal cele industrijske komplekse, kot na primer kombinata lesne industrije v Logatcu in Cerknici, tovarno Sava v Kranju, več kompleksov v tekstilni industriji, kakor tudi večje stanovanjske komplekse in skladišča ter objekte na kmetijskih posestvih.

Pri delu za aktivnejše društveno življenje, za dosego popolne enotnosti vseh organizacij in služb kakor tudi pri delu za formiranje in delovanje ženskih enot pa smo imeli določene neuspehe, kar velja zlasti za mestna središča. Ti neuspehi so bili v mnogočem tudi posledica različnih koncepcij o potrebnosti in nadaljnji vlogi gasilske organizacije v naši družbi, predvsem še prostovoljnih gasilskih organizacij. To vprašanje pa smo s sodelovanjem predsedstva SZDL Slovenije letos razčistili in na četrtem plenumu Zveze tudi že sprejeli ustrezne sklepe, ki nam omogočajo, da z izpolnjeno nalogo o združitvi stopimo pred V. kongres.

VPRAŠANJE: Kako so novi koncept o združitvi sprejele osnovne gasilske organizacije in občinske gasilske zveze?

ODGOVOR: O novem konceptu združitve so razpravljale prav vse gasilske organizacije ob množični udeležbi članstva. Sklicani so bili izredni občni zbori občinskih gasilskih zvez in širša posvetovanja v Mariboru in Ljubljani. Združitev je bila tudi predmet razprav ob raznih proslavah, tekmovanjih in ob številnih drugih priložnostih, tako da je bila dejansko konsultirana večina našega članstva. Vsepovsod je bilo ugotovljeno, da je tak koncept že skrajna nujnost in je bil zato z zadovoljstvom sprejet kljub nekaterim nejasnostim. Te pa so bile pozneje razčiščene v korist združitvi vseh prizadevanj za hitrejšo vključitev gasilstva v družbeno dejavnost s točno določenimi obveznostmi in pristojnostmi. Se posebej pozitivno pa je bilo sprejeto stališče, da naj se dejavnost osnovnih organizacij odvija znotraj krajevnih razmer z največjo možno notranjo avtonomijo, ki jo urejajo statuti osnovnih organizacij in društev. Pri tem je bila izražena želja, da se tudi društvena dejavnost razvija v skladu s potrebami članstva v okviru krajevnih skupnosti.

VPRAŠANJE: Kakšna je dejanska materialna osnova gasilske službe?

ODGOVOR: Predvsem naj povem, da financiranje gasilskih potreb pri nas še ni urejeno, čeprav je bil s formiranjem gasilskega sklada storjen določen napredek. Žal pa se ne izvaja določilo temeljnega zakona o varstvu pred požari, da se v sklad steka tudi 2% od dohodnine, zaradi česar smo samo v Sloveniji izgubili letno okrog 100 milijonov dinarjev. Gasilska služba je javna služba, ki mora imeti stalen vir sredstev in katerega ji je treba tudi zagotoviti!

V Sloveniji smo ob pomoči požarno-varnostne komisije pri Izvršnem svetu in z velikim razumevanjem Zavarovalne skupnosti ter posameznih zavarovalnic uspeli v minulem obdobju zgraditi sodobne gasilske centre v Ljubljani, Mariboru, Kranju, Celju, Kopru in Novem mestu. V pripravi so še centri v Novi Gorici in Trbovljah. V te objekte je bilo investiranih več kot 1 milijardo dinarjev. Uspešno je bil realiziran tudi program nabave specialnih gasilskih prevoznih sredstev.

Zelo pereče pa je vprašanje proizvodnje gasilske opreme, zlasti še motornih brizgaln in opreme za osebno zaščito gasilcev. Vsa prizadevanja okrog tega niso bila uspešna čeprav smo s tem problemom seznanili vse republiške forume. Zdaj smo v položaju, da imamo več kot polovico motornega parka brizgaln praktično neuporabnega, saj je v povprečju ta oprema stara že več kot 30 let.

VPRAŠANJE: Kakšne predloge ste pripravili za V. kongres in kaj pričakujete od njega?

ODGOVOR: Za V. kongres smo pripravili več dokumentov, ki naj trajneje uredijo vrsto problemov. Med najpomembnejšimi bo vsekakor predlog novega statuta Gasilske zveze Slovenije, ki uveljavlja nova ustavna načela v naši organizaciji in omogoča združitev vseh gasilskih organizacij, zavodov in služb v enotno organizacijo. Kongresu nameravamo predložiti tudi predlog o novem načinu ureditve strokovnega napredovanja in predlog v zvezi s članarino, da bi zgradili za slovenske gasilce primeren počitniški dom.

Od V. kongresa pričakujem, da bo v celoti sprejel združitev in omogočil normalen razvoj gasilske organizacije.

EDA KOMAVLI

MILAN MAVER: VZGOJA KADROV

Na kratko

POSLOVNO ZDRUŽENJE HOTELIRJEV — BEOGRAD. Predstavniki hotelskih organizacij so na sestanku sveta za gostinstvo zvezne gospodarske zbornice postavili komisijo, ki bo izvedla priprave za ustanovitev poslovnega združenja hotelskih organizacij v Jugoslaviji.

GRADBENIKI NA KVARNERSKI RIVIERI — REKA. Na najlepših krajih ob obali in na otokih kvarnerske riviere so začeli graditi številne turistične objekte, za katere je bilo odobreno 3 milijarde 850 milijonov dinarjev kreditov. Razen vodovoda in kopališč bodo zgradili tudi sodobne hotele in turistična naselja s skupaj 1500 posteljami.

KVALIFIKACIJA DELAVCEV S KOSMETA — PRIŠTINA. Letos je pokrajinski zavod za zaposlovanje omogočil kvalifikacijo 1600 delavcem. V letošnjih prvih sedmih mesecih se je zaposlilo drugod po državi okrog 6000 delavcev s Kosmeta, v zadnjih 3 letih pa skupno okoli 13 tisoč 500 delavcev.

KONFERENCA O TALASOTERAPIJI — OPATIJA. Okoli petdeset strokovnjakov za talasoterapijo iz Jugoslavije, Češkoslovaške, Avstrije, Italije, Švice in ZR Nemčije se je zbralo v Opatiji na dvodnevni posvet o klimatskem zdravljenju ter o vlogi medicine v turizmu.

SESTANEK KOMISIJE ZA GEOGRAFIJO — LJUBLJANA. Na institutu za geografijo se je sestala komisija za geografijo prebivalstva, ki deluje v sklopu Zveze geografskih društev Jugoslavije. Obravnavali so priprave na izdelavo perspektivnega delovnega programa komisije in pa izbor kartografskega gradiva za mednarodni geografski kongres v Londonu.

Mnenje in kritika

Rešitev, ki povzroča probleme

Ali je smotrno pavšalno ocenjevati, kdo ima preveč in kdo premalo stanovanjskega prostora, kot so to storili na Ravnah?

Pred dnevi je občinska skupščina v Ravnah sprejela odlok o posebnih obveznostih nosilcev stanovanjske pravice v stanovanjih družbene lastnine. Vsekakor je nesporna pravica vsake občinske skupščine, da vodi na svojem področju takšno stanovanjsko politiko, ki najbolje ustreza njenim pogojem. Ravenska občinska skupščina se je odločila za kategorizacijo upravičencev stanovanj, oziroma je precizirala, katera stanovanja je mogoče smatrati kot smotrno izkoriščena. Pri tem velja omeniti, da je upoštevala pogoje, ki jih postavljajo vse komisije, kadar stanovanja razdeljujejo prosilcem.

Na prvi pogled se zdi odlok povsem v redu, celo revolucionaren je v nekem smislu. Toda, če se podrobneje zamislimo v posledice označevanja tako imenovanega preseženega stanovanjskega prostora, s praktičnimi posledicami ne moremo biti zadovoljni. Vse skozi problematično je sicer, če nekdo zaseda v okviru naših splošnih stanovanjskih pravic nesorazmerno veliko stanovanjskega prostora. Tak primeri brez dvoma obstajajo, čeprav se zdi, da so za ravensko občino najmanj tipični. Toda dejstvo je, da so stanovalci, družine in podnajemniki zelo gibljive sociološke tvorbe. Tako se v praksi pogosto srečujemo s primeri, ko ima nekdo določeno obdobje »preveč stanovanja«, da pa ga ima lahko hip zatem zaradi takšnih ali drugačnih družinskih prilik naenkrat premalo. Pravzaprav ne bi bilo nobenega problema, če bi presežni stanovanjski prostor zaračunali s stoodstotnim pribitkom stanarine, ko bi dejansko najemniški in podnajemniški odnosi mirovali, ko se ne bi spreminjali. Zdi se, da odlok ravenske skupščine nima pred očmi sprememb, do katerih v družinah prihaja zelo naglo (večje število otrok, smrtni primeri, poroke otrok v okviru enotnega gospodinjstva staršev itd.). Prav zaradi tega postaja »obdavčenje«, če ga smemo tako imenovati, odvečnega stanovanjskega prostora problematično in diskriminira odnose med stanovalci v stanovanjih družbene lastnine, še bolj pa v primerjavi z onimi, ki imajo lastna, zasebna stanovanja.

Prvi pomisleki ob tem odloku se porodijo ob določbi, da so vsi nosilci stanovanjske pravice izenačeni ne glede na poklic in druge prilike. Dejstvo pa je, da mnoge kategorije poklicev, predvsem iz vrst znanstvenih delavcev in strokovnjakov, dobršen del priprav za svoje delo, ki ima brez dvoma več ali manj velik vpliv na družbeno ekonomiko in družbene odnose, opravijo doma. Trditi, da naj to delo opravljajo v spalnicah ali kuhinjah, je zelo ironično. Ravenski odlok pa to brez dvoma trdi, ko določa in terja od te vrste najemnikov »odvečnega« stanovanjskega prostora poseben davek za »luksuz«.

Drugi pomislek se pojavi ob vprašanju, kakšna analiza je služila za podlago temu ukrepu, kakšna je njegova družbena upravičenost, kakšne rezultate lahko pričakujejo v občini od tega ukrepa? Že bežen pogled na novozgrajeni stanovanjski fond ravenske občine pove, da so tod stanovanja gradili in razdeljevali zadnjih petnajst let (Čečovje, Mežica, Žerjav, Prevalje). Dejstvo, da sedaj tako frontalno rešujejo svoje stanovanjske probleme, nehote zastavlja vprašanju: Ali so v občini tako nepravilno razdeljevali stanovanja, ali je prišlo zdaj do množičnih anomalij? Težko je verjeti, da pri razdeljevanju stanovanj ne bi bili varčni. Zato pa je prav čudno, če se zaradi nekaj primerov (na skupščini je bilo na primer veliko besed o enem primeru, ki zasluži kazenski pregon in nič več) zavozlavajo stanovanjski odnosi. Kajti odlok sam na vsej črti favorizira sonajemniške odnose in dvostanovalska razmerja. Vsakomur je jasno, da so podnajemniška razmerja latentna nevarnost za dvoživkarstvo in nemogoče socialne ekscese, ki iz tega izvirajo. Za to je treba vzeti samo eno varianto iz prakse, čeprav jih je na stotine: »Tričlanska družina je morala odstopiti, da bi se izognila finančni represaliji, odvečno sobo podnajemnici. Čez leto in pol pride do naslednje situacije: Tričlanska družina postane štiričlanska, podnajemnica se poroči, živi z otrokom v sobici, skuša se vgnezditi še mož. Kaj je sedaj nastalo, kaj je pridobila občina?«

Slej ko prej ravenski odlok pove samo eno resnico: stanovanj je premalo. Če bi jih bilo dovolj, gotovo takšni odloki ne bi bili potrebni. Prav gotovo vsebujejo najlepše želje, toda želje pogosto zadevajo na neuresničljive pogoje. Družina je gotovo tako zaključena celica, da je skrajno škodljivo, če jo razbijamo s podnajemniskimi in sonajemniškimi odnosi. Kakšne obupne posledice se iz teh odnosov rodijo, bi lahko povedali na sodiščih, ko obravnavajo silno pestro problematiko sporov, pretepov, nagajanja, sovraštva itd. Edini, količkaj normalen regulativni ukrep, ki ga imata občina ali podjetje v rokah, je pravilna razdelitev stanovanj med prosilce. Tega ukrepa se tudi povsod poslužujejo, prav gotovo tudi na Ravnah.

Ob tem odloku pa se je vredno zamisliti tudi globlje v strukturo naših stanovalcev v novih naseljih, v njihove sociološke in družbene probleme. Dejstvo je, da temelji vsa produkcija največ na tistih, ki so si izpodrezali pod seboj vse korenike, ki so jih priklepale na zemljo, zasebne hišice ali vsakršno lastnino. Ni dvoma, da ta množična kategorija občanov najproduktivnejšega sloja ne gleda v družbenem stanovanju samo stanovanja, ampak vidi sčasoma v njem svoj d o m. Tako je s starejšimi in tako je z njihovimi otroki. To občutje in ta navezanost na nove pogoje ni samo neka nova nostalgija, ampak stimulacija za delo in družbeno upravljanje. Zato je lahko izredno nevarno birokratsko mišljenje, da se lastnikom zasebnih stanovanj sicer nič ne more, zato pa se lahko z najemniki stanovanj v družbeni lastnini počne, kar je trenutno koristno in navidezno pravično. Ravenski odlok bi lahko s stališča teh socioloških momentov ilustrirali spet z eno izmed mnogih variant:

»Tričlanska družina ima po odhodu hčere na univerzo in po njeni zaposlitvi naenkrat sobo preveč. Ker sta starša upokojenca, sta prisiljena v »določenem roku« vzeti podnajemnico. Tej podnajemnici se je zgodilo isto kot v prvem primeru: poročila se je in rodila prej, preden je prišla do lastnega stanovanja. Ali pa recimo, da bo stvar še bolj zapletena: podnajemnica z otrokom se sploh ni poročila. Poročila pa se je domača hči v tujem kraju. Ker je doštudirala, želi nazaj v svoj kraj. Kaj je bolj normalnega kot da si želi, ker drugače ne kaže, prebroditi stanovanjsko stisko tako, da pride stanovat z možem (in morda tudi že z otrokom) k staršem. Hoče se vrniti **»domov«**. Ali ni v tej želji zahteva po določeni pravični rešitvi? Če je družina n. pr. petnajst let plačevala najemnino za stanovanje, je plačala že tudi lep delež amortizacije.« Seveda, če se v vse te probleme ne zamislimo, potem si pač lahko površno predstavljamo, da se lahko ljudje preseljujejo in selijo sem ter tja, ker pač pri tem menjavajo s a m o stanovanja, ne pa tudi neke svoje v r e d n o t e.

Ravenski odlok »pravičnosti« torej problemov ne rešuje. Nasprotno, zdi se, da jih brez potrebe ustvarja. Posebno v občini, kjer stanovanjska stiska ni izredno kritična in kjer tudi niso množični in tako problematični primeri nepravilnega zasedanja stanovanj. Slej ko prej sledi iz razprave o tem vprašanju samo en zaključek: tudi če je trenutno manj denarja za stanovanja, ostane samo ena naloga. In ta je: zgraditi toliko družinskih in samskih stanovanj, da se skrči število prosilcev na normalni minimum. Vse drugo lahko vodi samo k novim komplikacijam in nezaželenim posledicam znotraj lokalnih skupnosti.

D. VRESNIK

Novi pravilniki o sanitarni neoporečnosti živil

Pred dnevi se je v Portorožu končal seminar sanitarnih delavcev, ki ga je organiziral zvezni sanitarni inšpektorat SFRJ. Ta seminar je bil prvi te vrste, sledili pa mu bodo tudi seminarji v ostalih republikah. Sanitarni in tržni inšpektorji, ki so se seminarja udeležili so prejeli navodila za skupno in načelno izvajanje novih predpisov o kakovosti in higienski vrednosti živil.

Ker sta se tehnologija predelave živil in zahteve po boljši kvaliteti živil v zadnjih letih močno dvignili, dosedanji temeljni zakon o zdravstvenem nadzorstvu živil ni več ustrezal. Zato so bili novi pravilniki o kakovosti in higienski neoporečnosti živil zelo nujni. Prav tako je bilo potrebno ustaliti tudi proizvodne specifikacije za tiste vrste živil, ki doslej niso imele svojih pravilnikov. Zato so že avgusta letos izšli štirje novi pravilniki za alkoholne pijače in umetne osvežilne pijače, za žita, moko, kruh, pravilnik za mast (maščobe in olja) in pravilnik za kavo, kavne nadomestke, čaje, dišave, kakav in aditive, sledili pa jim bodo še ostali pravilniki za najvažnejše vrste živil.

Dosedanje izkušnje so pokazale, da je bila kontrola sanitarnih kakovosti živil izključno domena sanitarnih inšpektorjev. Na seminarju v Portorožu pa so sklenili, da bodo odslej tudi tržni inšpektorji lahko sistematično obravnavali kakovost živil. V ta namen so poslušali na seminarju celo vrsto predavanj, ki so jih vodili strokovnjaki na področju posameznih vrst živil. Da se bodo tržni inšpektorji le bolje spoznali z raznimi tehnološkimi sredstvi in načini predelave živil, bo zvezni tržni inšpektorat organiziral še vrsto dodatnih predavanj.

Doslednejše in strožje točkovanje, ki so ga uvedli novi pravilniki in izboljšanje tržnega in sanitarnega nadzorstva nam zagotavljajo, da bodo napake na tem področju strože kaznovali in jih bo zato vse manj.

A. Z.

Obrti ustrezno mesto v planu

Svet za napredek obrti in komunalnega gospodarstva pri republiški gospodarski zbornici je nedavno obravnaval problematiko obrti in komunalnega gospodarstva v zvezi s pripravami za republiški družbeni plan. Po prvih osnutkih za ta plan, ki jih je izdelal Zavod za gospodarsko planiranje SRS, naj bi bilo predvideno povečanje vrednostnega obsega obrtnih storitev v letu 1964 za okoli 8,4% ob komaj 2,8% povečanju investicij in ob nespremenjenem številu zaposlenih. Svet je izrazil mnenje, da omenjeno povečanje nikakor ne zagotavlja obrti tistega razvoja, ki je spričo čedalje večjega zaostajanja te panoge v primerjavi z ostalimi vejami gospodarstva neobhodno potrebno.

Svet je izrazil tudi kritične pripombe glede planiranja komunalne dejavnosti, ker se ne strinja s tem, da naj bi bila ta panoga ponovno uvrščena v planu med poglavje o družbenem standardu, namesto med gospodarske dejavnosti. Svet je sklenil, da bo predložil vprašanje nadaljnjega razvoja obrti in komunalne dejavnosti v obravnavanje upravnemu odboru republiške gospodarske zbornice.

Znatno povečan tranzitni promet Reke

V prvih treh četrtletjih letošnjega leta je tranzitni promet reškega luškega bazena dosegel že 1,607.000 ton, kar je za skoraj 100.000 ton več kakor lani vse leto oziroma za 650.000 ton več kakor v prvih treh četrtletjih preteklega leta. Delež tranzita v skupnem prometu luškega bazena je zdaj dosegel že 40%. Na prvem mestu v tranzitnem prometu je letos blago iz Češkoslovaške, ki ga je šlo čez Reko 735.000 ton, kar je trikrat več kakor lani v devetih mesecih. Promet madžarskega blaga se je podvojil na 492.000 ton, medtem ko je Avstrija dala 409.000 ton prometa. Na ostale podonavske države odpade 21.000 ton. K povečanju tranzitnega prometa je mnogo pripomogla tudi zgraditev velikega mehaniziranega žitnega silosa, ki je pritegnil znatne količine tranzitnega prometa žita.

Nove zmogljivosti za proizvodnjo ferozlitin

Tovarna elektrod in ferozlitin v Šibeniku, ki obstaja že 60 let, gradi nov obrat za proizvodnjo ferozlitin, ki bo dokončan sredi prihodnjega leta. V ta namen so zgradili novo industrijsko dvorano, kjer že montirajo sodobne električne peči. Novi obrat bo omogočil povečanje proizvodnje ferozlitin za okrog 30.000 ton letno v vrednosti nad pet milijard din. S tem se bo proizvodnja več kakor podvojila. Zadnja se je gibala okrog 24.000 ton, predvsem feromangana in silikomangana.

Do Kidričevega z 220.000 volti

Stalno naraščanje potrošnje električne energije v Hrvatski in Sloveniji terja razširitev zagrebške transformatorske postaje Mraclin s postavitvijo drugega transformatorja za 150.000 kVA. Po postavitvi tega transformatorja bo mogoče na daljnovodih Jajce—Zagreb in Zagreb—Kidričevo preiti od sedanjih 110.000 na 220.000 voltov, ker sta oba daljnovoda že grajena za tako napetost. Za opremo, montažo in gradbena dela bo investitor »Elektroprenos« iz Zagreba zagotovil potrebna sredstva v višini 950 milijonov din. Investitor je že v pogajanjih za dobavo opreme, ki jo bo v glavnem izdelala domača industrija. Postavitev drugega transformatorja bo omogočila prenos večjih količin električne energije za potrebe velikih industrijskih potrošnikov v zahodnem delu Hrvatske in v Sloveniji.

Uspešna integracijska gibanja v BiH

Na nedavnih političnih posvetovanjih v Bosni in Hercegovini, zlasti v republiški skupščini in na VIII. plenumu CZ ZK BiH so zelo pozitivno ocenili dosedanja integracijska gibanja v gospodarstvu te republike, ki predstavljajo solidno osnovo za nadaljnja sodelovanja med podjetji v tej republiki kakor tudi izven te republike. Že lani so se združili srednjebosanski premogovniki Kakanj, Breza in Zenica, ki zdaj dobro poslujejo. V tuzlanskem bazenu je prišlo do najobširnejše združitve oziroma ustanovitve rudarsko-kemičnega kombinata, ki ga sestavljajo premogovnik Kreka, kombinat kemične industrije v Lukavcu in solarna z rudnikom soli v Tušnju. Sedem tovarn strojne industrije je ustanovilo poslovno združenje zaradi skupnega nastopa na zunanjem trgu, smotrnejšega razvoja in specializacije. To združenje se zdaj pogaja z ostalima dvema združenjima strojne industrije v državi zaradi tesnejšega sodelovanja in delitve dela. V Sarajevu pa je prišlo do pripojitve tovarne karoserij »Pionir«, tovarne vagonov »Miskin Crni« in tovarne koles »Lasta« podjetju »Pretis«.

ZA TOVARNE, INŠTITUTE, LABORATORIJE, DELAVNICE IN OSTALE PROIZVODNE ORGANIZACIJE

STALNA NAPETOST ELEKTRIČNEGA TOKA ZA NAPAJANJE NAPRAV IN INŠTRUMENTOV Z UPORABO

servo-sistemskega stabilizatorja omrežne napetosti P4S

220 V 50 Hz 5 kVA

— SPREMEMBA NAPETOSTI OMREŽJA, PRI KATERI DELUJE STABILIZATOR. NORMALNO ZNAŠA: 170 DO 250 V
— SPREMEMBA OMREŽNE FREKVENCE ± 5 %
— VELIKOST IZHODNE NAPETOSTI 220 V
— STOPNJA STABILIZACIJE ± 1 %
— 5 % OMREŽNE NAPETOSTNE SKOKE STABILIZATOR POPRAVI V 0,3/SEK
— MAKSIMALNA OBREMENITEV 5 kVA
— IZHODNA NAPETOST JE PRAKTIČNO BREZ POPAČENJ IN NEODVISNA OD OMREŽNE FREKVENCE
— GABARITNE MERE: 266 × 290 × 527 mm

Cena 495.000 din

Ei NIŠ ELEKTRONSKA INDUSTRIJA NIŠ

Demokratična pot v socializem

Nennijev govor na kongresu Italijanske socialistične stranke

V navzočnosti okrog 700 delegatov, številnih opazovalcev in delegacij iz tujine, predstavnikov italijanskih demokratskih političnih strank in diplomatskega zbora se je v petek slovesno začel 35. kongres Italijanske socialistične stranke. Pozdravne besede je spregovoril župan mesta Rima Gluaca della Porta. Nato je podal politični referat generalni sekretar stranke Pietro Nenni.

Nenni je ves svoj govor posvetil razčlenitvi italijanskega političnega razvoja. Poudaril je nujnost, da se socialisti pogovore s Krščanskodemokratsko stranko in drugimi silami levega centra. Glede na bližnja pogajanja o ustanovitvi nove vlade levega centra je Nenni dejal, da je kongres izredno pomemben prav zategadelj, ker naj bi sprejel sklepe, na podlagi katerih bodo že v prihodnjih 15 dneh razpravljali o ureditvi italijanske politične krize. Kakor je dejal, gre za docela politično odločitev o podpori demokratsko-buržoazni vladi oziroma sodelovanju v takšni vladi, ki pokaže pripravljenost, da v določenem položaju uresniči demokratične in socialne reforme.

Nenni je potem analiziral italijanski politični položaj, rekoč, da je zanj značilno ravnotežje med političnimi in razrednimi silami. To po njegovih mislih kar se da zmanjšuje možnost političnih presenečenj. V Italiji se dandanes razvija demokratična pot v socializem v pravem pomenu te besede. To pomeni družbeno evolucijo, v kateri imajo socialisti in delavski razred za cilj nove zmage z nenehnim razširjanjem njihove prisotnosti in vpliva na političnem, sindikalnem in kulturnem področju. Demokratične poti k socializmu socialisti ne jemljejo kot taktiko. Zato smo — je dodal Nenni — opustili teorijo o oblasti, ki smo jo prej zastopali pod vplivom oktobrske revolucije, enega največjih dogodkov v človeški zgodovini, ki pa po našem mnenju ne more biti kalup v deželah s povsem drugačnimi razmerami in tradicijami.

»Sami moramo poiskati našo pot in uresničiti prihod delavcev na oblast,« je rekel Nenni.

Italijanski socialistični voditelj je potem govoril o sedanjem gospodarskem razvoju v Italiji, nato pa o sedanji neučinkoviti strukturi državne uprave. Govoril je tudi o vrsti drugih problemov in opozoril na konkretne predloge Socialistične stranke za sanacijo gospodarskega položaja in za rešitev perečih socialnih problemov dežele. Med drugim je zahteval reformo državne uprave, reformo šolstva in davčnega sistema kakor tudi socialnega zavarovanja ter ureditev kmetijskega problema.

Kar zadeva mednarodno problematiko, je generalni sekretar Socialistične stranke poudaril, da sedanji položaj omogoča rešiti poglavitne probleme — ublažitev napetosti in utrditev miru — izven tradicionalnih shem. V takšnem položaju mora italijanska zunanja politika obravnavati svetovne dogodke s političnega, ne pa z vojaškega vidika. Zdaj je postalo možno delovati tako znotraj kakor izven blokov za omiljenje napetosti, za razorožitev in za mir na svetu.

Nenni je nadalje poudaril, da sodelovanje socialistov s krščanskimi demokrati ne pomeni splošne politične zveze, ampak samo etapo v organiziranju moderne države. Za splošno politično zvezo — je pripomnil — sploh ni ideoloških pogojev kakor tudi ne soglasja o končnih ciljih, ki so za Socialistično stranko socialistični. Gre samo za sporazum, omejen na določene gospodarske, socialne in politične cilje, ki jih hočemo doseči.

Nadalje se je Nenni dotaknil dejstva, da so komunisti izključeni iz sedanje politične kombinacije, rekoč, da meje, ki jih je začrtal levi center, ne pomenijo diskriminacije.

Velika pričakovanja in upi o enotni delavski stranki — je poudaril Nenni — se dado uresničiti samo v razredni in demokratični ter humanistični stranki, ki bi ostvarila sintezo med socializmom in demokracijo ter svobodo.

Na koncu je Nenni dejal, da je nujno treba preprečiti vsak poskus desničarskega revanšizma in okrepiti demokratične pozicije v Italiji. »To je naša dolžnost in naloga, ki jo bomo krepko in odločno uresničili.«

(TANJUG)

SEGNI V TRSTU — Predsednik italijanske republike je v letu dni že tretjič obiskal Trst. V soboto dopoldne se je udeležil svečanosti na univerzi ob priložnosti 25-letnice njenega obstoja. Izročili so mu diplomo častnega doktorja političnih ved.
Foto: M. Magajna

»MONTANA« — ŽALEC

razpisuje prosto delovno mesto

obratnega električarja

za proizvodni obrat v Zaloški gorici

POGOJI:

kvalificiran obratni električar z najmanj enoletno prakso v proizvodnem obratu.

Nastop službe je mogoč takoj.

Osebni dohodki po pravilniku o delitvi OD.

Stanovanje v bližini obrata ni zagotovljeno, je pa priskrbljeno samsko stanovanje v Libojah ali Zabukovci.
10064

Elektro strojno podjetje »TIKI« — Ljubljana, Aleševčeva ul.

sprejme takoj

polkvalificiranega KURJAČA za centralno kurjavo

3 DELAVCE - DELAVKE za priučitev v kontrolni službi

Interesenti naj se osebno zglasijo v splošnem sektorju podjetja. 10062

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij pri podjetju

termika

LJUBLJANA, KAMNISKA 25

razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

KALKULANTA za dela na kalkulacijah — pogoj: tehnik strojne ali gradbene stroke z daljšo prakso
SAMOSTOJNEGA KORESPONDENTA za splošno korespondenco — pogoj: obvezno znanje strojepisja in srbohrvaščine
STROJNEGA TEHNIKA za pripravo dela v gradbeni montaži — pogoj: tehnična srednja šola s prakso
TESARSKEGA DELOVODJO — pogoj: delovodska šola z najmanj 5 leti prakse na samostoj. vodenju delovišča
VK DELAVCA, veščega vseh del na univerzalnem rezkalnem stroju za obdelavo kovin
KV ZIDARJA za gradbeno grupo
KV PLESKARJA za gradbeno grupo
KV VODOVODNEGA INŠTALATERJA
IZPRAŠANEGA KURJAČA za centralno kurjavo
KV STRUGARJA
5 KV KLJUČAVNIČARJEV
3 KV KLEPARJE
10 NK DELAVCEV za priučitev v delavnica.

Pismene in osebne ponudbe v upravo podjetja. Stanovanja niso zagotovljena.
10073

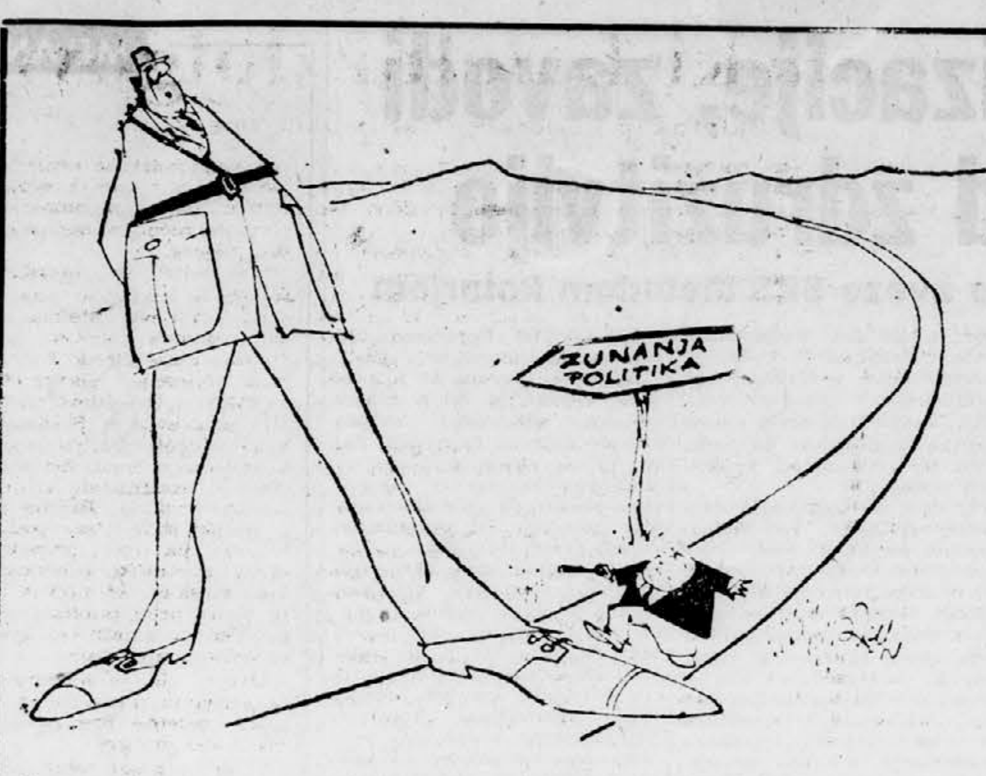

Samo nikar stopiti na nogo . . . »Die Welt«, Hamburg

Francija išče poti do Azije

Močnejša diplomatska in ekonomska ekspanzija na Daljni vzhod

V diplomatskih krogih Jugovzhodne Azije ocenjujejo v zadnjem času čedalje pogostnejše obiske in turneje francoskih politikov, diplomatov in poslovnih ljudi po državah Daljnega vzhoda kot eno prvih znamenj nove francoske politike do doslej »zapostavljenega azijskega področja«.

Diplomati izražajo mnenje, da je program, ki so ga pripravili v Quai d'Orsayu, zelo skrbno izbral azijske države, saj je razen tradicionalnih upošteval še LR Kitajsko, Iran, Indijo in še nekatere druge, kjer je bil francoski vpliv doslej kar najmanjši. Poglavitno vprašanje, ki se v zvezi s tem zastavlja, je, kaj namerava Pariz ponuditi svojim morebitnim novim partnerjem.

Po neki dokaj razširjeni verziji tako imenovani antiamerikanizem degolovske politike ni bistvena komponenta francoskega prodora na to področje. Veliko verjetnejša je hipoteza, da bi Francija rada izkoristila priložnost, ki je nastala v tem delu sveta zaradi »sterilne in nespretne protikomunistične politike« ZDA.

To mnenje potrjuje tudi način, kako sondirajo azijsko področje (obisk gospodarske delegacije pod vodstvom nekdanjega diplomata v Združenih narodih Picota v LR Kitajski in zasebno potovanje »na visoki ravni« nekdanjega predsednika francoske vlade Edgarja Faura). Hkrati so okrepili propagandno verzijo, da so »Francozi edini od vseh evropskih držav zmožni razumeti LR Kitajsko in njene sodobne probleme, celo v skladu z ideološkim spopadom z ZSSR«.

Glede antiamerikanizma opazovalci izjavljajo, da bi Francija nedvomno rada izkoristila vse slabosti sedanjih in prejšnjih vlad v Aziji, slabosti, ki so jih poročila raznih senatnih in kongresnih pododborov čestokrat ugotavljala in obravnavala.

Splošno mnenje je, da pripravlja Francija vzporedno z diplomatskimi potezami tudi močnejšo ekonomsko ekspanzijo. Po nekaterih vesteh so francoski poslovni krogi hkrati z izpolnjevanjem določenega programa v Afriki pripravljeni ob ugodnih pogojih veliko več investirati tudi v Azijo. Mogoče je, da bi Francija podelila svoje kredite oziroma ekonomsko in tehnično pomoč predvsem tistim državam, ki bi utegnile priti v neugoden položaj zaradi zmanjšane kvote ameriške ekonomske pomoči v naslednjih letih.

V zvezi s tem omenjajo tudi možnost francosko-japonskih aranžmajev spričo povečanega zanimanja Tokia za tesnejše trgovinske in druge stike z vsemi azijskimi državami. (TANJUG)

Reorganizacija romunske vlade

BUKAREŠTVA, 26. oktobra (Tanjug). V Bukarešti so objavili sporočilo o reorganizaciji romunske vlade, o uvedbi dveh novih podpredsednikov ministrskega sveta in preosnovi dosedanjega ministrstva za metalurgijo in strojno industrijo v dve posebni ministrstvi. Dosedanji minister za zunanjo trgovino Gogu Radulescu in minister za metalurgijo in strojno industrijo Konstantin Tuzu sta bila imenovana za podpredsednika ministrskega sveta. Novi minister za metalurgijo je Ion Marinescu, prejšnji načelnik oddelka za črno metalurgijo v razpuščenem ministrstvu, minister za strojno industrijo pa Georghe Radoi, bivši načelnik oddelka za strojno industrijo v prejšnjem ministrstvu. Minister za zunanjo trgovino je Victor Ionescu, eden sedanjih pomočnikov ministra za zunanjo trgovino.

Romunska vlada ima zdaj razen predsednika in prvega podpredsednika sedem podpredsednikov ministrskega sveta, 17 ministrov, tri predsednike odborov oziroma svetov na stopnji ministrov. Notranji minister in predsednik odbora za državni plan sta hkrati tudi podpredsednika vlade.

Kuvajtski krediti arabskim državam

Kuvajt postaja čedalje pomembnejši činitelj, kar zadeva politiko financiranja arabskih držav. V dveh letih, odkar obstaja kuvajtski sklad za pomoč arabskim državam, so odobrili za 64.5 milijona kuvajtskih dinarjev oziroma za več kot 180 milijonov dolarjev skupnih kreditov. Največ teh kreditov je dobil Irak, in sicer okrog 98 milijonov dolarjev, potem pa si sledijo Sirija s približno 42 milijoni dolarjev, Sudan z nekako 21 milijoni dolarjev za gradnjo poti in drugih komunikacij, Jordan z okrog 20 milijoni dolarjev za realizacijo velikega namakalnega sistema Jarmuk itd. Več posebnih kuvajtskih komisij je obiskalo tudi druge arabske države in se razgovarjalo o možnostih za kreditiranje važnejših gospodarskih objektov.

Podlaga velikega kuvajtskega bogastva je petrolej. Kuvajt je četrti proizvajalec petroleja in nafte na svetu in druga država na seznamu izvoznikov te dragocene tekočine. Pred dvanajstimi leti so v Kuvajtu proizvedli 27 milijonov ton petroleja, lani pa so ga načrpali že 92 milijonov ton. Kuvajtske rezerve nafte so praktično največje na svetu. Pričakujejo, da bodo leta 1975 načrpali več kot 220 milijonov ton nafte na leto, kolikor proizvedejo zdaj vse države Bližnjega vzhoda skupaj.

(TANJUG)

S POTI PO KABILIJI (IV.)

Taktika U El Hadža

OD NAŠEGA STALNEGA DOPISNIKA

ALŽIR, oktobra. — Pet kilometrov od Tizi Uzuja, povsem blizu zadnje straže ANP (Nacionalna ljudska armada), ki je skrbno pregledala naše prepustnice za svobodno gibanje po Kabiliji, smo srečali patrolo El Hadžovih enot. Ugotovili smo, da so enote redne vojske samo v večjih mestih, kamor so nedavno vkorakale, medtem ko so se disidentske enote El Hadža umaknile v trikot med Tizi Uzujem, Micheletom in Azazgo. Vse to ozemlje je praktično v njihovih rokah. Od tod patruljirajo njihove posamezne enote in od časa do časa streljajo na vojake ANP.

Mimo nas so hitele druga drugi podobne slike sivih planin. Strma vijugasta cesta se je nenehno vzpenjala. Na pobočjih so rasla srebrnkasta debla oljk, fig in aloj, ki so se že odele v rdečkaste jesenske barve. V daljavi je bilo videti velike kaktuse z rumenkastimi in oranžnimi lisami zrelih plodov. Vasi — orlova gnezda — so bile prilepljene na vrhove in strma planinska pobočja.

Fort National, kraj na prevladujočem kamnitem vrhu, ki so ga nekateri Alžirci v skladu z nedavnimi dogodki preimenovali v »Fort Regional«, učinkuje kot prava trdnjava s kamnitimi vrati, na katerih piše na eni strani »Besedo ljudstvu!«, na drugi pa »Dol z diktaturo!«

Tod sta še nedavno Ait Ahmed in U El Hadž sklicala zborovanje in pozvala ljudstvo v boj proti predsedniku Ben Beli in sedanji vladi. Glavna ulica, ki povezuje dvoje mestnih vrat, je bila polna tovornih in osebnih avtomobilov in ljudi, ki so ob sončnem zahodu prišli na ulice, da bi se porazgovorili in zvedeli novice. Srečali smo nekaj vojaških tovornjakov in tu in tam kakega vojaka. Življenje se je razvijalo povsem normalno. Na pročelje neke hiše sta dva vojaka lepila plakat z risbo: bil je to razglas štaba enot ANP.

Utrujeni zaradi vožnje po vijugasti cesti, smo komaj čakali, da smo prispeli do drugega prevladujočega vrha, na katerem je zgrajeno mestece Michelet. Še nedavno sta Ait Ahmed in El Hadž imela tukaj svoj glavni štab. Tod živi tudi Ahmedova družina, ena najbogatejših v tem kraju. Tu se je nekdanji poslanec Ait Ahmed pred pičlima dvema mesecema umaknil v eno izmed vil in začel svoj aktivni, najprej politični, odpor proti predsedniku Ben Beli. Vsakih petnajst dni je natisnil po en letak, v katerem je kritiziral in napadal vse vladne akcije in ukrepe, dokler se ni končno, ko je dobil oboroženo podporo nekdanjega poveljnika VII. vojne oblasti El Hadža, skupaj z njim odkrito upri. Svoj upor je naznanil 29. septembra letos.

Niti v Micheletu niti v drugih krajih, skozi katere smo se peljali, ni bilo opaziti veliko vojakov. Del enot, ki so prispele sem po vladnem ukazu, je že odšel v boj na maroško mejo. Preostali vojaki se strogo držijo vladnega ukaza, da ne smejo uporabljati sile. Samo v skrajni potrebi, kadar gre za nujno obrambo, smejo uporabiti orožje, sicer pa se morajo ogibati slehernemu spopadu, pridobiti si morajo zaupanje ljudstva in borcev, ki so se zatekli v planine. Tako je na primer nedavno neka enota ANP nedaleč od Fort Nationala zaustavila tovornjak VII. vojne oblasti, v katerem je bilo 35 El Hadžovih vojakov, vendar jih je takoj nato pustila, da so nadaljevali svojo pot.

Druga stran ne ravna tako. Na ozemlju, ki ga zasedajo vojaki El Hadža, patrole nadzirajo promet, zaustavljajo tovornjake in avtomobile, aretirajo voditelje FLN in streljajo na patrole ANP. Ni dolgo tega, kar so ujeli štiri voditelje FLN, ki so skupaj potovali po tem področju. El Hadžovi vojaki so na primer ubili predsednika občine Tigzirt, udeleženca osvobodilne vojne od prvih dni, ter nekega instruktorja FLN iz Meatka.

S tem, da je vlada ukazala vojakom, naj mirno vkorakajo v nekaj osrednjih krajev, kjer so bili disidenti, je dosegla psihološki uspeh. Vendar pa menijo nekateri voditelji FLN iz teh krajev, da ga politično ni dovolj izrabila. Vzroki so v pomanjkljivem političnem delu, v slabotni aktivnosti FLN, ki v vrsti krajev praktično sploh ne obstaja.

Ait Ahmed pa dobro pozna taktiko vlade in njeno odločenost, da se ogne oboroženim spopadom. Dobro ve, da ga ne bodo preganjali in sledili, in še naprej vzdržuje stike z novinarji nekaterih držav, katerih tisk je njegovemu odpadništvu posvetil precej pozornosti. Tako ga je na primer intervjuvala tudi ameriška televizija.

Da druga stran zares ne spoštuje nenapisanega pravila, da se je treba ogniti oboroženim spopadom, smo se lahko prepričali tudi sami, ko smo se iz Micheleta vračali v Tizi Uzu. Za hip smo se ustavili na cesti, da bi napravili prostor dvema velikima tovornjakoma ANP, na katerih so bili vojaki s strojnicami. Tovornjaka sta vozila iz Micheleta v Fort National. Naenkrat smo zagledali, kako se je na precej oddaljenem vzvišenem kraju dvignil steber dima in se hitro razblinil. Zdelo se je, kot da bi kdo dajal signale, da sta iz Micheleta odpeljala dva tovornjaka z vojaki ANP. Vsedli smo se v avto in nadaljevali vožnjo. Ko smo se pripeljali do bližnjega ovinka, smo srečali kmeta, ki nam je razburjen mahal in dajal znake, naj ustavimo. Ustavili smo se in vprašali, kaj želi. Še prej, preden se mu je posrečilo odgovoriti, so že zasikale krogle. Napadena sta bila vojaška kamiona.

Al so napadalci streljali v zrak ali pa v ljudi, nismo mogli ugotoviti. Kmet, ki nas je ustavil, se je ves tresel od strahu in takoj se je pognal v jarek. Niže ob cesti je že skril svoje otroke. Šele zdaj nam je pojasnil, da nas je videl in ko je zaslišal streljanje, je pohitel, da bi nas pravočasno ustavil. Ni vedel, niti kdo smo niti kaj. Stokal je in tarnal ter se jezil na ljudi in na vojno.

Ko smo se pripeljali v Tizi Uzu, je bilo mesto obsijano od zahajajočega sonca. Po cestah je bilo bučneje kot prvi večer, ko smo pripotovali iz Alžira. Novice o mobilizaciji in o bojih na maroški meji so vznemirile tudi njegove prebivalce. Prve skupine so že hitele proti mobilizacijskemu centru.

(KONEC) D. JANEKOVIĆ

Sedem dni

Multilateralna jedrska sila NATO in »Big lift«

Pot sporazumevanja med velesilami Zahoda in Vzhoda ni ne gladka ne ravna. Ni dolgo, kar smo ugotovili, da so newyorški razgovori Gromiko-Rusk-Home prinesli le dokaj skromen neposreden uspeh — načelni dogovor, naj vsaj vesolje ostane še vnaprej razoroženo. Pred tretjo rundo trojnih pogajanj pa je zrasla zdaj nova, precej grozeča ovira. Sedem članic Atlantskega pakta je obnovilo razgovore o sestavi multilateralnih jedrskih sil NATO. Po tej zamisli — njen oče je bivši ameriški predsednik Eisenhower, Kennedy pa se je v začetku zelo obotavljal, da bi jo uresničil — naj bi NATO zgradil v skupni lasti petindvajset ladij. Posadka naj bi bila sestavljena iz vseh sodelujočih »natovskih« dežel, vsaka ladja pa bi bila oborožena z osmimi ameriškimi jedrskimi raketami »Polaris«. Tudi poveljstvo nad tem ladjevjem in njegovo oborožitvijo naj bi bilo seveda skupno. Eden izmed članov v tej »delniški družbi« bo tudi ZR Nemčija. Tako odpira nedolžni izraz o »skupnem poveljstvu« nemškemu Bundeswehru stranska vrata v jedrsko druščino. Zato je razumljivo, da ni nihče v zahodni aliansi ploskal tako navdušeno obnovljenim razgovorom o jedrskem partnerstvu v Atlantski zvezi kot prav Bonn. De Gaulle gradi lastno jedrsko orožje in zato odklanja sodelovanje v multilateralni sili. Novi nemški kancler očitno ljubezniveje mežika Washingtonu kot pa Parizu. Američani hočejo kovati železo, dokler je vroče: z multilateralnim jedrskim darilom naj bi podžgali prebujajočo se ljubezen bonske Grethen, hkrati pa povečali razpoko v francosko-nemškem sodelovanju, katerega sta tako skrbno gojila de Gaulle in nekdanji kancler Adenauer.

Jedrskega darila Bonnu pa ne bodo plačali Angloameričani samo iz svojega žepa. Račun naj bi plačalo tudi mlado popuščanje napetosti v mednarodnih odnosih. Ni mogoče namreč zapreti oči pred upravičeno vznemirjenostjo številnih evropskih dežel, ki iz razlogov, katerih pač ni potrebno naštevati, ogorčeno opazujejo, kako sega nemška roka k vzvodu za sprožitev jedrske rakete. Sovjetska zveza je v obširnem sporočilu odločno obsodila posredno oborožitev Bundeswehra z jedrskim orožjem ter podčrtala, da bi ta nevaren korak — ki nasprotuje duhu moskovskega sporazuma — moral vplivati negativno na nadaljnja pogajanja za utrditev miru ter za raketnojedrsko oborožitev. Opozorilo je toliko bolj upravičeno, ker je tudi nedavno zasedanje strokovnjakov NATO in Skupnega trga v zahodnem Berlinu presenetilo svet z disonančnim nezaupanjem v sedanji proces pomiritve in

sporazumevanja. Generalni sekretar Atlantskega pakta Dirk Stikker je bil najglasnejši v tem zboru skeptikov.

Hkrati s pripravami za multilateralno jedrsko silo NATO razpravljajo tudi o morebitnem delnem umiku ameriških čet iz Evrope in morda celo iz posameznih azijskih dežel. Morda gre zares, morda samo za oslabitev grenke pilule o natovski jedrski skupnosti, morda celo samo za pritisk na evropske zaveznike, da povečajo svoje prispevke za stroške Atlantskega pakta spričo grožnje o zmanjšanju ameriških prekomorskih sil.

Pred nekaj dnevi so se začeli veliki ameriško-nemški vojaški manevri. Uvod v manevre je bila vaja »big lift«, v kateri so pripeljali Američani po zračnem mostu v triinšestdesetih urah in 20 minutah iz Texasa v Zahodno Nemčijo več kot petnajst tisoč vojakov druge oklopne divizije z vso opremo. Vaja naj bi potrdila prepričanje o zastarelosti koncepcije, češ da so potrebne številnejše ameriške čete v tujini. Bonn je napadel misel o delnem umiku ameriških sil iz Evrope prav tako glasno, kot je pozdravil multilateralno jedrsko silo NATO. Odločni bonski napad je prisilil Washington k pomirljivim izjavam, da »v bližnji prihodnosti« ne namerava zmanjšati svojih evropskih garnizij. Zdi se, da je bila ena izmed glavnih nalog Deana Ruska pri sedanjih razgovorih s kanclerjem Erhardom, da potolaži nemškega zaveznika, ki se od vseh strahov najbolj boji — razorožitve.

Nastop novega kanclerja

Po štirinajstih letih vladavine je Konrad »der Alte« prepustil kanclerski fotelj Ludwigu Erhardu. Vendar ne bi smeli reči, da je hkrati z Adenauerjem izginil iz kanclerske palače tudi njegov duh. Prve izjave novega kanclerja govorijo, da se bo nemški jeziček na tehtnici

zahodne ali odločno premaknil s »francoske« strani na »ameriško« stran. To pa bo za dogleden čas verjetno tudi edina res pomembna sprememba v bonski zunanji politiki. Resnici na ljubo moramo priznati, da namigujejo prav Erhardove izjave tudi na njegov nekoliko večji smisel za realnost in elastičnost, kar zadeva odnose med Vzhodom in Zahodom, ter glede na bonsko politiko do vzhodnoevropskih dežel. »Nemški bratje« na Vzhodu v to seveda niso všteti. Erhard se vsaj brezpogojno ne upira kontaktom med Washingtonom in Moskvo, kot se je upiral trdovratni Adenauer, ter obljublja — vsaj obljublja — vso pozornost »postopnemu« zboljšanju odnosov z vzhodnoevropskimi državami. Novi kancler pa je ostal odločno v starih okvirih glede Berlina, odnosov z DR Nemčijo, glede nemške združitve, »Hallsteinove doktrine«, nemških meja, oborožitve ipd.

Komaj je sedel na kanclerski stol, že se je znašel Erhard v čudnem položaju: opozicijski socialni demokrati podpirajo nove akcente v zunanji politiki Bonna — zlasti poudarek v tesnejši povezavi z ZDA — napadajo pa jih vsi zvesti Adenauerjevi pristaši v vladajoči krščanskodemokratski uniji, od von Brentana do Straussa.

Vlada bivšega lorda

Dovčerajšnji Macmillanov zunanji minister lord Home se je odpovedal lordstvu ter postal sir Alex Douglas Home samo zato, da bi postal novi britanski premier. Ta prvi korak k demokratizaciji in modernizaciji torijevcev pod Homovo taktirko pa bo, kot kaže, ostal tudi edini. Vse ocene Homove vlade ter novega vodstva konservativne stranke govorijo namreč soglasno o tem, da si prizadevajo britanski konservativci strniti svoje vrste ter utrditi svoje pozicije na poudarjenem desničarstvu in konservativizmu.

»Napredni« konservativci so izgubili bitko s »konservativnimi«. John Hare, novi predsednik stranke, je tipični torijevec stare desničarske šole, novi premier pa »konservativni konservativec« plave krvi, grof v štirinajstem kolenu — Home.

Nekdanji »lord« in sedanji »sir« kaže posebno zanimanje za zunanjo politiko. Začel je precej nesrečno s Chamberlainom v münchenski Canossi, — toda tudi novejša kronika ne vé našteti kakih zavidljivih uspehov. Znano je njegovo podcenjevanje OZN, politike neangažiranih dežel in sploh vsega »drobiža«, ki se »meša« v svetovno politiko, rezervirano za »klasične velesile«. Spoštovanje velesil ter njihovih »specialnih« dolžnosti in pravic pa je prispevalo k temu, da je lord Home res odločno branil politiko sporazumevanja s Sovjetsko zvezo.

Čeprav je Home na mednarodnem odru precej nasprotujoča si osebnost, ni pričakovati v britanski zunanji politiki dramatičnih sprememb. Nihče v Londonu ne želi rušiti osi London—Washington, v kateri pa ima Washington glavno besedo. Razen tega je položaj zunanjega ministra prevzel Butler, edini »napredni« konservativec v Homovem kabinetu. Naposled — nad torijevci visi Damoklejev meč novih volitev v prihodnjem letu. Velika nevarnost laburistične zmage bo pač narekovala konservativni vladi takšne korake v zunanjepolitični usmeritvi, ki naj bi povrnili torijevcem zaupanje razočaranega britanskega volivca. Tudi Home vé, da teh korakov ne more iskati v smeri »konservativnega konservativizma« a-n

Novice

LJUBLJANA: **prva izvedba iz cikla literarnih recitalov** — V ponedeljek zvečer bodo izvedli v Mladinskem gledališču I. del literarnega recitala pod naslovom »Nil, Evfrat, Tigris«. Besedilo so pripravili Franček Bohanec, Gregor Strniša, Peter Levec in Matija Slavic, uprizoritev pa Janez Lenassi (likovno opremo), Vilko Ukmar (glasbeno opremo), Marta Paulinova (koreografijo) in Balbina Battelino-Baranovićeva (režijsko vodstvo). Kot izvajalci bodo tokrat nastopili Branko Ivanc, Minca Jerajeva, Boris Juh, Miro Weber, Božo Vovk in Alja Tkačeva. Novembra bo predvidoma na sporedu II. dela literarnega recitala ep Gilgameš iz Asirsko-Babilonske epohe.

JESENICE: **razstava del Božidarja Jakca** — Občinski svet Svobod in prosvetnih društev na Jesenicah je skupno s tehniškim muzejem železarne (pod pokroviteljstvom občinske skupščine) pripravil dokumentarno razstavo del akademskega slikarja Božidarja Jakca. Razstavljenih je 40 partizanskih risb, 41 grafik (25 s partizansko, 16 pa s poljubno tematiko) in 7 risb iz življenja in dela jeseniških železarjev. Razstavo, ki jo bodo danes zaprli, si je ogledalo več kot 4000 Jeseničanov, kar dokazuje njihovo zanimanje za likovno umetnost — skrajni čas je le, da dobe Jesenice primeren razstavni prostor.

BLED: **tudi V. jazz festival bo na Bledu.** — V petek se je sestal odbor za organizacijo jazz festivalov, ki je sklenil, da bodo na Bledu tudi V. in vsi naslednji festivali jazz glasbe. Določil je tudi čas prireditve: V. festival bo junija prihodnjega leta. Festival naj bi trajal v prihodnje le dva do tri dni, na njem naj bi nastopalo manj ansamblov, da bi tako zagotovili čim višjo kvaliteto. Razpravljali so tudi o financiranju festivala. Za 1964. leto — torej za V. festival — se obeta gostovanje slovitega Modern jazz kvarteta iz ZDA.

TRST: **občni zbor prosvetnega društva »Slavko Škamperle«** — To slovensko prosvetno društvo, ki ima prostore v dvorani Stadiona 1. maj pri Sv. Ivanu, je imelo v petek 15. redni občni zbor. Poleg društev v Barkovljah in Škednju ter društva »Ivan Cankar« pri Sv. Jakobu je prosvetno društvo »Slavko Škamperle« eno najbolj delovnih v Trstu. Zato je bilo poročilo o opravljenem delu obsežno. Sestavili so tudi program za naslednjo sezono in izvolili nov odbor.

BEOGRAD: **»Laž in prilažić« spet na sporedu.** — Ansambel beograjskega Sodobnega gledališča bo predstavil nocoj eno izmed najbolj poznanih Sterijinih komedij »Laž in prilažić« v režiji Aleksandra Glovackega. V glavnih vlogah nastopajo Renata Ulmanski, Predrag Laković, Mihailo Paskaljević, Dušan Poček in drugi. Na sliki: prizor iz komedije.

BEOGRAD: **Quasimodo je odpotoval** — Včeraj je zapustil Beograd znani italijanski književnik in dobitnik Nobelove nagrade Salvatore Quasimodo. Kot gost Zveze književnikov Jugoslavije in komisije za kulturne zveze z inozemstvom je bil pri nas deset dni in ob tej priložnosti obiskal poleg Beograda, Ljubljane in Zagreba še Dubrovnik ter Novi Sad. Quasimoda je pospremil na beograjsko letališče, od koder je odpotoval v Italijo, generalni sekretar Zveze književnikov Jugoslavije Ivan V. Lalić.

BEOGRAD: **15 let »Branka Krsmanovića«** — Kulturno umetniško društvo beograjskih študentov »Branko Krsmanović« je predvčerajšnjim slovesno proslavilo 15-letnico obstoja. Proslava je bila v veliki dvorani Doma sindikatov.

BEOGRAD: **gostovanje lublinskega gledališča** — Po nastopih v Novem Sadu in Ljubljani so v petek zvečer gostovali v Jugoslovanskem dramskem pozorištu gledališčniki iz Lublina z vodvilom »Kraljica predmestja«, sinoči pa so zaigrali komedijo »Veliki Bobby«.

BEOGRAD: **obisk književnikov iz Bosne in Hercegovine** — Na povabilo Združenja književnikov Srbije je v petek dopotovala v Beograd skupina piscev iz Bosne in Hercegovine. V delegaciji so Ćamil Sijarić, Ćedo Kisić, Vuk Krnjević, Zaim Topčić, Vladimir Čerkez in Šukrija Pandjo. Poleg Beograda, kjer so se že sešli s književniki in založniki, bodo bosanski in hercegovski pisci obiskali še Kruševac in Prištino: tu bodo brali svoja dela na literarnih večerih. Te dni je na obisku v Bosni in Hercegovini skupina članov Združenja književnikov Srbije.

NOVI SAD: **»Sterijino pozorje« bo posvečeno Nušiću** — Deveto »Sterijino pozorje«, ki bo maja prihodnjega leta v Novem Sadu, bo posvečeno Branislavu Nušiću. Pričakujejo, da bo več jugoslovanskih gledališč prijavilo predstave Nušićevih komedij. V Novem Sadu bodo odprli tudi razstavo »Nušić na jugoslovanskih odrih«, ki jo pripravlja beograjski gledališki muzej. Razstavo bodo pozneje prenesli v Beograd in druga kulturna središča.

TUZLA: **gostovanje Jugoslovanskega dramskega pozorišta** — V petek so dopotovali v Tuzlo igralci Jugoslovanskega dramskega pozorišta iz Beograda. Zvečer so izvedli v Delavskem domu »Moša Pijade« v Tuzli Behanovo dramo »Talec« v režiji Miroslava Belovića; sinoči so nastopili v Banovićih, nocoj pa bodo igrali v Tuzli.

MOSKVA: **ugoden odmev gostovanja Zagrebških solistov** — Predvčerajšnjim je dopotoval v Moskvo ansambel »Zagrebških solistov« z dirigentom Antonijem Janigrom. Na dveh minulih koncertih v Leningradu jih je občinstvo nagradilo z dolgimi aplavzi. Odpravnik poslov jugoslovanske ambasade Feliks Zgorski je priredil zagrebškim umetnikom sprejem v prostorih jugoslovanske ambasade v Moskvi. Na sprejemu so bili tudi namestnika ministra kulture ZSSR Kuznjecov in Vladikin, namestnik predsednika državnega komiteja za kulturne zveze z inozemstvom Medvedev, funkcionarji ministrstva za zunanje zadeve ZSSR in mnogi drugi kulturni in javni delavci. Znani glasbeni kritik in sekretar Zveze komponistov ZSSR Martinov je, govoreč po moskovski televiziji, naglasil ugoden razvoj kulturnega sodelovanja med Jugoslavijo in Sovjetsko zvezo. Ansambel »Zagrebških solistov« je sinoči odpotoval v Bukarešto.

BANGKOK: **nova znanstvena ustanova** — V začetku naslednjega leta bo v Bangkoku začel delati prvi azijski inštitut za ekonomski razvoj in planiranje. Razen tega, da bo vzgajal kadre za različne planerske institucije po državah te celine, bo inštitut opravljal tudi raziskovalna dela na področju ekonomike. Zainteresirane vlade bodo lahko pri strokovnjakih inštituta naročale različne analize in dobivale strokovne nasvete za organizacijo in delo svojih ustanov za planiranje. Sredstva za vzdrževanje tega inštituta so dale na voljo med drugim tudi vlade azijskih držav.

Lanski baletni dolgovi

Baletna premiera v ljubljanski operi

Ljubljanski baletni oder poravnava svoji publiki lanske baletne dolgove. Doživeli smo pričakovano baletno premiero. Sestavljajo jo trije krajši baleti in njihova sestava teče preizkušeno. Ceremonialno, dramatično in tragično, komično oziroma burleskno.

Simfonija v C; Dvoboj; Petruška.

Posebnost baletnega večera je koreografsko gostovanje. Težko pričakovani koreograf **Dimitrije Parlić** je doslej gostoval v Ljubljani samo z baletnimi ansambli drugih jugoslovanskih republik; to pot je sodeloval z našim baletnim ansamblom. Predstava je rezultat tega sodelovanja.

Koreograf Dimitrije Parlić pomeni danes mednarodno umetniško osebnost; po svoji razvojni stopnji se nahaja na višku ustvarjalnosti, izkušenosti, zrelosti. Za naš ansambel in našo publiko pomeni njegovo gostovanje umetniški dogodek; upamo, da začetek ...

Vsa tri baletna dela, ki gredo to pot preko našega baletnega odra, so vzeta iz svetovnega baletnega repertoarja.

O glasbeni kompoziciji **SIMFONIJA V C** (glasba George Bizet) sicer že vrabčki čivkajo, da je delo sedemnajstletnega mojstra; vendar je važnejše od tega, da jo je iz koncertnega na baletni podij prenesel George Balančin (leta 1947) kot **Palais de Cristal** za Pariški balet; dalje, da je pod istim imenom še danes na repertoarju pariškega baleta; dalje, da jo je kot **Simfonijo v C** z nekaterimi spremembami postavil Balančin na svoj newyorški baletni podest, kjer je tudi še vedno del repertoarja. In da jo je koreografiral na Danskem. Dodamo lahko še, da predstavlja Simfonija v C najdaljšo koreografsko kompozicijo svoje vrste v svetovni baletni literaturi. Osnovni koncept Balančinove koreografske postavitve je ceremonialna brezvsebinska igra; slušni čas prenesen v vizualni umetniški svet.

Dimitrije Parlić se je v koreografskem pristopu držal Balančinovega koreografskega koncepta. Za svoje osnovno plesno sredstvo ni uporabljal oblikovanja prostora, ki je v kompoziciji podrejen, ampak vibracijo plesnih instrumentov, ki služijo vizualno komponirani glasbi in plesni upodobitvi glasbenega časa. S tem izgubljajo individualnost in postajajo neosebno plesno sredstvo za izživljanje plesne dinamike. Iz neosebnosti se izvija samo romantična balerina drugega stavka kompozicije, ki z osebno liriko in melodičnim nasprotjem nasproti iskrivosti plesnega dura ostalih treh kompozicijskih enot daje plesnemu ritmu celote večji kompozicijski poudarek.

Zavestna plesna simfoničnost baleta; čistost plesnega tempiranja; brzina in temperament plesnih korakov, opuščanje preživelih romantično sentimentalnih okraskov in sproščena vedrina so značilnosti Parlićeve ljubljanske koreografske postavitve.

Balet **DVOBOJ** (glasba Raffaello de Banfield) se je prav tako rodil v francoski baletni skupini in njenem sodelovanju z ameriškim koreografom. Skupina Rolanda Petita, koreograf William Dollar, plesalka Janine Charrat, premiera v Londonu leta 1949. Kot **Le Combat** ali **The Duel** je na stalnih repertoarjih nekaterih ameriških baletnih kompanij.

Koreografski prijem Parlića je napram Dollarjevemu sodobneje čistejši v pogledu romantične ilustrativnosti; monumentalnejši je v rasti dramatskih napetosti in v širše zasnovanih plesnih nasprotjih; kompozicijsko je enostavnejši in bolj koncentrirano dokončen v izpovedih o mladosti, ljubezni, smrti.

Dvoboj je še bolj kot Simfonija v C oddaljen od oblikovanja prostora; učinek njegovih plesnih oblik je pretežno neodvisen od tretje odrske dimenzije, s čimer dosega koreografija arhaično svetopisemski učinek.

Rafinirana skromnost v uporabi plesnih sredstev odkriva velikega, svobodnega, zrelega koreografa, ki mu daje umetniška izkušenost plesno ustvarjalni mir; kaže pa tudi, da Dvoboj ni pod njegovim vodstvom prvič na baletnem odru.

Baletna pantomimska burleska **PETRUŠKA** (glasba Igor Stravinski), ki jo ljubljanska publika bolj ali manj pozna z gostovanja zagrebškega in reškega baletnega ansambla, v svoji odrski zasnovi in izvedbi daleč zaostaja za prvima dvema baletoma. Manjka ji koreografska izčiščenost in stil; manjka ji plesni izraz, ki je za Petruško kot diaghiliovsko baletno stvaritev Fokinove koreografske ere (1911) bistven.

Težko si je misliti, da rustikalnost Petruške, pomešana z motivom stare italijanske prakomedije, ne bi spadala v Parlićev umetniški doseg, še celo, če se spomnimo nepozabne koreografske postavitve in Generalićevsko pristnega koncepta Lecitovega srca, ki je pred pičlega pol leta razživel naš festivalski oder v Križankah. Mnogo razumljiveje se zdi vezati umetniško nedorečenost baleta z nevšečnostmi okrog glasbenih partitur, ki so povzročile tudi zastoj v premieri. Če se seveda ljudski glas, ki je prišel do nas, ne moti.

Edino, o čemer bi lahko govorili o baletu Petruška, je skupinski ples v začetku četrte slike in njegovo oblikovanje prostora v ljudsko vabljive cvetlične skupine.

In o presenetljivem odkritju plesalke **Tatjane Remškarjeve** kot imenitne komično karakterne umetnice; tega o njej doslej še noben koreograf ni povedal in razkril.

Med solisti naj na prvem mestu govorim o plesalki **Lidiji Sotlarjevi**. O plesalki izrednega plesnega razpona in o tem, da smo ji za baladno izpovednost v baletu Dvoboj globoko hvaležni; da smo nanjo ponosni. O umetnici plesalki Lidiji Sotlarjevi, ki je v zadnjih plesnih letih dozorela v plesalko mednarodnega ranga in druži popolnost plesnega instrumenta, ki ga je izoblikovalo velikansko plesno delo, s plesnim izrazom, ki je odsev poglobljenosti, predanosti in spoštljive službe umetnosti.

Treba je omeniti plesalko **Magdo Vrhovčevo**, ki v Simfoniji v C nosi lik romantične plesalke in se izvija iz neosebnosti koreografske kompozicije. Njena lebdeča plesnost in krhkost ptice je povezana s plesno izrazno svojskostjo in občutljivim plesnotehničnim stilom.

Plesalec **Rado Krulanovič** tudi [illegible] nalogo vodilnega klasično artističnega plesalca in v njih s svojo disciplinirano razigranostjo in plesnotehnično zavzetostjo dobro uspeva.

Med solisti naj nadalje naštejem še Stefanijo Sitarjevo, Vido Volpijevo, Štefana Furiana, Metoda Jerasa, Janeza Mejača; dalje Bredo Šmidovo, Jaka Hafnerja, Slavka Eržena, Marijo Grudnovo in Marjeto Klinčevo in Staneta Polika. In ugotovim, da je baletni zbor po neznani krivdi pahnjen v brezimnost, ki je bistveno krivična. Baletni zbor ni pevski zbor. Vsak plesalec, ki stopi na oder, prinese tja svojo umetniško osebnost; in vsak plesalec, ki stopi v okviru zbora pred publiko, je odgovoren za umetniško kvaliteto celotne predstave.

Mislim, da je njegovo ime na seznamu plesalcev in izvajalcev baletne predstave najmanj, kar mu gre.

S tem v zvezi želim poudariti, da se je naš baletni ansambel izvil iz diletantizma, provincializma in plesnotehnične brezbarvnosti, da je dosegel stopnjo, ki zahteva novih plesnorazvojnih pozornosti. Njegov nadaljnji razvoj nujno terja sodelovanje z **baletnim pedagogom višjega ranga.**

Naš baletni ansambel ima možnosti in torej tudi pravico do takega nadaljnjega razvoja. Torej tudi pravico do takega baletnega pedagoga, ki bo, kot v vseh baletnih skupinah, ki so umetniško ambiciozne (tudi v naši državi), bedel nad gibanjem in ga žlahtnil, analiziral, razkrival poklicne tajne, ki bi jih v gospodarskem svetu enačili s proizvodnimi skrivnostmi posameznih tovarn.

Naj ob tej priliki (kot nepooblaščeni član družbenega organa SNG) sporočim našemu baletnemu ansamblu (ki v tem družbenem organu še vedno nima svojega mesta in zastopnika), da je v sistemizaciji delovnih mest SNG po intervenciji družbenega organa mesto za takega pedagoga vključeno. **Treba se je samo pobrigati, da se realizira.** Skrb kolektiva ...

Scena in kostumi baletne predstave so umetniško suverena stvaritev srbskega slikarja **Dušana Ristića**, ki je tudi že našim baletnim predstavam poznan kot zrel oblikovalec. Prva scena je galantno stilizirana; druga neorealistično sugestivna; tretja živopisna; v svoji živopisnosti za nas nekoliko preglasna in premalo pazljiva napram plesalcem, ki jih ne uokvirja. Ubrani sta druga in tretja slika Petruške. Kostumi prvih dveh plesnih kompozicij so linijsko čisti, preprosto dekorativni in ne preobloženi; inventivni in plesno funkcionalni. Petruška je kostumiran konvencionalno.

Dirigent baleta je **Bogo Leskovic.**

MARIJA VOGELNIKOVA

NOV BALETNI VEČER — V ljubljanski operni hiši sta nastopila v baletu »Petruška«, ki je skupaj z »Dvobojem« in »Simfonijo« v C-duru« izpolnil nov baletni večer — v koreografiji in režiji odličnega gosta Dimitrija Parlića — Tatjana Remškarjeva in Jaka Hafner, ki ju kaže slika. Foto: Vlastja

V programe več praktičnega pouka

K razpravi o tehniškem in strokovnem šolstvu

Potrebno je upeljati obvezen pripravniški staž za strokovni kader, se glasi ena izmed pripomb na teze o strokovnem šolstvu, ki so jo dali na posvetovanju v Novem mestu. Posvetovanja so se udeležili predstavniki občin, večjih gospodarskih organizacij, strokovnih šol in Zavoda za prosvetno pedagoško službo.

Nadaljnja pripomba je bila, da je v sedanjih učnih načrtih strokovnih šol premalo praktičnega pouka. Naglasili so, da bi moralo strokovno šolstvo oziroma strokovno izobraževanje sploh v korak z razvojem proizvodnje, ne pa da se razvija bolj ali manj stihijsko. Posamezna podjetja izobražujejo svoje kadre, vendar često izključno samo za svoje potrebe, za ozko proizvodno specializacijo. Absolventi takih šol dobe spričevala prav tako kot tisti, ki so obiskovali redne šole, njih znanje pa je močno različno.

Na posvetovanju so menili, da bi moral vsak tehnik v proizvodnji obvezno obvladati vsaj en tuj jezik, če se hočemo uspešno vključevati v mednarodno delitev dela. Strokovnjak pa mora biti hkrati tudi dober gospodar-upravljavec, osnovno znanje za to pa naj bi dobil že v šoli. Zaradi uspešnejšega poučevanja strokovnih predmetov je potrebno, da je učni kader strokovnih šol v stalnem stiku s proizvodnjo, da bi bil na tekočem glede tehničnih dosežkov. Na sploh bi kazalo uvesti krajše strokovne seminarje za predavateljske kadre na strokovnih šolah.

Mimo poudarka, naj zajema učni program več praktičnega pouka, so bile to glavne pripombe na posvetovanju. Opozorili so na neskladnosti glede trajanja učne dobe v posameznih občinah, kar bi tudi kazalo odpraviti. Tako v nekaterih občinah traja učna doba za pletiljko poldrugo leto, v drugih pa tri leta.

Glede šolskih središč ni bilo bistvenih pripomb za teze. Poudarili so le, da šola, taka ali drugačna, ne more dati vsega znanja, ki je strokovnjaku potrebno, zato mora biti pouk povezan s prakso. Pri absolventih rednih tehniških šol je močno opazno pomanjkanje praktičnega znanja, pri tistih iz izrednih šol pa splošnega znanja, ki pa je prav tako potrebno.

Na koncu so opozorili na veliko pomanjkanje strokovnega kadra v vseh štirih občinah. Zlasti ga manjka za stroke, kot je na primer gostinstvo in turizem. Da bi temu odpomogli, je potrebno dolgoročno planiranje izobraževanja, usklajeno s programom družbenega in gospodarskega razvoja, česar pa doslej ni bilo. Še več, opazno je, da mnoga podjetja niti ne vedo, kakšne bodo v prihodnje njihove potrebe po kadrih, trenutne potrebe pa skušajo pokrivati z razpisi, preplačevanjem in snubljenjem strokovne delovne sile iz drugih delovnih organizacij.

P. ROMANIČ

Glasbeni dogodki

Orgelski koncert Huberta Berganta

Med deli Johanna Sebastiana Bacha zavzemajo orgelske skladbe gotovo posebno mesto, saj so bile **prav orgle** instrument, na katerem je skladatelj največ muziciral. Utemeljen je izrek, da je treba poznati Bachova orgelska dela, če hočemo poznati Bacha. Pri nas smo bili v tem doslej navezani tako rekoč le na plošče. Že s tega stališča je petkov orgelski koncert **Huberta Berganta** pozitiven dogodek v našem koncertnem življenju.

Bergant je zasnoval program svojega koncerta zelo enovito. Ne samo, da je izvajal le Bachova dela, tudi med temi se je omejil le na fuge in njihove uvodne stavke. Tako je poslušalec resnično lahko prodrl v vse finese zgradbe Bachovih fug, v bogato invencijo njegovih preludijev in fantazij. Spored je obsegal Fantazijo in fugo v a-molu, Fugo v G-duru, Prelûdij in fugo v h-molu, Passacaglio (in fugo) v c-molu, Preludij in fugo v e-molu, Fantazijo in fugo v g-molu in Toccato (in fugo) v d-molu.

Orgle v Stolnici, ki so eden najboljših tovrstnih instrumentov v Sloveniji, pa tudi akustika prostora, so nudili koncertantu objektivne pogoje za odlično izvedbo. Bergant jih je izrabil v polni meri. Njegova igra je bila tehnično brezhibna. Registracija je lepo nakazovala gradnjo del in dinamične razlike. Izrazno je bila Bergantova igra zelo uravnovešena in umirjena, enakomerna motorika je, posebno v fugah, izvrstno stopnjevala vzdušje do konca. Pač pa bi bilo dobro stavke, ki so že po svoji gradnji prosti (fantaziji, toccata), interpretirati še nekoliko svobodneje in z večjimi dinamičnimi razlikami v smislu baročnega chiaroscura. Tako bi prišli do večjega izraza tudi bujnost in razkošnost Bachove umetnosti.

Osebno sta mi od koncerta v najlepšem spominu ostali Passacaglia v c-molu in Toccata v d-molu. Morda je temu vzrok, da sta deli med najlepšimi in najbolj poznanimi orgelskimi stvaritvami. Vsekakor ju je tudi Bergant izvajal s posebno zavzetostjo, poglobljenostjo in spoštovanjem do teh veličastnih umetnin. Zato je bila tudi izvedba iskrena in polna pravega bachovskega vzdušja.

KRISTIJAN UKMAR

POPRAVEK — V včerajšnje knjižno poročilo o proznem delu Milana Sege »Deček s piščalko« se je vrinila vsebinska napaka, ki je spremenila Z. Kalinovega tivolskega »Pastirčka« v Putrihovega.

PRVA ČESTITKA NOBELOVEMU NAGRAJENCU — Ko je prišlo v Atene iz švedske Akademije sporočilo, da je letošnji Nobelov nagrajenec za književnost grški pesnik Georgios Seferis, mu je prva čestitala žena Marija. Foto: AP

Poltretji milijon knjig naenkrat

Beograjska „Prosveta" je izdala sto beril za osnovnošolsko mladino

V dvajsetem letu svojega dela je začela izdajati beograjska založba »Prosveta« novo serijo knjig, ki bodo po ceni dostopne vsakemu bralcu. Kot prve so se pojavile te dni v knjigarnah knjige za najmlajše bralce: **za učence osnovnih šol.**

Izdano je kompletno obvezno berilo za učence, ki obiskujejo peti, šesti, sedmi in osmi razred osnovnih šol. Za vsak razred je izdala »Prosveta« po 25 beril v nakladi od 20 do 40 tisoč izvodov. Cena je od 150 do 450 din, povprečno stane vsaka knjiga 320 dinarjev. Vseh, ki so izšle hkrati, je sto.

Dogodek je edinstven na našem knjižnem trgu in bi ga lahko označili skoraj kot senzacijo ali pa vsaj kot zares velik uspeh naše založniške dejavnosti: dva in pol milijona izvodov ali preračunano v prostorninske enote — pet tisoč kubičnih metrov pravljic, pesmi in romanov, katerih avtorji so znani pisatelji pri nas in v svetu: Jovan Jovanović-Zmaj, Vladimir Nazor, brata Grimm, Andersen, Miroslav Krleža, Ivo Andrić, Dickens, Puškin ... Od Slovencev Župančič, Voranc, Levstik, Cankar, Bevk, Gregorčič, Seliškar.

Založnik se je odločil, da del ne bo prirejal, temveč izdal vsa besedila neokrnjena. Tega načela se je dosledno držal, vsaka knjiga pa ima posebej za to izdajo napisano uvodno besedo. Živeči pesniki in pisatelji so napisali uvodne besede za svoje knjige sami.

Naj je izid teh sto knjig hkrati slučajno sovpadel z najbolj intenzivnimi pripravami za mednarodni knjižni sejem v Beogradu ter z mesecem knjige v Srbiji ali pa ne — je vendarle potrebno poudariti, da je prav taka množična izdaja kvalitetnih del za mladino z dostopno ceno najboljša in najbolj praktična reklama ter uresničevanje tistega, kar hočemo doseči s knjigo kot posrednikom. Da bi le ta dogodek našel čim več posnemovalcev. »Prosveta« bo v prihodnje izdajala v tej svoji novi žepni izdaji, ki jo je imenovala »Biblioteka Prosveta«, najbolj brane knjige iz domače in tuje književnosti — in sicer za vse sloje bralcev, kot zatrjuje sama.

J. SVETINA

KRAJEVNA SKUPNOST

„BORIS KIDRIČ"

LJUBLJANA, LINHARTOVA ULICA 4

razpisuje prosta delovna mesta za:

UPRAVNIKA SERVISOV:
ekonomist ali komercialist
TEHNIČNEGA REFERENTA
— gradbeni tehnik s prakso v operativi
GRADBENEGA DELOVODJO
za nizke gradnje s prakso
VEČ ZIDARJEV
VEČ VODOVODNIH INSTALATERJEV
VEČ PLESKARJEV
VAJENCA za inštalatersko stroko
VAJENCA za pleskarsko stroko
2 PERICI k stroju — s prakso
PREVZEMALKO perila

Nastop službe po dogovoru. Osebno se zglasite v tajništvu. Razpis velja do izpopolnitve razpisanih mest. Stanovanja niso zagotovljena. 10052

TISKARSKO PODJETJE
V SREDIŠČU LJUBLJANE

sprejme za delo

ODTISOVALCA ROČNEGA STAVKA

mlajšega delavca z urejeno vojaščino.

Ponudbe oddajte v oglasnem oddelku »Dela« pod »Odtisovalec«.

POD RAZŽARJENIM NEBOM

DIMITAR SOLEV

9

Preden bom vstal, jih jasno vidim vse skupaj, čeprav jih s pogledom ne morem zaobjeti; pa tudi miže jih poznam in zlahka bi jih prepoznal tudi po najbolj slučajnih šumih. Vem, kaj bo sledilo, še preden vstanem od mize, zato storim to šele takrat, ko začutim, da se dogodki razvijajo po vrsti. Navsezadnje se po kuhinji začne razprostirati tišina. Odhajamo s komaj opaznimi gibi, kakor da bi se poslavljali drug od drugega, čeprav traja samo eno noč, ki nas je vse enako zatekla.

Nimam pojma, ali se je kdo sploh kdaj zamislil nad niti malo ne nepomembnim občutkom: ko si vstopil v sobo, kjer nepreklicno čutiš svojo usodno omejenost zraka, zakaj si se, potem ko si zaprl vrata s pleči, oddahnil, zakaj se je lok tvojih obrvi čisto sprostil in si se tako predal samo samemu sebi. Dokler še morda nisi odlepil svojega hrbta od vrat, ki se zapirajo za teboj, ko zapuščaš svet, ki ostaja za njimi, se v nenadnem olajšanju, na mah, utrujen tudi ob najmanjšem naprezanju, zaveš, kako se je v eni sami noči končala lagodna igra, vtem ko dobivata potrebno pretvarjanje in živčna napetost, omejena na pretesno človeško neprisiljenost, končno svoj prostorni in svobodni prostor. Legel sem kar oblečen. Skozi odprto okno se plazi sveži šepet kuštravih akacijevih krošenj, na stropu trepeta kot vejica, ki se je dotakneš, mehki pramen svetlobe, ne da bi vedel, od kod prihaja v sobo. Sam v svoji sobi, po vsem tem dnevu, ki tukaj čisto blizu še zmeraj buči kot hudournik po grapi. Ležim in se jasno zavedam, da zaradi prevelike utrujenosti ne morem zaspati. Nemara sploh ne bom mirno zaspal. Morda ne bom zatisnil očesa prav do sivega jutra, ker ni le svinčena utrujenost legla name; diham globoko in sunkovito, na prsi pa kot da mi je legla mora. Premišljujem, kako težko je biti pogumen takrat, ko ostaneš sam. Danes je torek, domislil sem se, da je torek, ker smo imeli za kosilo fižol. Ni mi do tega, da bi s čim drugim preveril, ali je zares tako. Ko zavržem ta pomislek, se nenadno zgrozim, da pravzaprav danes niti ni torek, saj se bo že čez nekaj ur začela sreda; jutri je torej sreda in zgodaj zjutraj bom odšel skozi tista spodnja vrata, obrobljena z dnevno svetlobo, odšel bom in ne bom se vrnil vse dotlej, da se bo na njihov okvir obesil mrak. Zavedam se tega, zavedam se, vtem ko spim v nekakšnem polsnu, jasno mi je to prav kakor mi je jasna prepreženost razpok po stropu, ki jih ogledujem, kadarkoli se mi zahoče. Vem pa tudi to, da sem danes odšel z doma, ne da bi sploh upal pomisliti, da bom opoldne kot navadno že pod prho. Že nekaj dni in noči imam to jasno pred očmi, pa vendar niti zdaj ne bi vedel povedati, ali se veselim, ko vstopam v sobo, že vnaprej pomirjen pri prvem koraku, ki ga napravim, ker niti ta hip ne morem vedeti, ali bom tudi jutri ležal takole oblečen, z razprtim pogledom na zaprtem nebu stropa, v pričakovanju naslednjega jutra, ki me ne bo več privedlo sem: ne morem vedeti, kaj se bo zgodilo, zato se nemočno bojim te negotovosti, zakaj sleherno novo odlašanje na novo jutro me vrne semkaj zlomljenega. Zato čedalje močneje koprnim po tem, da bi se to končalo; da bi se že enkrat končalo, brez vrnitve, jutri, vsaj jutri, samo jutri. Ni mi jasno, ali se me loteva spanec; toda stvari okrog mene izgubljajo svojo ponovno težo in ujete v stožčasti vrtinec plavajo v neenakih elipsah proti nenadnim in nepričakovanim tokovom in se oddaljujejo od mojih trepalnic. Zaprtih. Zdi se mi, da so se zaprle, četudi nimam moči, da bi se prepričal o tem v mraku sobe, ker bi to sicer moral preskusiti s konci prstov; tega pa nočem, nikakor ne. Čutim, kako mi je to všeč, to, kar se dogaja s stvarmi, in to, da ne morem premakniti roke; všeč mi je ta kaos, o katerem sem nerazumljivo prepričan, da je daleč od mene. Dozdeva se mi, da je tišina lahko popolna samo takrat, ko nisem več navzoč v njej.

II.

Še prej, preden vstanem, zavedajoč se, da imam pod trepalnicami oči odprte, vem, da sem buden; buden z zaprtimi vekami. Pravzaprav bi hotel vedeti, kdaj se človek zbudi. Vem, da se to ne dogaja ravno takrat, kadar se orošene trepalnice razpirajo kot cvetovi tulipanov; to ni takrat, saj postane belina dneva na tanki zaščitni kožici, ki pokriva oči, prosojna že poprej, sredi sna, prozorna kakor voda, v katero smo se potopili, in prisotna celo takrat, ko se nagonsko pokrijemo z odejo čez glavo.

Zdi se mi, da celo takrat, ko se prebujen povsem približujem zavesti, nisem zmožen ugotoviti, kako to, da sem se prebudil prav takrat. Vem, da mi ta hip prinese tista meja prebujenosti, ki ločuje budnost od sna, pa vendar, ne vem zagotovo, ali so bile to poprej samo sanje; sanje, ki se navsezadnje morajo nenagloma utrgati kot blisk, na katerega neusmiljeni razpoklini ne moremo prepoznati ničesar več. Kakor da me je prekrila raztrgana pajčevina in da potrebujem veliko časa, da bi si jo potegnil raz oči, da bi jasno videl vse tisto, kar je okrog mene pravzaprav še ostalo.

Morda sem samo slabo spal; na plitvini sna sem se nemirno pogreznil v hude sanje, zakaj imaginarna pajčevina, razpeta nad mano, mi dolgo ni pustila, da bi končno splaval nad njene lepljive niti, da bi splaval iz polzavestnega stanja, v katerem sem bil, do popolne zavesti, ki me že prešinja. Napenjam in odpiram oči, ne da bi dolgo mogel razpoznati predmete v sobi. Zdi se, kot da je razmetana posteljnina legla na to razbrzdano povodenj, po kateri je le težko priplavati do bregov. Znoj mi je orosil čelo, premetavajo me butajoči valovi, na vsakem koraku vrtinci, in še zmeraj ne morem obstati na mirnih tleh.

In vendar, samo če bi mogel, bi ostal razpet na tej meji; ostal bi dolgo, dlje kot je v enem dnevu mogoče. Pa četudi se zavedam tega, vem hkrati, da lahko to jutro samo slutim kakor neopazno senco nizkega oblaka, ki ga žene veter in ki nepovratno beži pred ostrim dihom bliska. Še zmerom neprebujen se naslonim na lakte.

Pravzaprav vstajam s postelje, ne da bi še dobro odprl oči. Zdi se mi, da sem podoben sovi, ki podnevi ne zna gledati. Nekajkrat se tako naglo privzdignem na laktih, morda zaradi strahu (ali sem kaj strašnega sanjal?); vem, da to delam, in vendar ne morem verjeti zdaj, ko sem komolce še enkrat zabodel v posteljo, da sem to že storil. Lakti bi me pravzaprav morali rešiti. Hitro vstanem, z neumnim in zbeganim pogledom, ki se slepo zaustavlja naokrog, da bi razložil kaj od tistega, kar tudi prsti že leta prepoznavajo. Ne vem, še čisto zaspan ne razumem, kdaj se ponovno spustim na posteljo in kdaj spet urno vstanem z nje, podoben smešnemu mehanizmu otroške igračke (pisane igračke z jekleno vzmetjo).

Šele pozneje se zavem vsega tega, zdi se mi, da veliko kasneje, po vsi minuli noči, zakaj dokler neskončno dolgo odpiram veke in dokler mi utripajo trepalnice kot ujeti metulji, čutim ta napor že v mišicah in se ga, ne po pravici, zavem; buden sem, z grenkobo v grlu.

Medtem ko suho goltam ogabno zlepljenost ust, začnem končno premišljevati, ali ima takšno spanje sploh kak smisel, saj je podobno stihijskemu valjanju rečnega proda po plitvem dnu, v katerem izgublja ujeti kamenček svoj smisel, ko se poigrava v slučajni igri med dnom in površino; v plitvem sloju vodnega sna, napolnjenega z nemirom.

LEPA JESEN OB VELENJSKEM JEZERU – Kljub precej pozni zimi je letos tako lepo vreme, da je na terasi velenjske restavracije »Jezero« še zmeraj dovolj gostov, ki radi posedijo na zadnjem jesenskem soncu poleg jezera. Foto: Busić

CELJE

V decembru konference osnovnih organizacij ZK

Čez dober mesec bodo imele osnovne organizacije ZKS v celjski občini letne konference, na katerih bodo zlasti obravnavali dejavnost komunistov od spomladi sem. Prav tako bodo na konferencah razpravljali o vključevanju članov ZK v organizirane akcije, o sodelovanju pri obravnavanju oziroma pripravljanju statutov, o ideološkem delu, odnosih do delitve v kolektivih, javnosti delovanja družbenih služb, sprejemanju v ZK in podobno. **K.**

RAVNE NA KOR.

Dostava pošte v oddaljene kraje

Občinska skupščina Ravne na Koroškem je zahtevala od podjetja PTT, naj prouči dostavo pošte v nekatere oddaljene kraje občine, v katerih dostava še ni urejena. Hkrati so predlagali, naj podjetje PTT na podlagi proučitve in dejanskega stanja da priporočilo občinski skupščini glede ureditve poštne dostave v oddaljene kraje.

Nekateri odborniki so povedali, da v oddaljenih krajih samo enkrat tedensko dobijo pošto, s čimer ne morejo biti zadovoljni. Predsednik občinske skupščine Franc Fale je povedal, da je s to problematiko že seznanil direktorja podjetja PTT Maribor. To podjetje bo posredovalo občinski skupščini tudi kalkulacijski račun glede postavitve poštnih predalov za občane, kjer dostavna služba pošte še ni urejena. — *o*

Jovanović in Pilić zmagovalca med pari

LONDON, 25. okt. — Jugoslovana Jovanović in Pilić sta v finalu igre parov na mednarodnem teniškem prvenstvu Velike Britanije premagala britansko dvojico Sangster—Taylor s 7:5, 6:3, 6:4.

Jutri se bosta v finalu singla srečala Taylor in Wilson, ker je tudi Jovanović izgubil v polfinalu.

Beograd : Lokomotiva 98:76

BEOGRAD, 26. okt. — V predzadnjem kolu letošnjega državnega prvenstva v košarki je ekipa Beograda premagala zagrebško Lokomotivo z 98:76 (54:38). Srečanju je prisostvovalo le 300 gledalcev. Sodila sta Brumen in Čižek iz Ljubljane.

BEOGRAD: Gordić 29, Korać 35, Rajković 2, Tošić 19, Erkić 4, Nikolić 9.

LOKOMOTIVA: Djaković 3, Omašić 8, Spiljak 6, Basić 4, Bočkaj 7, Petričević 36, Novosel 12.

Košarkarji Beograda, ki so že pred dvema koloma osvojili naslov državnega prvaka, so igrali v glavnem za občinstvo, ki je bilo navdušeno ob njihovi lepi, duhoviti igri. Ko je v drugem polčasu Beograd vodil z več ko 30 koši, so prvo petorko zamenjali Stanković, Pavelić, odlični Tošić in drugi. Zagrebčani niso igrali slabo.

Sodniški par iz Ljubljane je korektno vodil to zanimivo srečanje.

Vesti iz Pomurja

V prijateljskem srečanju so kegljači Nafte iz Lendave premagali kegljaško ekipo Zaratiljije iz Čakovca s 667:612 kegljem.

V prvenstveni povratni tekmi v hokeju na travi je ESŠ iz Murske Sobote premagala domače moštvo Elana 6:0 in tako postala zmagovalec vzhodne republiške lige.

Na jesenskem krosu dijakov SŠTV iz Murske Sobote je tekmovalo 60 dijakov. Med dijaki je na 1500 m dolgi progi zmagal Cirko Potočnik s 4:38.0 pred Maričniakom 4:41.0, Pertelančem 4:42.0 itd. Med dijakinjami je bila najuspešnejša Šarlota Bac, ki je na 800 m dolgi progi dosegla čas 3:27.0 in zasedla prvo mesto pred Puconjo 3:30.0, Steinkovo 3:34.0 itd.

V 6. kolu medobčinske rokometne lige za člane so bili doseženi tile rezultati: Tišina : Elan 12:17, Mura : Nafta 22:16 in Mladinec : ESŠ II 30:17. Na tabeli vodi po predzadnjem kolu Mladinec z 10 točkami pred Elanom (6), Slogo (5) itd. V 6. kolu medobčinske rokometne lige za članice pa so igrali: ESŠ : Beltinci 5:0, Grafičar : SZD 0:5, Sloga : Nafta 4:1 in Elan : Mura 5:0. Na tabeli vodi ESŠ z 11 točkami pred Beltinci in Slogo (po 8), Grafičarjem in SZD (7) itd.

Na pionirskem rokometnem turnirju je med pionirji zmagala Enotnost (Bel) pred Črensovci in Bistrico. Med pionirkami pa so bile najuspešnejše pionirke Črensovec. RI

Gligorić prvi

ENSCHEDE, 25. okt. — Na conskem šahovskem turnirju je osvojil prvo mesto jugoslovanski velemojster Svetozar Gligorić. V zadnjem 19. kolu je igral Gligorić z Duraom in dosegel remi.

Gligorić je dosegel 12.5 točke, Darga in Lengyel 12, Penrose 11.5, Pomar 11, Filip 10.5, Kupper 10, Popov 9.5, Llado in Van Scheltinga 7.5, Tatai 6.5, Boey 6 itd.

Enakopravni pogoji za vse

Clanek s tem naslovom, objavljen v včerajšnji številki »Dela« na šahovski strani, bi bil nepopoln brez zaključnega poročila o razpletu spora, ki bi bil skoraj nastal okoli moštvenega šahovskega prvenstva SRS. Zato ta-le pripis:

V sporazumu z republiško šahovsko zvezo in vodstvom šahovskega kluba Branik, ki je nameravano turnejo po Zahodni Nemčiji in Avstriji odgodil (ta turneja je bila tako in tako predvidena po končanem prvenstvu SRS!), bo zaostajalo srečanje I. kola Branik — Jesenice 3. XI. v Celju, »veliki finale« z odločilnima srečanjima Novinar — Branik in Maribor — Jesenice pa bo na sporedu 10. XI., verjetno hkrati v Ljubljani. Tak zaključek je pravilen in športen, Ljubljančani pa bodo spet imeli lepo šahovsko prireditev, saj bodo v vseh kategorijah, članski, mladinski in ženski, nastopili hkrati skoraj vsi najboljši slovenski igralci in igralke. *F. B.*

ZVEZNI NAMIZNOTENIŠKI TURNIR V KRANJU

Po štirih srečanjih Korpa še nepremagan

Slab start Vecka in drugih slovenskih igralcev

KRANJ, 26. okt. V Kranju se je začel prvi zvezni namiznoteniški turnir za člane in članice. V gorenjski metropoli so se zbrali na tem pomembnem tekmovanju prav vsi igralci in igralke, ki kaj pomenijo v jugoslovanskem namiznem tenisu. Hkrati je ta turnir zadnja preizkušnja pred XIV. mednarodnim prvenstvom Jugoslavije, ki bo od 7 do 10. novembra v Ljubljani. Na kranjskem turnirju bo izbrana tudi državna reprezentanca.

Po dosedanjih štirih odigranih kolih kaže, da bo borba za prvo mesto izredno huda. Še največ možnosti ima Korpa, ki je v vseh štirih srečanjih pobral ves izkupiček. V medsebojnem srečanju naših najboljših, Korpe in Vecka, je prvi po zagrizeni in razburljivi borbi izšel kot zmagovalec s 3:1. Sicer pa je Korpa enako dobro odpravil tudi druge dobre igralce: Markovića s 3:2, Terana s 3:2, Tomca s 3:1. Če ne bo prišlo do kakšnih presenečenj v naslednjih kolih, bo Korpa prav lahko zmagovalec kranjskega turnirja, kajti najresnejši kandidat Vecko iz Ljubljane je doživel v času, ko to poročamo, že drugi poraz. Premagal ga je manj kvalitetni igralec Šurbek.

Tudi drugi Slovenci še slabo drže. Kranjčan Teran je izgubil že tri partije in samo enkrat je zmagal proti klubskemu tovarišu Tomcu s 3:2. Prav tako bilanco imata tudi Kern in Tomc, skratka — nič kaj razveseljivo za slovenski moški namizni tenis. Presenetljivo dobro igra štirinajstletni Stipančić iz Duge Rese, ki je že odpravil dva močna nasprotnika in tako ponovno opozoril nase. Kaže, da bo postal najboljši obetajoči mladinec v državi.

V ženski konkurenci tudi nastopajo vse naše najboljše igralke. Ljubljančanka Pirčeva krepko vodi med vsemi desetimi kandidatkami. Tudi druge Slovenke se v glavnem dobro drže.

Rezultati dosedanjih srečanj: **moški:** 1. kolo: Vecko : Kern 3:0, Teran : Tomc 3:2, Korpa : Marković 3:2, Gazić : Stipančić 3:2, Surbek : Hrbud 3:2, Stencel : Uzurinac 3:2; 2 kolo: Vecko : Teran 3:2, Korpa : Tomc 3:2, Gazić : Marković 1:3, Stipančić : Surbek 3:1, Stencel : Hrbud 3:0, Uzurinac : Kern 3:2; 3. kolo: Vecko : Korpa 1:3, Kern : Teran 3:1, Tomc : Gazić 3:1, Surbek : Marković 1:0, Stipančić : Stencel 3:1, Hrbud : Uzurinac 3:1; 4. kolo: Vecko : Gazić 3:1, Teran : Korpa 2:3, Surbek : Tomc 3:2, Marković : Stencel 3:1, Hrbud : Kern 3:1.

Ženske: 1. kolo: Krajger : Petrač 3:1, Mitrović : Lucić 3:1, Kokalj : Stojsić 3:0, Mikec : Nikolić 3:0, Pirc : Zrimec 3:0; 2. kolo: Krajger : Mikec 3:2, Stojsić : Lucić 1:3, Nikolić : Kokalj 2:3, Pirc : Mikec 3:1, Zrimec : Petrač 3:0; 3. kolo: **Krajger** : Stojsić 2:3, Nikolić : Lucić 3:0, Mikec : Petrač 3:0, Pirc : Kokalj 3:0, Mikec : Zrimec 3:0. J. J.

Vodeb prvak Beograda

Na zadnjem večjem teniškem tekmovanju sezone v Jugoslaviji — odprtem prvenstvu Beograda, je izmed slovenskih udeležencev dosegel največji uspeh Mariborčan Vodeb, ki je zasedel prvo mesto v tekmovanju mladincev. V finalu je porazil mladinskega prvaka Srbije Vučetića 6:2, 2:6, 8:6. Tudi slovenski članski prvak Grmovšek je zadovoljil. Po zmagi nad Nakaradom je namreč v četrtfinalu šele po hudem boju izgubil proti Rizvanbegoviću 3:6, 4:6.

Več smučarskih skakalnic na Bovškem

Na Bovškem je med mladino čedalje več zanimanja za smučanje. Pri društvih Partizan V Bovcu in Logu pod Mangartom deluje skupna sekcija za smučanje, ki šteje 100 članov. V letošnji zimski sezoni nameravajo dograditi 45-metrsko smučarsko skakalnico. Zgradili bodo zraven tudi 15-metrsko skakalnico in bržkone tudi 20- do 25-metrsko skakalnico, tako da bi imeli pravi sistem skakalnic. Pri gradnjah bodo pomagali člani s prostovoljnim delom. Med tamkajšnjo mladino je veliko zanimanje za smučarske skoke, saj imajo v svojih vrstah okrajnega mladinskega prvaka.

Smučarski vaditelji bodo imeli skozi vso zimo, ki je v tem kraju dolga, smučarsko šolo, od katere si obetajo mnogo več kakor od klasičnih tečajev za smučanje. Ti so priporočljivi za tiste primorske kraje, kjer ni snega in se šolska mladina lahko nauči smučarskih osnovnih veščin samo med zimskimi počitnicami. —JP

Francija : Bolgarija 3:1 (1:0)

PARIZ, 26. okt. — Francoska nogometna reprezentanca je danes premagala Bolgarijo s 3:1 (1:0), in sicer v povratnem srečanju za »Pokal narodov«. V prvi tekmi je zmagala Bolgarija z 1:0. Strelci: Gujon v 45. in 81. ter Herbin v 78. minuti za Francijo, za Bolgarijo pa Jakimov v 74. minuti. Gledalcev 35.000, sodil je Španec Ortiz. — Zmaga francoskih nogometašev je bila prepričljiva.

LONDON — V ženski konkurenci sta se na mednarodnem teniškem prvenstvu uvrstili v finale Catt (V. Brit.) in Schurman (Južna Afrika).

»To bo težka tekma«

BUKARESTA, 26. okt. — »Pričakujemo težko tekmo, ki bo merilo o sposobnosti naših olimpijskih kandidatov,« je izjavil dopisniku Tanjuga trener olimpijske reprezentance Milan Antolković pred jutrišnjim srečanjem z ustreznim nogometnim moštvom Romunije.

Naša reprezentanca bo šla na igrišče v naslednji sestavi: Ćirković, Belin, Braun ali Vujović, Radović, Vasović, Čop, Samardžić, Smajlović, Zambata, Naumović ali Kobeščak, Lamza.

V glavnem mestu Romunije je za tekmo izredno zanimanje, kajti čez teden dni bo romunska reprezentanca igrala v Bukarešti izločilno olimpijsko tekmo z Dansko.

Dinamo 4. decembra v Glasgowu

ZAGREB, 26 okt. — Prva tekma za pokal nacionalnih pokalnih prvakov med Dinamom in Celticom bo v Glasgowu 4. decembra, povratno srečanje pa bo v Zagrebu 11. decembra. V primeru neodločenega izida bo tretja tekma 18. decembra.

V prvem kolu je Celtic izločil švicarsko moštvo Basel s 5:2 in 5:1, v škotski ligi pa je po sedmem kolu na enajstem mestu.

POSNETEK Z WEMBLEYA — Srednji napadalec angleške reprezentance Bobbie Smith stisnjen med igralci »sveta«: Pluskalom na levi in Šoškićem na desni. Na skrajni desni strani je Čilenec Luis Eyzaguirre. Foto: AP

Poiskati privlačnejše oblike dela

V Ptuju so razpravljali o kulturnem in izobraževalnem delu med delavci

Na razširjenem plenumu občinskega sindikalnega sveta v Ptuju so obravnavali vlogo in naloge delavsko kulturno umetniških društev »Svobod« občine Ptuj v oblikovanju socialistične kulture delovnih ljudi. Kulturno in izobraževalno delo v kolektivih ter komuni močno zaostaja za materialnim napredkom, saj je v občini 12.000 delavcev in uslužbencev, članov delavsko prosvetnih društev pa le 600 ali 0.5 odstotka. Še bolj zaskrbljujoča je ugotovitev, da od 5000 mladih delavcev dela aktivno v »Svobodah« le 30 delavcev.

Ob ugotavljanju vzrokov za takšno stanje so poudarili predvsem nezadostno pomoč sindikatov in organov delavskega upravljanja, ki bi predvsem morali skrbeti za izobraževanje in kulturno rast delovnih ljudi.

Svobode in druga delavsko prosvetna društva so bolj ali manj prepuščena sama sebi, zato tudi niso sposobna poiskati privlačnejše oblike dela in jim dati naprednejšo vsebino. Zlasti zaostajajo pri posredovanju estetsko humanistične vzgoje svojih članov. Celo tam, kjer imajo potrebne prostore za delo — n. pr. v Ptuju in Kidričevem — je precejšnje mrtvilo. Predvsem je značilna slabost v delu vseh »Svobod«, da ne vključujejo mladih članov, ki bi dejavnost v društvu in sekcijah najbolj poživili. Najbolj očitno je to v delavskih godbah, kjer požrtvovalno delajo godbeniki že po 30 let, mladi pa se ne vključujejo. Tudi godba na pihala v Kidričevem je prenehala, ker nima kadra. Podobno je s pevskimi zbori.

Kritično so ocenili tudi zanimanje delavcev za obisk gledaliških predstav. Ptuj sicer nima več poklicnega gledališča, toda pri gostovanjih SNG iz Maribora skoraj ni videti v dvorani delavcev. Ob tej razpravi so udeleženci menili, da bi kazalo vključiti v program takih gostovanj tudi nekaj lažje razumljivih del. Operete so med podeželskim prebivalstvom priljubljene — zakaj se jih tako dosledno izogibamo?

Plenum je sprejel nekaj priporočil in sklepov za poživitev kulturno izobraževalnega dela. Predvsem bo treba najti zanimivejše oblike dela, središče delovanja kulturno izobraževalnih organizacij pa naj bodo delovni kolektivi, kjer bi ustanavljali sekcije. Pri sindikalnih podružnicah bi za poživitev teh dejavnosti skrbele posebne komisije za kulturo in tisk. Preko kluba delavcev — za te naj bi zagotovili potrebna sredstva v statutih delovnih organizacij — pa bi prirejali razne kulturne prireditve.

Za delo kulturno izobraževalnih društev in za večji razmah delavske kulture bo nujno v Ptuju obnoviti akcijo za gradnjo delavskega doma kulture, ki je bila že večkrat načeta. Sindikalni svet bo priporočil skupščini občine, da predvidi gradnjo tega doma v sedemletnem družbenem načrtu. J. PEŠTAJ

RUŠE

Živahna komunalna dejavnost

V središču Ruš opravljajo velika dela na cesti. Pred kratkim je bila dograjena tlakovana cesta, ki vodi do tovarne dušika, sedaj pa asfaltirajo cesto skozi trg mimo novih stanovanjskih zgradb do železniške postaje.

Potrebna denarna sredstva za ta dela so dala vsa ruška podjetja, razen tega pa so brezplačno prevažala gradbene pripomočke. Komunalno podjetje pa je prispevalo gramoz. *N. Š.*

Za razvoj turizma več ko dve milijardi?

Nekaj o načrtih v mariborskem okraju

V mariborskem okraju posvečajo posebno pozornost razvijanju gostinstva in turizma. Pri pregledu potreb v prihodnjih dveh letih so ugotovili, da bi potrebovali dve milijardi 257 milijonov dinarjev. Teh sredstev pa ne bi porabili za gradnjo nastanitvenih gostinskih objektov, temveč predvsem za gradnjo servisnih mehaničnih delavnic, bencinskih črpalk, preureditve že obstoječih gostinsko-turističnih objektov, izgradnjo smučarskih vlečnic, gostinsko-trgovskih paviljonov na obmejnih prehodih na Viču in v Holmcu, za ureditev kopališč, Negovskega jezera ter razne komunalne objekte. Večje investicije pa naj bi bile za restavracijo »Pošta« v Radencih, camping, parkirni prostor, vodovod, kanalizacijo in sprehajališča v Radencih, za hotel v Murski Soboti, depandanso hotela Bellevue na Pohorju, restavracijo na Mariborskem jezeru in ureditev obmejnega prehoda v Šentilju.

Za vse predvidene investicije so že izdelali načrte, medtem ko so za manjše investicije zagotovili tudi finančna sredstva za lastno udeležbo. Tudi za večje investicije v Radencih so zagotovljena sredstva za lastno udeležbo. Resno pa se postavlja vprašanje, kdo vse bi moral prispevati sredstva za ureditev prehoda v Šentilju, saj so to vrata v našo državo ter bi pri financiranju te ureditve morali sodelovati tudi republika, okraj, občina, carina, obmejna služba in drugi. Iz občinskih in okrajnih sredstev so zagotovljena sredstva za ureditev okolja pri zgornji postaji pohorske vzpenjače. Pri splošni gospodarski banki v Ljubljani so vloženi kreditni zahtevki za depandanso hotela Bellevue na Pohorju, restavraciji na Mariborskem jezeru in »Pošta« v Radencih, za servisno mehanično delavnico v Gornji Radgoni, za nekatere turistično zanimive komunalne objekte v Radencih, za nov hotel v Murski Soboti in za ureditev obmejnega prehoda v Šentilju. K.

TRANSJUG — mednarodna špedicija, razpisuje prosto delovno mesto

DAKTILOGRAFKE

Pogoj: delno obvladanje tujega jezika. — Pismene ponudbe vložite v **podjetju Transjug, Ljubljana, Trg revolucije št. 2. 10059**

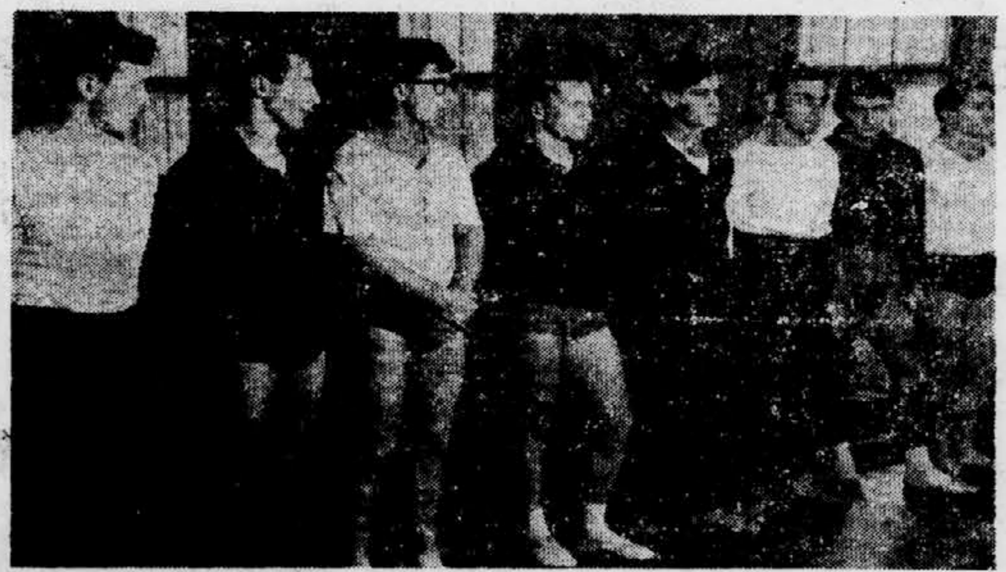

TELOVADCI NA SKUPNEM TRENINGU — Moška jugoslovanska reprezentanca se bo 23. in 24. novembra srečala v Ljubljani z izbrano vrsto Bolgarije. V okviru priprav so se najboljši jugoslovanski telovadci zbrali na dvodnevnem preglednem treningu v Ljubljani, ki ga vodi Boris Gregorka. — Na sliki so: Cerar, Brodnik, Menčik, Petrović, Kiselj, Skaza, Anić in Šrot. Foto: Busić

BREZ ŠKARIJ

Zdaj še v rokometu . . .

O grobostih in neredih na rokometnih igriščih v zadnjem času slišimo čedalje pogosteje. Tudi zadnjo nedeljo je bilo tako . . V Ljubljani je bila tekma Olimpija — Rudar zaključena sredi drugega polčasa zaradi nereda na igrišču. Na tekmi republiške lige Kovinar — Kranj v Mariboru pa je prišlo do takih grobosti, da je še zdaj večina kranjskih rokometašev poškodovana. Kakšna je bila bilanca s te tekme za RK Kranj? Janez Bregar ima zlomljeno levo roko in so ga odpeljali sredi tekme v bolnišnico. Peter Bevk ima zlomljen prst na roki, Miro Bašer ima močno poškodovano nogo, poškodovan pa je bil tudi Janez Ankele, ki ga je igralec Kovinarja na tekmi tako močno udaril po glavi, da se je onesvestil. Nad manjšimi poškodbami pa tarnajo tudi ostali kranjski rokometaši. Tako surove in grobe igre, kakršno so si »privoščili« igralci Kovinarja, še nismo videli in rokometaši »Kranja«, izmed katerih nekateri igrajo rokomet že po 8 let, pravijo, da takega še niso doživeli ves čas kar gojijo to igro.

Kdo je kriv? Vsekakor je treba ob tem pismu med krivci — razen igralcev Kovinarja — imenovati tudi sodnika Levsteka iz Maribora, ki ni bil kos nalogi in ni znal v kali zatreti sleherne grobosti. Kriva pa je tudi sodniška komisija RZS, ki je na tako zahtevno srečanje odredila nezrelega sodnika. Upravičeno se lahko sprašujemo, zakaj morajo v Mariboru vsa srečanja voditi domači sodniki, ki so pač pristranski in so bili v zadnjem času npr. Tržičani, ki so zaradi podobnih nepravilnosti Mariborčanov in pristranskega sojenja izgubili dve tekmi. Enkrat za vselej bi morali odpraviti tradicijo, da morajo v Mariboru vsa srečanja obvezno voditi domačini. Če povsod drugod po Sloveniji lahko poslujejo sodniki iz drugih krajev, naj bi bilo tako tudi v Mariboru. Če lahko zveza delegira na tekme v Kranju in Tržiču sodnike iz Maribora, Nove Gorice ali Kopra, jih menda prav tako lahko v Maribor iz Celja, Šoštanja ali Ljubljane. Primera ne omenjamo samo zaradi nedeljskega žalostnega dogodka na Teznem, pač pa bi radi opozorili pristojne forume, da se to na Teznem redno dogaja in se že vsi klubi republiške lige pritožujejo, da je nemogoče igrati tamkaj. Rokomet, kakršen je bil na tekmi Kovinar — Kranj v Mariboru, ni bil več športna igra . . .

J—k

Nelogičen sklep FIVB

BUKAREŠTA, 26. okt. Med tekmovanjem na VI. evropskem prvenstvu v odbojki se sestaja tudi športna komisija mednarodne odbojkarske federacije (FIVB). Glavna tema razprave je bila udeležba nacionalnih reprezentanc na olimpijskih igrah v Tokiu. Z odločitvijo ne moremo biti zadovoljni, saj je močno ogrožena udeležba jugoslovanskih odbojkarjev, razen tega pa je tudi v nasprotju s športnimi načeli.

Sklenili so namreč, da imajo pravico udeležbe SZ, ČSSR in Romunija kot prvoplasirane ekipe na svetovnem prvenstvu 1962 v Moskvi, nadalje reprezentanca, ki se bo najbolje uvrstila na evropskem šampionatu v Bukarešti, ter po en zastopnik iz Severne in Južne Amerike, zastopnika Azije in Afrike ter seveda Japonska kot prireditelj iger. Desetega zastopnika naj bi dal turnir, na katerem bi tekmovale evropske reprezentance, ki so se na tolažilnem turnirju svetovnega prvenstva v Moskvi uvrstile od prvega do devetega mesta, in Francija, ki na zadnjem svetovnem prvenstvu sploh ni sodelovala.

Po tem kriteriju se namreč Italiji, Finski, Nizozemski, Albaniji, Belgiji in Franciji kot udeležencem tolažilne skupine na moskovskem svetovnem prvenstvu ponujajo mnogo večje možnosti, da tekmujejo v Tokiu, kakor na močnejšim reprezentancam Bolgarije, Poljske, Madžarske in Jugoslavije, ki so se v finalu SP v Moskvi uvrstile med 4. in 8. mesto na svetovni lestvici.

Jugoslovanska reprezentanca si po vsem tem čisto nelogičnem sklepu lahko zagotovi udeležbo na olimpijskih igrah samo v primeru, če bo najboljša na EP v Bukarešti, ne glede na to, kako se bodo na tem tekmovanju uvrstile SZ, ČSSR in Romunija.

Seminar za avto-moto funkcionarje

Zadnje mesece ugotavlja AMD Ljubljana, da so njegovi športni funkcionarji preveč zaposleni in zato samo s težavo opravljajo naloge. Vodstvo društva je sklenilo, da bodo organizirali seminar za športne delavce v avto-moto športu. Za poživitev športnega udejstvovanja med člani so predlagali, naj bi bili slušatelji seminarja najprizadevnejši mladi člani društva, predvsem iz sekcije skuterjev. Računajo, da se bo seminar pričel prve dni novembra; predavanja bodo trikrat tedensko v večernih urah. V seminarju, ki bo trajal štiri tedne, bo kakih 20 slušateljev. A. C. O.

V Celju 3 milijone din za sanacijo domov

Na seji UO OZTK Celje so ugotovili, da niso zadovoljivi podatki o organizaciji letošnjih plavalnih šol v celjskem okraju. Šole so bile organizirane samo v Celju, Rimskih Toplicah, Rogaški Slatini, Krškem, Mozirju in v počitniških kolonijah v Rovinju, Baški, na Rabu in Hvaru. V vseh šolah je bilo okrog 1500 otrok. Uspeh glede plavalnega pouka bo v naslednjih letih možen le ob ustanovitvi delovnih štabov v pozameznih občinah in šolanju večjega števila plavalnih instruktorjev.

Za sanacijo partizanskih domov v okraju, ki ponajveč propadajo, in izgradnjo nekaterih igrišč, je UO iz lastnega proračuna razdelil 3 milijone din 10 osnovnim organizacijam. UO je sprejel tudi program dela za jesensko in zimsko obdobje, ki poleg tekmovalnega sporeda v glavnem zajema posvete in seminarje o perečih problemih v telesni kulturi in nadaljnjem šolanju in izobraževanju strokovnega kadra. K. J.

Tekme z bolgarskimi mornarji v Kopru

KOPER, 26. okt. — Tu smo bili te dni priča zanimivemu športnemu dogodku. V koprski luki je zasidrana bolgarska ladja »Luben Karavelov«. Člani njene posadke so povabili kolektiv podjetja »Luka Koper« na športni dvoboj. Bolgarski mornarji so zmagali v namiznem tenisu 4:2, domači športniki pa v nogometu 4:2 in odbojki 3:0 ter v šahu s 3:2.

Sinoči je mladina kolektiva »Luke Koper« priredila bolgarskim gostom poslovilni večer, na katerem sta komisar bolgarske ladje Petrov in zastopnik domačega mladinskega kolektiva Sagadin izrazila željo, da bi prišlo do nadaljnjih športnih srečanj ob vsakokratnem obisku.

Boks mora v prave meje!

BEOGRAD, 26. okt. Zadnji tragični primer v Sarajevu, ko je zaradi udarcev v ringu umrl boksar Muhadžeri, je izzval ostre polemike med športnimi delavci in zdravniki.

O ukrepih za zdravstveno zaščito boksa bodo razpravljali v torek tudi v zvezni komisiji za telesno kulturo. Med športnimi delavci prevladuje mnenje, da boksarskega športa ni treba čisto zaustaviti, pa čeprav je bilo v Jugoslaviji 13 smrtnih primerov, marveč je treba ugotoviti vzroke za tako število nesreč v ringu.

Slabo zdravniško nadzorstvo in nezadostna pripravljenost tekmovalcev pred dvoboji so osnovni vzroki za veliko število nesrečnih primerov. Pri tem zadeva največja krivda funkcionarje klubov in organizatorje dvobojev. Boksarska zveza Jugoslavije bo poslala posebno komisijo po vseh klubih in prepovedala nadaljnje delo vsem, ki ne izpolnjujejo osnovnih pogojev: če nimajo dobro opremljene dvorane za trening, ustrezne opreme, registriranega zdravstvenega referenta in strokovnjaka — trener z ustreznimi kvalifikacijami itd.

Ta čas delujeta v naši državi 102 kluba z 213 trenerji, od katerih pa jih ima samo osem diplomo zvezne prednjaško-trenerske šole, 30 trenerjev je brez kakršnekoli kvalifikacije. Med zdravstvenimi referenti je zdravnikov samo 120.

Za zdravje boksarjev je posebno škodljiv ligaški sistem tekmovanja. Pomanjkljivo pripravljene boksarje kakor koli pregovarjajo za nastope, zlasti če je potrebno, da zapolnijo vrzeli v ekipah. Zaradi točk določajo boksarje za kategorije, ki jim ne ustrezajo itd.

TEŽKOATLETSKA REVIJA

Reprezentanti 7 držav na GR

LJUBLJANA, 26. okt. V Ljubljano so prispeli danes še vsi udeleženci, ki bodo nastopili na II. mednarodni reviji za naslov »mojstra slovenske težke atletike 1963«, razen Turkov. Prireditev bo v veliki dvorani Gospodarskega razstavišča z začetkom točno ob 10. uri. Razen najboljših slovenskih rokoborcev in dvigalcev uteži bodo nastopili tudi izbrani zastopniki iz Avstrije, Francije, Poljske, ČSSR, Madžarske in Švice, med njimi tudi »bronasta kolajna« z letošnjega svetovnega prvenstva v Stockholmu Zdrazila (ČSSR).

Prireditelj II. mednarodne revije za naslov »mojstra slovenske težke atletike« je Težkoatletska zveza Slovenije.

Iz včerajšnje druge izdaje

SEMIČ — V spomin na ustanovitev prve belokranjske partizanske čete konec oktobra 1941. leta na Smuku nad Semičem so prebivalci Semiča in okolice izbrali 28. oktober za svoj praznik. Tudi za letošnje praznovanje so množične organizacije Semiča pripravile vrsto prireditev. Glavna proslava bo jutri dopoldne v kino dvorani. Na njej bo sodelovalo tudi Mestno gledališče iz Ljubljane. Danes zvečer pa bodo Semičani imeli spet v gosteh partizanski Invalidski pevski zbor, ki bo imel celovečerni koncert. Semič je v povojnih letih dosegel močan gospodarski razvoj. Več kot 600 ljudi ima zaposlitev v obratu Iskra, mizarskem podjetju in drugih manjših, ki so nastala po vojni in se nenehno širijo.

Iz včerajšnje tretje izdaje

LJUBLJANA — Člani madžarske trgovinske delegacije so si v petek ogledali samopostrežno trgovino Prehrane, modno hišo in stalno razstavo Contala na GR. Delegacija je prišla v Jugoslavijo na povabilo zavoda za napredek blagovnega prometa AP Vojvodine iz Novega Sada. — V nekaj dneh bo na Cankarjevem vrhu (Rožniku) začel delovati nov televizijski pretvornik. Dosedanji pretvornik, ki je bil na strehi inštituta za elektroniko in avtomatizacijo, ni pokrival celotnega »zasenčenega« območja pod Golovcem, Gradom in v Rožni dolini. — V menzi študentskega naselja je bila letna skupščina njegovih stanovalcev. Med drugim so na skupščini govorili o disciplini v naselju, o podražitvi hrane, naposled pa o namestitvi skopskih študentov.

„AUTOTEHNA"
ZAGREB, Martićeva ulica 51
razpisuje
NATEČAJ
za naslednji delovni mesti:
1. ŠEFA PREDSTAVNIŠTVA v Ljubljani
2. KOMERCIALNEGA REFERENTA v predstavništvu
Pogoji:
— večletna praksa pri posredovanju
— samostojno delo in učinek
— znanje enega tujega jezika
— poznavanje avto stroke
— višja strokovna izobrazba — priznana
Osebni dohodek:
— po doseženem osebnem učinku
— startne osnove:
pod 1. — 55.000 din (z gibljivo osnovo)
pod 2. — 45.000 din (z gibljivo osnovo)
Nastop službe 1. novembra 1963 ali po dogovoru.
9982

France Novšak

NAGELJ IZ RADGONE

Zapisek s plenuma slovenskih književnikov v Mariboru

Petek, 18. oktobra.

Ni posebno priporočljivo začenjati kakršnokoli že pisanje s hvalnico lepemu vremenu. Toda tokrat se temu ne morem izogniti že zaradi tega, ker nam je jesensko sonce pripravilo pravo gostijo barvnih lepot na vsej poti od Ljubljane do Maribora, pa naprej do Pohorja, Prekije in Prekmurja.

Vzrok za plenum?

Na vabilu je pisalo:

Vabimo te na prvo večje srečanje ljubljanskih in mariborskih književnikov. Plenum je sklican v znamenju 150-letnice rojstva velikega slavista Frana Miklošiča in je uvrščen v okvir mariborske kulturne revije. Plenum književnikov v Mariboru ima značaj kulturne in nacionalne manifestacije. Na njem bomo pretresali vprašanja, ki zadevajo obče interese slovenske knjige in književnosti, hkrati pa bo z njim poudarjena potreba po ožjem sodelovanju med ljubljanskimi in mariborskimi književniki . . .

Naj pristavim, da zadnji plenum slovenskih književnikov ni bil le srečanje med mariborskimi in ljubljanskimi pisatelji, marveč srečanje vseh slovenskih pisateljev, vsekakor največje, kar jih je bilo doslej. Udeležili so ga je tudi prof. dr. Janko Lavrin iz Londona, tržaška pisatelja Boris Pahor in Andrej Budal ter številni književniki, ki živijo po raznih krajih naše domovine: med njimi Danilo Lokar iz Ajdovščine in drugi. Pisano družbo je poživil še slovenski slikar iz Pariza Veno Pilon. Iz Ljubljane nas je odpotovalo nekaj čez trideset in ko smo se znašli v prvih večernih urah v Mariboru, nas je bilo vseh skupaj okoli petinštirideset. Mariborski pododbor Društva slovenskih književnikov je pripravil vse potrebno za čim lepši sprejem.

Že pri večerji so nas razdelili v skupine za literarne nastope po raznih krajih. Potem je pozno v večer tekel pogovor, obnavljala so se in sklepala poznanstva. Saj je znano, da pisatelji poznajo drug drugega po imenu, a vendar je stvar drugačna, če se morejo srečati osebno in se pogovoriti iz oči v oči. Posebno bojevita so včasih lahko srečanja med književniki-pisatelji in med književniki-kritiki. Tudi kritikov in esejistov je bilo nekaj med nami. Poleg Josipa Vidmarja so bili tu še drugi, ki so se po vojni uveljavili ali se uveljavljajo kot literarni arbitri. Med kritiki in pisatelji je zazvenela že prvi večer marsikatera odkrita beseda o njihovih gledanjih, stališčih in nazorih. Toda poglavitno je bilo prihranjeno za naslednji dan, za sam plenum.

Sobota, 19. oktobra.

V modernem poslopju Višje ekonomske komercialne šole na oglu Razlagove in Prešernove ulice smo se zbrali ob devetih dopoldne. Plenumu so dali s svojo navzočnostjo poudarek zastopniki političnega in družbenega življenja mariborskega okraja.

Na sporedu plenuma so bili štirje referati, razprava in sklepi. Prvi je govoril Bratko Kreft o temi »Jezik in družba«. Če naj skušam izluščiti njegove poglavitne misli, ki jih je podajal s svojim znanim temperamentom, bi dejal nekako: Kreft je poudaril izreden pomen, ki ga ima odnos vsakokratne družbe do jezika. Opozoril je, da odnos družbe do jezika nikakor ni tako preprost problem, kakor nekateri mislijo. Jezik, njegova kultura in njegova književnost sodijo med osnovne značilnosti vsakega naroda in skrb zanj potemtakem ne more biti prepuščena ne posameznikom ne naključju. Posebno je to važno pri mladem narodu, čigar jezik je v nenehnem razvoju. Očitno je, da danes spričo vsestranskega razvoja postaja ravno knjižni jezik tisto sredstvo, ki najuspešneje premaguje zgodovinske razlike in uvaja nove besede iz narečij v jezikovni zaklad. Potrebno je razviti jezik oziroma njegovo kulturo na takšno stopnjo, kakršno so dosegli na primer Francozi. Kreft je dal poudarek moči besede, ki je tem večja, čim lepše je izgovorjena ali zapisana. Zavzel se je za čistost slovenske besede. Grajal je malomaren odnos do slovenske besede, kjerkoli se že ta pojavlja. Pri tem je navedel več primerov iz naše zgodovine, ki je — med drugim — bila tudi boj za lep jezik. Če dosezamo povsod lepe uspehe, ne smemo prezreti, kaj pomeni slovenski jezik, ki je bil v raznih časih močno zatiran in so mu grozile nevarnosti ne le od tujih, temveč celo od domačih ljudi.

Kot drugi govornik je bil napovedan pesnik Matej Bor, ki naj bi spregovoril o poslanstvu slovenske knjige. Ker pa je Bor odpotoval v Sovjetsko zvezo, je imel referat na to temo Janez Gradišnik. Ta je v njem želel zlasti obuditi spoznanje, da slovenska knjiga še zdaleč ni opravila svojega poslanstva. Če hočemo, je dejal, da ga bo uspešno opravljala vnaprej, njenega razvoja ne smemo prepuščati naključju in razdrobljenim prizadevanjem vseh mogočih posameznikov. Potrebna je neka osrednja skrb zanjo, njen razvoj je treba zavestno usmerjati in podpirati, treba je opozarjati na napake in pomanjkljivosti in po potrebi tudi odločno ugovarjati. Tistim, ki slovensko knjigo pišejo, slovenskim pisateljem, gre pri tej skrbi zelo pomemben delež. Če se bomo tega dovolj zavedali, bomo pripravljeni prevzeti tudi odgovornost in dolžnosti, ki iz tega izhajajo.

Naslednji govornik prof. Jaro Dolar je v svojem referatu temeljito obdelal kulturno fiziognomijo Maribora. Posegel je v zgodovino in govoril o trdem boju za nacionalni obstoj, ki so ga mariborski in štajerski Slovenci bojevali proti vdoru tujstva v tem delu naše zemlje. Spregovoril je o razmerah pred drugo vojno, ko so bile mnoge gospodarske panoge izključno v lasti Nemcev in o rastočem odporu slovenskih ljudi, ki so si šele po osvoboditvi mogli razširiti ozroma sploh nanovo ustanoviti nekatere kulturne ustanove. Danes ima industrijski Maribor novo prebivalstvo, ki si zavestno ustvarja in goji najrazličnejše kulturno življenje. Perspektive kulturnega življenja v Mariboru, ki ima danes narodno gledališče z dramo, opero in baletom, umetnostno galerijo, pokrajinski muzej, veliko založbo, ki je že davno prerasla okvir pokrajinske založbe in postala vseslovenska, mnogo knjižnic (poleg Študijske), veliko število novih strokovnih in višjih šol itn., so vsekakor razveseljive, tako da Maribor resnično postaja drugo največje slovensko kulturno središče.

Zadnji govornik Božidar Borko je obdelal letošnje delo Društva slovenskih književnikov. Iz njegovega poročila je bilo razvidno, kako vsestranska je dejavnost poklicne organizacije slovenskih pisateljev. Borko je posebno omenil intenzivno delo društvene komisije za zveze s tujino, ki si na razne načine prizadeva vzbuditi zanimanje za slovensko literaturo v tujem svetu in je pri teh prizadevanjih že dosegla nekaj lepih uspehov. Društvo je letos začelo izdajati v francoščini trimesečnik »Le livre slovène«, vzdržuje pa številne stike z uglednimi tujimi pisatelji in prevajalci, ki se zanimajo za našo književnost.

Po referatih se je razvila živa razprava, ki je brez pretenzije da bi bila dolga, osvetlila najbolj žgoče probleme, ki so bili navedeni v referatih. Skupen sklep: posebna komisija naj izdela osnutek resolucije, ki bo prebrana popoldne.

Po kosilu na Pohorju smo intimno proslavili štiridesetletnico dramskega dela dr. Bratka Krefta. S Pohorja sta se dve skupini književnikov odpeljali na literarna večera v Ljutomer in v Mursko Soboto.

Drugi smo odšli v Maribor, da bi naslednji dan sodelovali pri proslavi občinskega praznika v Radgoni in na Miklošičevi proslavi v Ljutomeru.

Nedelja, 20. oktobra.

Vse doslej sem govoril samo o tistem delu plenuma, ki je imel povsem problemski, delovni značaj.

In če smem reči, da je bil ta del ploden (nekdo je v šali dejal: prvi kongres slovenskih pisateljev po Primožu Trubarju), smem reči z gotovostjo, da je bil drugi del namenjen cilju — stik pisatelja z ljudmi.

Občina Radgona ob severni slovenski in državni meji je praznovala ta dan svoj občinski praznik. Kar je vsaj mene posebno presenetilo, je bilo to, da je občina sklenila ta praznik praznovati v znamenju kulture in prosvete. V ta namen je povabila vse na plenumu sodelujoče književnike, naj obiščejo Radgono. Tako je Radgona kot prvi kraj v Sloveniji videla in sprejela med seboj doslej največje število slovenskih pisateljev hkrati.

Bilo je še hladno jutro, ki pa je spet obljubljalo lepo nedeljo. Ko se je naš avtobus približal prvim hišam v Radgoni, smo videli, kako so okrašene z zastavami in ozaljšane s cvetjem. Pred zgradbo občinske skupščine pa nas je čakalo največje presenečenje. Tam je bila zbrana vsa šolska mladina in mnogo odraslih ljudi, skupaj s predsednico in podpredsednikom občine, sekretarjem občinskega komit. ZK, s predsednico občinskega Sveta za kulturo in prosveto in drugimi funkcionarji. Komaj smo izstopili, so nas obstopila dekleta in pripela vsakemu od nas nagelj na prsi po stari slovenski navadi.

Mladina je pod vodstvom Mánka Golarja, ravnatelja osemletke in pesnika že v drugem kolenu, pripravila za goste v kulturnem domu prisrčen in dobro izvajan spored pesmi in recitacij. Mala pionirka je v izbranih besedah povedala, kako nepozaben bo ostal radgonski mladini dan, ko je prvič lahko sprejela v svoji sredi ustvarjalce slovenske besede. Spored je dopolnil še domači moški oktet.

Ne bi se mudil z nadaljnjim popisovanjem tega lepega sprejema. Naj le dodam, da so po končani matineji dekleta veselo lovila avtograme. Med njimi je bil France Bevk, Tone Seliškar, Anton Ingolič, Vera Albreht in drugi, ki mnogo svojega dela posvečajo ravno mladini . . . Z nageljni iz Radgone pa smo se odpeljali v sraidšče Prekije, kjer je bila Miklošičeva proslava. Ljutomer je bil ves v milem jesenskem soncu. Glavni govornik je bil dr. Bratko Kreft, ki je ognjevito predstavil Miklošiča in pri tem poudaril izredne sposobnosti učenjaka iz majhnega naroda, ki je bil rojen med preprostimi, a nadarnjenimi ljudmi.

V Radencih so nam priredili kosilo in delovni kolektiv zdravilišča je vsakemu književniku poklonil miniaturni vrček iz črno žgane gline, okrašen z drobnim cvetom in zastavico. Popoldne smo bili gostje delovnih kolektivov, kjer so se povsod ponovili prizori kakor pred občinsko skupščino v Radgoni. Ena skupina je ostala v Radencih, druga je nastopila v Radgoni, drugi smo obiskali Črnce v Apaški kotlini, Zepovce, Kapelo, Videm in Janžev vrh. Literarnih nastopov se je udeležilo v vsakem kraju od 100 do 200 ljudi. Naša skupina je bila gost kmetijskega kombinata v Črncih. Ekipa je bila izbrana tako, da nismo imeli s seboj primernih del za branje. Zato smo se odločili, da vsakdo od nas pove šolski mladini in članom delovnega kolektiva svoj življenjepis. Seveda smo vse rahlo obrnili na šaljivo stran in razvezali so se jeziki: spregovorili so tudi gostitelji. Iz vseh krajev smo se zvečer v Radence spet vračali s šopki.

Naslednje dopoldne smo krenili iz Radencev proti Mariboru, kjer smo se poslovili od mariborskih tovarišev. Temnordeč nagelj iz Radgone pa sem takoj po prihodu v Ljubljano želel spraviti za spomin. Poiskal sem Prešernove Poezije in že uveli nagelj spravil med Prešernove verze, saj je bil cvet končno namenjen njemu, njegovemu geniju. In po nekem čudnem naključju se mi je knjiga odprla ravno pri pesmi »Pevcu«, pesmi o velikem poklicu umetnika.

»Kdo zna
noč temno razjasnit, ki tare duha!«

France Mihelič, Speča, 194

Iz knjige risb Franceta Miheliča, ki jo je pravkar izdala Mladinska knjiga v Ljubljani — Domačija v Črni vasi, 1941

Mirko Rupel

LETO 1520

Takrat so pisali leto tisoč petsto dvajseto . . .

Lutrovi nauki so se naglo širili, ker so bili ljudje povsod dovzetni zanje in veseli, da se lahko odvrnejo od papeškega Rima in njegovih oblastnih zastopnikov. Zlasti je pomagal tisk, da so se razvedeli po vsej srednji Evropi in še dalj: številni letaki, brošure in knjige s spisi luterancev ali njih nasprotnikov so šli iz roke v roko, iz kraja v kraj. Tudi nekaj Slovencev je bilo, ki so se utegnili od blizu seznaniti z novimi verskimi nauki ter jih prenesti med rojake v domovini. To so bili študentje, ki so se učili v Leipzigu, Wittenbergu in v Tübingenu, trgovci, rudarji, vojaki in drugi popotni ljudje. Težko pa, da bi bili Trubarjevi na Rašici kaj izvedeli o znamenitih dogodkih; če pa so, jih to ni razburjalo ali celo odvračalo od stare pobožnosti.

V mlinu so imeli druge skrbi: kaj in kako s Primožem. Star je bil dvanajst let in bilo se je treba odločiti: ali naj ostane doma, da se izuči mlinarske in tesarske obrti kakor oče, ali pa bi morda kazalo, da bi šel študirat? Fant se je od staršev naučil prvih molitev, nekaj tudi od župnika v Skocjanu. Ta se je pač še posebno zavzel za sina raškega cerkvenega ključarja. Ko je videl, da je fant bistre in odprte glave, pa še prizadeven, mu je skušal vcepiti prve pojme branja in pisanja. Tuja učenost, nekaj latinskih in nemških besed, se je dobro prijela Primoža. Očetu je godilo, ponosen je bil na sina. Zato ga je obšla misel, da bi Primož mogel postati duhovnik, pa se mu ne bi bilo treba ubijati s sekiro in žitnimi mericami; lagodno bi živel in si povrh z lahkoto zaslužil onstransko srečo.

Oče Miha je bil namreč pobožen človek. Za božjo slavo je rad tudi kaj žrtvoval. Iz mladih let je Primož ohranil tale spomin nanj: »Muj oča, kedar je na Rašici s. Jerneja cehmošter bil, je bil pustil to cerkev vso enimu krovaškimu malarju malati. Ta je tim svetnikom, suseb tim jogrom, velike brade inu mostače po tursku inu krovašku namalal . . . Timu malarju je bil muj oča dal dvajseti vogrskih zlatih.«

Stric Gregor, ki je mlinaril v spodnjem mlinu, pa je bil kar pobožnjakarski. Trubar se ga spominja kot »štiftarja« in pripoveduje: »Blizu mujga rojeniga domu per Rastčici je ena cerkov divice Marije, kir se pravi na Silevici. Undu se je tudi ena vsem ludem vejdeča kurba, tej so djali Savleča Katerina, inu ena vduva Margeta Hudakončevka inu en muj stric Gregor Trubar malinar — le-ti tri so se tudi veden svetili inu pravili, koku se nim divica Marija perkazuje inu hoče imejti, da se na Silevici ni en nunski klošter sezida. S tejm pravlenem so tudi h ti cerkvi dosti gvanta inu živine perpravili. Od tiga so farji inu cehmojstri dobru lebali inu per tim hud konec vzeli: farmošter te iste cerkvi je od sujga straka ubijen, cehmoštre so Turki ujali, mujga strica Gregorja je enu drivu ubilu, Hudakončevka je, v Ah hodejoč — nišče ne vej, kej oli koku — umrla.«

Slikanje vaške cerkvice in dogodki okoli Slevice so morali napraviti močan vtis na dovzetnega Primoža. Lahko si mislimo, kako je zamaknjeno strmel v nastajajoče podobe ter jih skušal spraviti v sklad s predstavami, ki si jih je bil ustvaril ob pripovedovanju svetopisemskih zgodb. Motilo ga je — vsaj tako zveni iz njegovega poročila — da so svetniki in apostoli dobili turške brke in brade. Slikar je bil gotovo Hrvat iz Istre, a tu je v tem času cvetelo podeželsko slikarstvo, ki je bilo kot kulturno obmejni pojav zvezano s poljudnim slikarstvom na Kranjskem in v benečanskih delih Istre. Velike moštace in brade se dado razložiti kot kranjska ali kot istrska sestavina, se pravi, da so lahko modni odmev tako imenovane »donavske šole« ali pa so nastale po bujnih bradah svetnikov »benečkega tipa«.

Pri stricu Gregorju pa je Primož spoznal štiftarje. Ti so ustanavljali (»štiftali«) cerkve in kapele po gorah in gozdovih, kjer so se jim baje prikazovali Kristus, Marija in svetniki. Cerkev je dajala ljudem v njihovih stiskah in tegobah premalo duhovne tolažbe, zato so si sami hoteli pomagati. Cerkvene oblasti so njihovo pobudo navadno sprejemale, včasih pa so štiftarji nastopali celo brez soglasja duhovnikov. Kajpak so se pri tem rade dogajale sleparije. Teh seveda Primož takrat ni videl in razumel. Videl je le, da so se stric, zloglasna Katarina in Hudakončevka (iz Hudega konca pri Sv. Gregorju) »svetili«, se pravi, svete delali, videl tudi, kakšne darove so nosili na Slevico. Nesreče, ki so prizadele poglavitne osebe pri tem podjetju, pa so iz poznejšega časa, ko Primoža ni bilo več doma. Vsaj stric Gregor je živel še leta 1524, cerkveni ključarji so prišli v turške roke leta 1528, ker so šele tedaj Turki spet obiskati Rašico, a Hudakončevka se je utegnila odpraviti na romanje v Aachen (Ah), ki je postalo zanjo tako usodno, šele leta 1524 ali 1531, ker so Slovenci romali tja le vsakih sedem let.

Bilo je pač še več takih dogodkov, ki so iz mladih dni ostali Primožu trajno v spominu, zakaj gotovo so se tudi na Dolenjskem dogajale stvari, kakršne so grajali zastopniki deželnih stanov leta 1518 v Innsbrucku. Šlo je predvsem za izžemanje nižjih slojev. Tako so zahtevali duhovni za pokop moža vola, za pokop žene kravo ali pa veliko vsoto denarja; če pa svojci tega niso zmogli, niso hoteli pokopati mrliča v posvečeni zemlji. Prav tako so odrekali cerkveni pokop tistim, ki pred smrtjo niso prejeli obhajila, čeprav so opravili velikonočno spoved. Za take so terjali posebno plačilo, za pokop mrtvorojenih otrok pa posebno globo. Za denar so trpeli očitno prešuštvo in celo ubijalcem odpuščali. Duhovniki so se radi ukvarjali s krčmarstvom in po župniščih je neredko prišlo do pretepov in ubojev. Tudi v prepovedanem času so dovoljevali poroke, seveda proti izdatnemu plačilu. Za maše je bilo treba plačati mašnika, plačilo in povrh še vina pa je zahteval tudi župnik. Duhovniki so nosili neprimerno obleko, bili so oboroženi z mečem in celo s puško, živeli z ženskami kakor z zakonskimi ženami, jih oblačili in krasili, kakor jim ni pripadalo ter jih pri porokah in drugih slavjih postavljali na prva mesta.

Marsikateri tak spomin je pozneje v Primožu pomagal roditi odpor proti stari cerkvi in željo po spremembi žalostnih razmer. Pobožnemu očetu pa najbrž niti na misel ni prišlo, da bi bilo treba ali da bi se dalo kaj spremeniti. Videl in vedel je le, da se duhovnikom ne godi slabo in da je mašniški poklic edini, ki ljubemu sinu lahko pomore, da se vzdigne iz bednega tlačanskega stanu in postane gospod. Gotovo je bil pri hiši še kak otrok, ki je kazal večje veselje za očetovo obrt kakor Primož, tako da so se domači tem laže odločili. Na Turjaku se je tedaj spet mudil Turjačan, da bi pozidal podrti grad, pa je oče Miha stopil tja ter izprosil dovoljenje, da sme poslati sina v šolo.

(Poglavje iz knjige Primož Trubar, 1962)

HITRO IN SOLIDNO V ZADOVOLJSTVO UPORABNIKOV STANOVANJ

Gradbeno podjetje „MEGRAD" dogradilo stanovanjski blok s 30 stanovanji klasične gradnje v 11 mesecih.

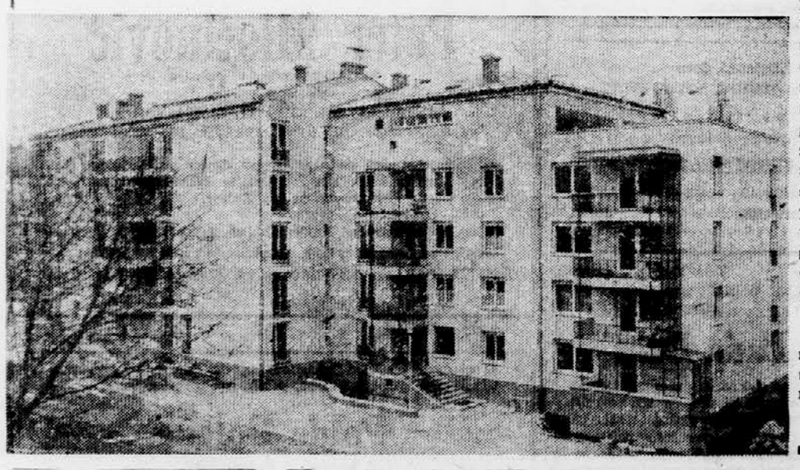

Ko je lani avgusta ljubljansko podjetje »MEGRAD« pričelo z izkopavanjem temeljev v Glinški ulici, je bilo le malo takšnih, ki so verjeli napovedi, da bo letošnjo jesen na tem mestu dograjen stanovanjski blok s 30 stanovanji klasične gradnje. Število tistih, ki so verjeli v napovedi, se je še bolj zmanjšalo potem, ko so neugodne vremenske razmere, zlasti pa huda zima, povsem onemogočile normalen potek gradbenih del. Danes so te napovedi postale dejstvo. Že v mesecu septembru je bila povsem dograjena prva polovica stanovanjskega bloka, v katerega so se stanovalci že vselili, drugi del bloka pa bo te dni dan na uporabo preostalim stanovalcem. Sedanji in bodoči stanovalci lahko zadovoljno ugotavljajo, da je gradbeno podjetje dejansko dogradilo sodoben stanovanjski blok v nepolnih 11 mesecih efektivne gradnje. Še bolj pa so stanovalci zadovoljni, ker rekorden čas gradnje nikakor ni šel na škodo kakovosti, saj so skupaj z investitorjem lahko izrekli polno priznanje izvajalcem za kakovost in solidnost opravljenih gradbenih del. Investitor meni, da zasluži podjetje »Megrad« še posebno priznanje, ker je samo z dobro organizacijo in strokovnim vodstvom lahko premagalo številne težave, ki jih pri gradnji ni manjkalo, bodisi kadar je šlo za pomanjkanje delovne sile, prezaposlenost obrtnikov ali pa za težave pri nabavi potrebnega materiala in opreme.

Zaradi prizadevnosti in strokovne gradnje bodo stanovalcem bloka, ki ga kaže gornji posnetek, prihranjene marsikakšne nevšečnosti, ki so jih pogosto deležni uporabniki novih stanovanj. 10058

Razpisna komisija pri **Nuklearnem inštitutu »Jožef Stefan« — Ljubljana, Jamova 39,** razpisuje prosta delovna mesta za:

1. **dva kemijska TEHNIKA**
2. **pomožnega SKLADIŠČNIKA**

Pogoji: pod 1. TSŠ ali ustrezna srednja šola; pod 2. poznavanje kovinskega in elektromateriala. Plača po pravilniku o osebnih dohodkih — znanstvenih, strokovnih in drugih delavcev Nuklearnega inštituta »Jožef Stefan« v Ljubljani. Nastop službe mogoč takoj ali po dogovoru. — Ponudbe z obširnim življenjepisom naj interesenti pošljejo sekretariatu inštituta najkasneje do 8. nov. 1963. 9960

Upravni odbor **Zdravstvenega doma Škofja Loka** razpisuje prosto delovno mesto **ZOBOTEHNIKA** za Zdravstveno postajo GORENJA VAS nad Škofjo Loko

Pogoj: ustrezna strokovna izobrazba, osebni dohodki po pravilniku o OD ZD Šk. Loka. 9980

KUPIMO VSELJIVO ALI NEDOGRAJENO **dvosobno stanovanje** po možnosti na področju mesta Ljubljane. Ponudbe pod »NUJNO« v oglasni oddelek »Dela«. 9966

»MENINA« — Kamnik sprejme **kvalificiranega KLEPARJA**. Nastop službe je mogoč takoj. 9976

MIZARJE izurjene za furnirano pohištvo, sprejme **MIZARSTVO MOSTE** — Vide Pregarčeve štev. 8-a. Samsko stanovanje priskrbljeno. 14145

STANOVANJSKA SKUPNOST »DRAVLJE« — Draveljska cesta štev. 44, sprejme v službo **dva krojaška pomočnika in šivilja** 14095

Ustanova v Ljubljani sprejme **ADMINISTRATORKO**. Ponudbe pod »Znanje strojepisja« pošljite v ogl. odd. »Dela«. 9983

Gospodarska organizacija išče eno ali dve SOBI v središču mesta za poslovne prostore. Ponudbe v oglasni oddelek »Dela« pod »Plačamo dobro«. 10053

IZPLAČILO HRANILNIH VLOG NAŠIM DRŽAVLJANOM, LIKVIDIRANIH „RAIFFEISENKASSE" IN „VOLKSBANK"

Po razglasu republiškega Sekretariata za proračun in občo upravo SRS (Uradni list SRS, št. 30 z dne 10. oktobra 1963) izplačuje specializirana podružnica Komunalne banke Ljubljana — Mestna hranilnica ljubljanska, Ljubljana, Čopova ulica 3, hranilne vloge, ki so jih imeli naši državljani pri likvidiranih »Raiffeisenkassah« in »Volksbankah«.

Te vloge izplačujemo po tečaju 100 RM din 60 s pripadajočimi 5 % obrestmi od 1. januarja 1952 dalje, vendar samo na podlagi predložene hranilne knjižice. Zaradi velikega števila teh knjižic izplačujemo te vloge le po predhodni pismeni prijavi in na željo lastnika hranilne knjižice nakažemo denar po naknaznici.

Navedene vloge so izplačljive do 31. decembra 1964.

Komunalna banka Ljubljana

10056

ZALOŽBA »BOREC« JE PRIČELA Z IZDAJANJEM DEL S PODROČJA OBVEŠEVALNE IN PROTIOBVEŠČEVALNE DEJAVNOSTI TER KRIMINALISTIKE.
PRAVKAR JE IZŠLA
ABECEDA SMRTI
AVTOR ŽIVORAD MIHAJLOVIĆ. NAVEDENE ZVEZKE DOBITE PRI VSEH PRODAJALCIH ČASOPISOV, CENA JE 100 DIN ZA IZVOD.

Umrla za posledicami prometne nesreče

MARIBOR, 26. okt. — Danes je v mariborski bolnišnici podlegla poškodbam 75-letna Marija Brumec iz Studenic pri Poljčanah. Brumčeva je žrtev nesreče, ki se je pripetila minulo sredo na cesti med Studenicami in Križečo vasjo. Precej naglušna ženska je vodila na povodcu kravo pred konjsko vprego, ki jo je vodil Franc Jug. Nenadoma sta se konja splašila, podrla Brumčevo ter ji povzročila hude poškodbe.

M. K.

Vprega na levi strani cestišča

MURSKA SOBOTA, 26. okt. V kraju Jama se je v petek osebni avto MB 135-13 (Anton Balžič) iz Precetenec pri prehitevanju zaletel v zadnje levo kolo kravje vprege. Voznik vprege je vozil po levi strani cestišča in je nenadoma zavil v desno. V Pomurju je še vedno precej voznikov vpreg, ki ne upoštevajo prometnih predpisov.

M. K.

Zavora odpovedala

MURSKA SOBOTA, 26. okt. V Vučji gomili je osebni avto MS 13-51 (Jože Grilec iz Pokovec) zavozil v blagem ovinku s cestišča v jarek in se dvakrat obrnil. Vozniku je pri prehitevanju odpovedala zavora. Škoda na vozilu znaša 60.000 dinarjev. M. K.

Zasačeni vinjeni vozniki

Prometniki so jim preprečili nadaljnjo vožnjo

LJUBLJANA, 26. okt. Sinoči ob 0.40 je po Karlovški cesti v Ljubljani vinjen vozil osebni avtomobil LJ 71-34 Ivan Ilc. Prometni miličniki so mu preprečili, da bi nadaljeval vožnjo in mu vzeli vozniško dovoljenje. Odpeljali so ga tudi na odvzem krvi za preiskavo.

Dve uri pozneje so prometni miličniki na Tržaški cesti v Ljubljani preprečili nadaljnjo vožnjo Janezu Žirovcu, ki je vinjen vozil osebni avtomobil KR 45-66. Tudi njemu so vzeli vozniško dovoljenje in ga odpeljali na odvzem krvi.

KRANJ, 26. okt. Po Ljubljanski cesti v Kranju je včeraj ob 4.05 vinjen vozil osebni avtomobil KR 20-17 Lovro Košnjek. Preprečili so mu nadaljnjo vožnjo in odvzeli vozniško dovoljenje. Tudi njega so odpeljali na odvzem krvi.

Prometni miličniki so včeraj ob 0.45 Henriku Podjavoršku, ki se je peljal po Kidričevi cesti v Kranju, preprečili nadaljnjo vožnjo in ga odpeljali na odvzem krvi. Podjavoršek je vozil osebni avtomobil KR 20-17. Vozniškega dovoljenja ni imel.

Pojasnilo

LJUBLJANA, 26. okt. — Nesreča, o kateri smo objavili vest 22. okt. pod naslovom »Pripeljal je iz dvorišča in se zaletel v avto«, se je pripetila takole: voznik osebnega avtomobila CE-32-35 Stane Pintar je z dvorišča gostilne »Konšek« na Trojanah pripeljal na prednostno cesto in zaprl pot osebnemu avtomobilu LJ-220-01, ki ga je vozila Mila Kačič. Kačičeva je s svojim vozilom trčila v avto CE-32-35.

Avto podrl otroka

KOPER, 26. okt. Na cesti II. reda pred križiščem v Škocjanu je včeraj ob 11.45 poltovorni avtomobil KP 16-27, ki ga je vozil Karel Hrvatin, podrl 9-letno Stanko Ambružič. Voznik je peljal iz Bertokov proti Semedeli. Na prehodu za pešce je na cesto nenadoma skočila Ambružičeva. Hudo ranjeno so odpeljali v izolsko bolnišnico.

Povzročil nesrečo in pobegnil

MARIBOR, 26. okt. Na Vetrinjski ulici v Mariboru je včeraj ob 10.30 neznan mopedist podrl Marijo Ciglarič. Zbil jo je po cesti v trenutku, ko je hotela prečkati cesto. Mopedist je vozil v nedovoljeni smeri po Vetrinjski ulici, ki je enosmerna. Ciglaričeva si je pri padcu zlomila desno nogo.

Mopedistka izsiljevala prednost

MARIBOR, 26. okt. Na cesti II. reda v križišču pri Lenartu je pred gostilno »Srnec« včeraj ob 16. uri osebni avtomobil trčil v mopedistko Kristino Belcelj. Mopedistka je v križišču izsiljevala prednost pred osebnim avtomobilom MB 42-07, ki ga je vozil Božo Fridrih. Kristina Belcelj se je pri nesreči ranila po glavi, rokah in nogah

OD ŠT 27 - 30 1900
OD ŠT 30½ - 33½ 2100
OD ŠT 34 - 38½ 2300
Kakovosten goveji boks, lepljeni podplat iz mikroporozne gume
Borovo

TT OB 10. OBLETNICI

Z ukradenim mopedom se je ponesrečil

KOPER, 26. okt. Sinoči ob 21.30 se je na cesti III. reda med vasjo Pobegi in Koprom ponesrečil mopedist Ivan Grabnar, star 18 let. Z mopedom, ki ga je prejšnji dan ukradel pred tovarno »Tomos«, je zavozil s ceste v jarek in nato še nekaj metrov drsel ob ograji ter nato padel. Ranjen je po obrazu, levi roki in nogi. Prepeljali so ga v izolsko bolnišnico.

NAJLEPŠE BRANJE ZA NEDELJO — »TOVARIŠ«

Pri prehitevanju povozil kolesarko

CELJE, 26. okt. Na cesti II. reda med Žalcem in Gri-žami je včeraj ob 5.50 mopedist Danijel Jereb povozil kolesarko Alojzijo Kosnič. Mopedist je prehiteval skupino kolesarjev, ko se je srečal z nekim tovornim avtomobilom. Zaletel se je v kolesarko in jo podrl, nato pa je še sam padel. Mopedist je ostal nepoškodovan, Kosničevo pa je huje ranil po glavi, dobila je pretres možganov in prelom desnega gležnja. Odpeljali so jo v celjsko bolnišnico.

Požar na ladji »Promina«

KOPER, 26. okt. Danes ob 12.30 je nenadoma izbruhnil požar v strojnici ladje »Promina«, ki je zasidrana v koprski luki. Goreč mazut je padel v nafto in plamen je zajel ves prostor. Le strojnikom se je zahvaliti, da ni prišlo do večje nesreče. Hitro so namreč ogenj pogasili z aparati za gašenje s peno, tako da koprski poklicni gasilci, ki so v treh minutah prihiteli od precej oddaljenega novega gasilskega doma, niso imeli več kaj opraviti. Vendar so zaradi varnosti pregledali vse prostore na ladji.

Z. T.

Nepreviden motorist trčil v tovornjak

LJUBLJANA, 26. okt. Na križišču Celovške in Tugomirjeve ceste v Ljubljani se je sinoči ob 18.10 z motornim kolesom KR 14-908 Pavel Gabrovšek zaletel v tovornjak LJ 179-63, ki ga je vozil Hasan Merčinović. Oba sta vozila iz Ljubljane proti Šentvidu. Motorist se je zaradi nepreviďnosti zaletel v tovornjak, nato pa ga je zaneslo nekaj deset metrov vstran, kjer je padel. Motorist si je zlomil levo roko, dobil pretres možganov in več ran na glavi. Odpeljali so ga v šišensko bolnišnico.

Svet
Vzgojno varstvenega zavoda Prule
Ljubljana, Prijateljeva 4
razpisuje delovno mesto
otroške negovalke
Pogoj: srednja strokovna izobrazba z večletno prakso. — Osebni dohodki po pravilniku. Nočne in nedeljske službe ni. Nastop takoj ali po dogovoru.
14143

Po dolgem trpljenju je 22. oktobra 1963 v miru za vedno zaspal naš dragi

France Podboj

KAPITAN FREGATE V POKOJU

Kot je želel, je bil tiho pokopan na splitskem pokopališču ob spremstvu najožjih svojcev.
ŽENA ARANKA ZA VSE SORODSTVO.
Split, Ljubljana, Tuzla, Beograd, Borovnica, dne 26. oktobra 1963.

IZDAJA IN TISKA ČASOPISNO PODJETJE DELO LJUBLJANA, TOMŠIČEVA 1—3 — UREDNIŠTVO LJUBLJANA TOMŠIČEVA 3 — UPRAVA, TOMŠIČEVA 1 — TELEFONI 23-522 DO 23-526 — OGLASNI ODDELEK LJUBLJANA, TITOVA 1, TELEFON 21 896 — PRODAJNI ODDELEK LJUBLJANA TITOVA 3 TELEFON ZA LJUBLJANSKE NAROČNIKE 20-463, ZA ZUNANJE NAROČNIKE 21 832 POŠTNI PREDAL 29 — BRZOJAVNI NASLOV: »DELO« LJUBLJANA ŽIRO RAČUN PRI NARODNI BANKI LJUBLJANA 600-11-1-167 — MESEČNA NAROČNINA 550 DINARJEV — ROKOPISOV NE VRAČAMO
Telefon dežurnega urednika: 20-646

Gledališče

DRAMA

Nedelja, 27. okt., ob 19.30: Bor: RAZTRGANCI. Gostovanje v Žireh. (Skupna predstava z MGL.)

Ponedeljek, 28. okt., ob 15. uri: RAZTRGANCI. Abonma Dijaški 3 popoldanski. (Skupna predstava z MGL.)

Ob 19.30: Bor: RAZTRGANCI. — Abonma Dijaški 10 večerni. — (Skupna predstava z MGL.)

Ob 20. uri: Behan: TALEC (tragikomedija). Gostovanje v Novem mestu.

Vpisovanje abonentov ZSJ bo še v ponedeljek, torek in sredo vsak dan med 10. in 11. uro v upravi SNG, Cankarjeva 11-I.

OPERA

Sreda, 30. okt., ob 19.30: Baletni večer: Bizet: SIMFONIJA V C-DURU, de Banfield: DVOBOJ, Stravinski: PETRUŠKA. Abonma B. (Vstopnice so tudi v prodaji.)

Četrtek, 31. okt., ob 19.30: Verdi: MACBETH. Premiera. Abonma Premierski in izven. (Vstopnice v prodaji od torka, 29. 10. od 18. ure dalje.)

S premiero Verdijeve opere »MACBETH« v četrtek, 31. okt., bo Opera SNG počastila 150-letnico rojstva skladatelja G. Verdija. To Verdijevo delo je za Ljubljano popolna novost. Premiero so pripravili: dirigent Demetrij Žebre, režiser Hinko Leskovšek, asistent režiserja Marko Marin, scenograf inž. arh. Viktor Molka, kostumograf Mija Jarčeva, vodja zbora Jože Hanc in korepetitor Dana Hubadova. Premiera v četrtek bo za Premierski abonma, vstopnice pa bodo tudi v prodaji.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO

Gledališka pasaža

Nedelja, 27. okt., ob 19.30: M. Bor: RAZTRGANCI. Gostovanje v Žireh. Skupna predstava DSNG in MGL.

Ponedeljek, 28. okt., ob 15. in 19.30: M. Bor: RAZTRGANCI. Predstavi v Drami SNG. Skupna predstava DSNG in MGL.

Ob 16. uri: Shakespeare: DVANAJSTA NOČ. Red Dijaški. — Predstava v Kranju. (Olivija — Svetelova.)

Ob 19.30: W. Shakespeare: DVANAJSTA NOČ. Red B. Tekstilindus — Sava. Predstava v Kranju. (Olivija — Svetelova.)

ŠENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE
Ljubljana — Mestni dom

Nedelja, 27. oktobra, ob 17: Tavčar-Šest: CVETJE V JESENI, romantična igra. Popoldanska predstava. Gostovanje v Zadvoru.

Ob 19.30: Tavčar-Šest: CVETJE V JESENI, večerna predstava. Predprodaja vstopnic pri hišniku v Zadvoru. Gostovanje v Zadvoru.

MALO GLEDALIŠČE
Ljubljana — Komenskega 12

Nedelja, 27. okt., ob 10.30: V DEŽELI PRAVLJIC. 1. program — premiera — izven. Prodaja vstopnic uro pred predstavo.

Rezervacije po tel. 33-584.

DRAMSKI STUDIO
prej »GLEDALIŠČE AD HOC«

Nedelja, 27. okt., ob 20. uri: Georges Michel: IGRAČE, komedija. Gostovanje v Medvodah. V glavnih vlogah prvaka Drame Drolčeva in Miklavc.

MLADINSKO GLEDALIŠČE
Ljubljana — Dvorana »Soča«

Ponedeljek, 28. okt., ob 20. uri: Literarni recital NIL, EUFRAT, TIGRIS — premiera.

Vstopnice v prodaji.

LUTKOVNO GLEDALIŠČE
Zavod Pionirski dom
MARIONETE — Levstikov trg 2

Nedelja, 27. okt., ob 11. uri: J. Malik: ŽOGICA MAROGICA.
Ob 15. uri: N. Simončič: NENAVADNA PRAVLJICA.

ROČNE LUTKE — Resljeva 36

Nedelja, 27. okt., ob 17. uri: J. Grabowski: VOLK IN KOZLIČKI.

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

Nedelja, 27. okt., ob 10. uri: URA PRAVLJIC. Izven.

GORIŠKO GLEDALIŠČE NOVA GORICA

Nedelja, 27. okt., ob 20.15: Georg Axelrod: SEDEM LET SKOMIN, komedija v treh dejanjih. Repriza za abonma red R (reprizni) in izven.

Vstopnice v predprodaji v trafikah na Trgu v Solkanu in avtobusni postaji v Novi Gorici.

Koncerti

RADIOTELEVIZIJA LJUBLJANA priredi v ponedeljek, 28. t. m. ob 20.45 v Slovenski filharmoniji koncert svojega komornega orkestra. Dirigiral bo Aljoša Cipci, solisti pa bodo: beograjska cembalistka Olivera Djurdjević, oboist Drago Golob ter pevci Dragica Čarman, sopran, Ileana Bratuž-Kacijan, sopran, Nada Sevšek, mezzosopran, Mitja Gregorač, tenor, Ljubo Kobal, tenor in Friderik Lupša, bas. Na sporedu bodo sama dela iz dobe klasicizma: pred kratkim odkrita simfonija Mozartovega poljskega sodobnika Jana Wanskega, Havdnov koncert za cembalo, koncert za oboo Františka Krommerja-Kramara, češkega mojstra iz druge polovice 18. stoletja, in najlepša stvaritev slovenskega glasbenega klasicizma, Figaro, scenska glasba, ki jo je k Linhartovi komediji »Veseli dan ali Matiček se ženi« napisal Janez Krstnik Novak. Vstopnice po 250, 200, 150 in 100 din dobite pri blagajni SF, za študente popust.

K

ORKESTER Slovenske filharmonije koncertira 27. in 28. t. m. v Puli in na Rijeki za Muzičko omladino Jugoslavije. — Spored štirih koncertov obsega dela Smetane, Griega, Gotovca in Čajkovskega. Dirigent Samo Hubad, solist Darko Lukić (Zagreb).

Čestitke

Na ekonomski fakulteti je diplomiral **JANEZ KERŽAN** iz Mengša. Čestitajo domači.

RTV Ljubljana

SPORED ZA NEDELJO

6.00—8.00 Dobro jutro! (pisan glasbeni spored) — vmes ob 6.30 do 6.35 Napotki za turiste; 7.40 do 7.50 Pogovor s poslušalci 8.00 »Veseli tobogan« (posnetki javne otroške oddaje); 9.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — I.; 10.00 Se pomnite, tovariši . . . Stane Bobek: S premično bolnišnico v Soči; 10.30 Matinejski koncert Pihalne godbe LM p. v. Rudolfa Stariča (prenos iz Kranja); 11.30 Nedeljska reportaža; 11.50 Solistični instrumenti zabavne glasbe — pozavnist Murray Mc Eachern; 12.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II.; 13.10 Obvestila in zabavna glasba; 13.30 Za naše vas; 13.50 Koncert pri vas doma; 14.10 Nekaj melodij — nekaj ritmov; 15.15 Naš glasbeni avtomat; 15.20 Nedeljsko športno popoldne; 17.00 Poročila; 17.05 Majhni zabavni ansambli (Kvintet Art van Damme); 17.15 Radijska igra — Janez Čuk in Jane Kavčič: In articulo mortis; 18.15 Glasba iz znamenitih oper; 19.00 Obvestila; 19.05 Glasbene razglednice; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 Izberite svojo popevko; 21.00 Njihova velika prijateljstva — Stefan Zweig in Richard Strauss; 22.10 Zaplešite z nami! 23.05 Iz violinske glasbe Antonina Dvořaka; 23.30 Komornoansambelska glasba iz Vzhodne Nemčije; 24.00 Zadnja poročila in zaključek oddaje.

DRUGI PROGRAM

12.00 Nedeljski koncert ob dvanajstih; 13.00 Napoved časa, poročila in vremenska napoved; 13.10 Slavni pevci v priljubljenih operah; 14.00 Veliki zabavni orkestri; 14.25 Med klavirskimi deli Franza Liszta; 15.00 Napoved časa, poročila in vremenska napoved; 15.15 do 16.00 Izbrali smo za vas; 19.00 Napoved II. programa — poročila, 19.05 Saint Saens: Simfonija v c molu št. 3, op. 78; 19.40 Plesni orkester Kurt Edelhagen; 20.15 Bruno Bjelinski: Brez vrnitve, ciklus pesmi za alt in orkester; 20.30 Radijski dnevnik II. programa; 20.45 Glasba 16. stoletja na starih instrumentih; 20.52 Antonio Vivaldi: L'estro armonico; 21.00 V nedeljo zvečer; 22.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sporeda II. programa za naslednji dan; 22.10 Iz partitur jugoslovanskih skladateljev; 23.00 do 23.05 Poročila.

TELEVIZIJA

Na kanalih 3, 5, 6 in 11 s pretvorniki.

11.00 **Kmetijska oddaja** (Beograd)
11.30 **»Mamin rojstni dan«** — šaljiva zgodba o Denisu - pokori (Ljubljana)
13.50 **Prenos športnega dogodka** — (Evrovizija)
18.45 **»Disneyeva dežela«** — Park in Bill iz Texasa (Ljubljana)
19.35 **Športna poročila** (Ljubljana)
19.45 **»Industrijska proizvodnja v porušenem Skopju«** — reportaža (Beograd)
20.00 **TV dnevnik** (JTV)
20.45 **»KAPO«** — celovečerni jugoslovansko-italijanski film — (Beograd)
22.15 **Poročila** (Beograd)
Na kanalu 9 — Sljeme
11.30 **»Čuda morja«** — poljudnoznanstveni film (Beograd)

Televizija si pridržuje pravico do vseh morebitnih sprememb programa.

Kino

SPORED ZA NEDELJO

KINO [illegible] **cesta 28.** Zaprto!
KINO UNION: ameriški barvni CS film BUTTERFIELD 8 — Režija: Daniel Mann. Igrajo: Elisabeth Taylor, Laurence Harwey, Edy Fischer. — Tednik. Predstave ob 15, 17.30 in 20 uri. Ob 10. uri matineja istega filma.
KINO KOMUNA: madžarski film POLČASA V PEKLU. — Režija: Zoltan Fabri. Igrajo Imre Sinković, Bezo Garaš. Tednik. Predstave ob 15, 17.30 in 20. uri.
KINO SLOGA: franc. krimin. film: DOBRA LEKCIJA. Režija: Pere Cottance. Igrata: Raymond Pellegrin, Madelaine Robinson — Brez tednika. Predstave ob 15, 17, 19 in 21. uri. Zadnjič.
KINO VIČ: francoski film POGLED Z MOSTU. Režija Sidney Lumet. Igrata: Raf Vallone in Raymond Pellegrin. Tednik. Predstave ob 15, 17.30 in 20 uri.
KINO ŠIŠKA: ameriški barvni cinemasc. film LETEČI TORPEDO (Oko za oko). Režija: Joseph Pevney. Igrajo: Glenn Ford, Ernest Borgnine, Diane Brewster. Kratki film. Predstave ob 16, 18 in 20. uri.
Prodaja vstopnic v vseh kinematografih od 9. do 11. in od 14. ure dalje.
MLADINSKI KINO: amer. barvni film DAVY CROCKET, ob 15, 17 in 19. uri. Film za mladino od 8. leta starosti dalje.
KINO SAVA: amer. barvni film SEVER — SEVEROZAHOD ob 16, 18 in 20. uri. Zadnjikrat.
KINO TRIGLAV — LJUBLJANA: amer. barvni film RIO BRAVO. Tednik. Predstave ob 15.30, 18 in 20. 30. Prodaja vstopnic od 10. do 11. ure in 14.30 dalje. Danes zadnjič.
KINO »SVOBODA« — ČRNUČE: ital. barvni film KARTAGINA V PLAMENIH, ob 17 in 19. uri.
KINO »SVOBODA« — ŠENTVID: jap. barvni film ŠAMPION IN IGRALKA, ob 15, 17 in 19. uri.
KINO »SVOBODA« — D. MOST: poljski barvni CS film KRIŽARJI, ob 17 in 20. uri.
KINO HRUŠICA: ameriški barvni film DARBY O'GILL, ob 19. uri.
KINO GUNCLJE: amer. barvni pustolovski CS film DEVIŠKA KRALJICA, ob 15, 17 in 19. uri.
KINO SAVLJE: angleški film SOS PACIFIK, ob 17 in 19. uri.
KINO DRAVLJE: amer. barvni CS film ZLOMLJENA ZVEZDA, ob 16, 18 in 20. uri.
Ob 10. uri matineja športni film CRVENA ZVEZDA.
KINO ZALOG: sovj. barvni film NEBO KLIČE, ob 19. uri.
KINO VEVČE: španski barv. film CARMEN IZ GRANADE, ob 17 in 19. uri.
KINO ŠMARTNO PRI LITIJI: francoski film SVETNIK VODI PLES, ob 16 in 19.30.
KINO LITIJA: zah.-nemški glasb. film ZALJUBLJENI DETEKTIV, 10, 17 in 19.30.
KINO »CANKARJEV DOM«, VRHNIKA: avstrijski film MOJA NEČAKINJA TEGA NE DELA, ob 17. uri. — Ital. barvni CS film OSVAJALEC MARACAIBA, ob 15 in 20. uri. Ob 10. uri sovjet. barvni film V NEKEM CARSTVU.
KINO MENGEŠ: ital. film PRESTOP V BEGSTVO, ob 16 in 19. uri.
KINO DOMŽALE: ital. film VSI ZALJUBLJENI, ob 15, 17 in 19. uri.
KINO »DUPLICA« — KAMNIK: amer. barvni CS film SALOMON IN KRALJICA IZ SABE, ob 15, 17 in 19. uri. Ob 10. uri sovjet. barvni film OPERACIJA MIRAZ.
KINO »DOM« — KAMNIK: domači barvni CS film OBRAČUN (Kapetan Leši, II. del), ob 17 in 20. uri.
KINO BLED: angl. film PEKLENSKI KLUB, ob 10, 15, 18 in 20. uri.
KINO »SORA« — ŠKOFJA LOKA: španski barvni film MAMA, POSLUŠAJ PESEM MOJO, ob 9.30, 16, 18 in 20. uri.
KINO RADOVLJICA: ital. pustol. barvni CS film DRAKUT MAŠČEVALEC, ob 16 in 20. Madž. revijski barvni film SONCE NA LEDU, ob 18 in 10. uri za matinejo.
KINO »CENTER« — KRANJ: amer. VV film TAJNI DRUŽABNIK, ob 14. uri. Ob 16, 18 in 20. uri jugosl. CS film DESANT NA DRVAR. Zadnjič.
KINO »STORŽIČ« — KRANJ: angl. barvni film OBOROŽENI ROP, ob 13. uri. Ob 15, 17 in 19. uri franc. barv. CS film PREGANJANA LJUBEZEN. Ob 21. uri amer. VV film TAJNI DRUŽABNIK.
KINO »KRVAVEC« — CERKLJE: amer. barvni VV film SEDMO SINDBADOVO POTOVANJE, ob 15 in 17. uri.
KINO NAKLO: nem. barvni film INDIJSKI NAGROBNI SPOMENIK, ob 16 in 19. uri.
KINO [illegible] **SENICE:** amer. CS film LJUBITE BRAHMSA?, ob 10, 17 in 19. uri.
KINO [illegible]: ital. film GARSONJERA, ob 11, 18 in 20. uri.
KINO ŽIROVNICA: nem.-jugoslov. film TAJNE ORIENTA (II. del).
KINO DOVJE — MOJSTRANA: angl. film KROG ZAVAJANJA.
KINO KOROŠKA BELA: nemški film NE POŠILJAJ ŽENE V ITALIJO.
KINO KRANJSKA GORA: amer. film TIGROV ZALIV.
KINO »KRKA«, NOVO MESTO: amer. barvni CS film PRIGODE MLADEGA ČLOVEKA, ob 16, 18 in 20. uri. Ob 10. uri domači barvni film KLEMPO — VELIKO POTOVANJE.
KINO »UNION« — CELJE: amer. barvni CS film PREPOVEDANE SLASTI, ob 16, 18 in 20 uri. Matineja amer. CS barv. filma ANASTAZIJA.
KINO »METROPOL« — CELJE: angl. barvni CS film MILIJONARKA, ob 16, 18 in 20 uri.
KINO SVOBODA, VIDEM-KRŠKO: nem. barvni film JAZ NISEM CASANOVA, ob 17.30 in 19.30.
KINO ČRNOMELJ: amer. barv. CS film OKO ZA OKO, ob 17 in 20. uri.
KINO DELAVSKI DOM, Trbovlje: amer. barvni film POSLEDNJI SOMRAK, ob 15.30, 18 in 20.
KINO SVOBODA II — Trbovlje: amer. glasbeni film VSO DOLGO NOČ, ob 15, 17 in 19. uri.
KINO SVOBODA - ZASAVJE, TRBOVLJE: franc. barvni CS film BABET GRE NA VOJNO, ob 15, 17 in 19.15.
KINO DELAVSKI DOM ZAGORJE: domači film DR, ob 10, 17 in 19. uri.
KINO SVOBODA II — Hrastnik: ital. VV film DOGODILO SE JE V RIMU, ob 17 in 19. uri.
KINO ROGAŠKA SLATINA: angl. VV film V RITMU TWISTA, ob 16 in 19.30.
KINO »PARK« — M. SOBOTA: amer. barvni VV film GUSAR, ob 10, 15, 17.30 in 20. uri.
MESTNI KINO — PTUJ: zahodnonemški barvni film GRAŠČINA STRAHOV, ob 15.30, 17.45 in 20. Ob 10. uri matineja istega filma.
KINO »SVOBODA«, Šempeter v Sav. dolini: amer. barvni CS film OKO ZA OKO, ob 16 in 19.30.
KINO »SOČA« — NOVA GORICA: amer. barvni film NAPAD OB ZORI.
KINO »SVOBODA« — ŠEMPETER: jugosl. film NEVESINJSKA PUŠKA.
KINO »SVOBODA« — SEŽANA: nem. barvni film FREDY POD TUJO ZVEZDO, ob 15, 17 in 20. uri.
KINO »SOČA« — TOLMIN: ameriški VV film NAJLJUBŠI UČENEC
KINO SEČOVLJE: sovj. film DEKLE IŠČE OČETA, ob 17 in 19. uri.
KINO PORTOROŽ: francoski film SOS RADIO TAXI, ob 17.30 in 19.30.
KINO »GARIBALDI« — PIRAN: amer. film ALAMO (II. del), ob 16, 18 in 20.15.

Šolstvo

RAZPISNA KOMISIJA pri Šoli za zdravstvene delavce na Jesenicah objavlja razpis za sprejem kandidatov v večerno šolo za zdravstvene delavce — oddelek za odrasle, ki bo v Ljubljani, Vegova 2 (Višja šola za zdravstvene delavce). V I. letnik bo sprejetih 50 kandidatov. Šolanje traja tri leta, pouk bo v večernih urah.
Pogoji za vpis so naslednji: v večerno šolo se lahko vpiše vsak kandidat, ki je končal osemletko in ima naziv bolničarja ter je zaposlen v zdravstveni službi najmanj 3 leta. Stroške šolanja krijejo kandidati sami ali zainteresirane ustanove. Prošnji, kolkovani s 50 din, je treba priložiti:
— spričevalo o dokončani osemletki,
— spričevalo o dokončani bolničarski šoli ali tečaju,
— priporočilo ustanove s potrdilom, da dovoljuje šolanje in obvezno prakso,
— kratek življenjepis,
— frankirano kuverto s točnim naslovom za obvestilo.
Rok za prijavo je 7. november 1963. O pričetku pouka bomo kandidate pismeno obvestili. S

Zapora cest

OBVEŠČAMO, da je cesta II. reda štev. 330 v Radečah zopet prevozna za vsa vozila. O

CESTNO PODJETJE v Ljubljani, Ljubljana, Stolpniška 10, sporoča uporabnikom cest, da bo Gasilska cesta v Ljubljani zaprta za ves promet od 28. 10. 1963 do preklica zaradi rekonstrukcije ceste. O

Obvestila

ZDRAVNIŠKA SPRIČEVALA za vožnjo z motornimi vozili je pooblaščen izdajati tudi Železniški zdravstveni dom Ljubljana. Spričevala izdajata dr. Rikard Gregorčič, Ljubljana, Celovška c. 4, dnevno od 7. do 10. ure, in dr. Mirko Kajzelj, prav tam, dnevno (razen ob četrtkih in sobotah) od 15. do 16. ure. Za spričevalo je potreben kolek za 150 dinarjev. — Železniški zdravstveni dom, Ljubljana. O

ČE NE DELUJEJO želodec, jetra, žolč, črevesje, jih uredite z rogaško »DONAT« vodo! V zalogi jo imata »Prehrana« in »Mercator«.

HIPNOTIZIRATI se boste lahko naučili teoretično in praktično iz učbenika: TAJNE PROFESIONALNIH HIPNOTIZERA. Učbenik temelji na izkušnjah nad 250.000 eksperimentov, ki so bili izvedeni z 12.000 hipnotiziranimi osebami. Cena izvoda 1000 din. Dobava s povzetjem. Rok dobave — 5 dni. Naročila pošljite na poštni predal 214 — Sarajevo.

Maribor

DEŽURNA LEKARNA:
Nedelja, 27. okt.: lekarna »Melje«, Meljska 2.

KINO:
UNION: franc.-ital. barv. CS film AUSTERLITZ — film hrvaško podnaslovljen.
PARTIZAN: jugosl. film OKLOPNI VLAK.
Sovjetski barvni film BRATJE ZVEZD.
Jugosl.-nemški film ČLOVEK IN ZVER.
UDARNIK: slov. film SAMORASTNIKI
ameriški zabavni film NORČIJE V OPERI.

SLOV. NARODNO GLEDALIŠČE
Nedelja, 27. okt., ob 16. uri: Gobec: PLANINSKA ROŽA. Gostovanje v Slov. Bistrici. Zaključena predstava za tovarno IMPOL.

Komisija za nameščanje in odpovedi in Upravni odbor pri montažnem podjetju

„INSTALACIJA"

LJUBLJANA, Kamniška ulica 48 a

razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

RAČUNOVODJO
pogoj: višja strokovna izobrazba z večletno prakso na tem delovnem mestu

VEČ DELAVCEV
za dela pri montaži centralne kurjave, vodovodne instalacije, izolacij in stavbne ključavničarje — sprejme se: visokokvalificirane, kvalificirane in priučene za eno navedenih strok

NEKVALIFICIRANE DELAVCE
za skladišče in za priučitev za eno navedenih strok pod tč. 2.

Razpis velja do zasedbe delovnih mest. Prijave sprejema tajništvo oz. Upravni odbor podjetja pismeno ali ustno. Stanovanja niso zagotovljena. 10074

„ROG"

Tovarna transportnih sredstev in izdelkov precizne mehanike
LJUBLJANA, TRUBARJEVA 72
razpisuje prosta delovna mesta za:
inženirje, tehnike in tehnične risarje
orodjarje, strugarje,
strojne ključavničarje
dvoriščnega delavca

Pogoj: stanovanje v bližini tovarne — lahko tudi upokojenec.
Nastop službe takoj ali po dogovoru. Interesenti naj pošljejo ponudbe na naslov ali se osebno zglase v socialno kadrovskem oddelku. 9935

Komisija za razpis mest direktorjev
OBČINSKE SKUPŠČINE IDRIJA
po 21. členu zakona o pristojnosti občinskih in okrajnih ljudskih odborov in njihovih organov (Uradni list FLRJ, št. 52/57)

RAZPISUJE

mesto DIREKTORJA

Rudnika živega srebra Idrija

Pogoji: tehniška fakulteta in 10 let strokovne prakse na odgovornih delovnih mestih. Prijave pošljite v 15 dneh po objavi razpisa. Razpis velja do zasedbe mesta. Osebni dohodki po pravilniku podjetja.
Prijave pošljite Občinski skupščini Idrija. Ponudbi priložite kratek življenjepis s podatki o dosedanji zaposlitvi. 9978

SALON
ŽENSKE IN MOŠKE MODE
Ljubljana, Miklošičeva 7
sprejme v delovno razmerje
KROJAČE-ICE, ŠIVILJE
Nastop službe mogoč takoj. 14136

Vodna skupnost — »SAVINJA« — Celje,
Ljubljanska cesta št. 36
sprejme
gradbenega tehnika in dva gradbena delovodja
Pogoj: pod 1. absolvent srednje tehniške šole z vsaj petletno operativno prakso, pod 2. z ustrezno prakso, po možnosti pri nizkih gradnjah. — Nastop službe mogoč takoj ali po dogovoru. Dohodki so urejeni s pravilnikom. Razpis velja do zasedbe delovnih mest. 9946

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij pri
Projektivnem ateljeju
Ljubljana, Kersnikova 9
razpisuje
stalno delovno mesto
STATISTIČARJA
s srednješolsko izobrazbo in primerno prakso ali nižješolsko izobrazbo z večletno prakso na sličnem delu. Nastop službe takoj ali po dogovoru. Osebni prejemki po veljavnem pravilniku o nagrajevanju. Ponudbe s točnim opisom dosedanjega dela pošljite gornjemu naslovu. 9981

Podjetje za PTT promet v Kranju
sprejme v službo
ELEKTROTEHNIKA
Ponudbe s priloženim življenjepisom naj vlože kandidati v upravi **podjetja.** 9961

Dijaški dom
MAJDE VRHOVNIK
razpisuje
prosto delovno mesto
VZGOJITELJICE
Razpis velja do zasedbe mesta. 14154

ZAHVALA
Ob bridki izgubi našega dragega

Lada Kralja

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga spremljali na njegovi zadnji poti, ga obsuli s cvetjem in nam izrazili sožalje. Prisrčna zahvala požrtvovalnim zdravnikom in ostalemu osebju vojne bolnišnice ter Zdravstvenega doma za vso pomoč, njegovim stanovskim tovarišem in šolski mladini za žalostinke in poslovilne besede.
Žalujoče družine Kralj
Domžale, Ljubljana

Po hudi in mučni bolezni nas je za vedno zapustila naša nadvse ljubljena mama, babica, sestra, teta, svakinja in tašča

Marija Jelačin

rojena BREGAR

Pogreb drage pokojnice bo v ponedeljek, 28. oktobra ob 16.45 iz Frančiškove mrliške vežice na Žalah.
Žalujoči:
hčerka Jožica, por. Vrhovec, zet Bine, vnukinja Maja, brat Frank, družine Minka Kovač, Stefka Kovač, Bregar in ostalo sorodstvo.
Ljubljana, Zagorje, Clinton, Milwauke, 26. okt. 1963.

Po dolgi in hudi bolezni nas je danes zapustila za vedno naša nadvse ljubljena

Štefanija Grebenc

rojena CEPIRLO

Pogreb drage pokojnice bo v ponedeljek, dne 28. oktobra 1963, ob 15.15 iz Jožefove mrliške vežice na Žalah.
Žalujoči:
dr. Anton Grebenc, Robert Cepirlo z družino, brat, Angela in Ivana, por. Karaganjan, sestri ter ostalo sorodstvo.
Ljubljana, Beograd, 26. oktobra 1963.

Nenadoma je preminil moj ljubi mož, dragi oče, stari oče, brat, stric in tast

Anton Strah

UPOKOJENEC

Pogreb dragega pokojnika bo v ponedeljek, dne 28. oktobra 1963, ob 16. uri iz hiše žalosti, Sostro 67, na pokopališče Sostro.
Žalujoči:
ŽENA IVANA, HČERKA IVANKA Z DRUŽINO, SESTRE, BRATJE, NEČAKI IN OSTALO SORODSTVO.
Sostro, Ljubljana, 26. oktobra 1963.

Po dolgi in mučni bolezni nas je za vedno zapustil naš član, tovariš

Peter Miočinović

major aviacije v pokoju
nosilec »Partizanske spomenice 1941« in vojnih odlikovanj, OH, OZN II. in III. stopnje, OL Armije in dveh medalj za hrabrost

Pogreb dragega pokojnika bo danes, v nedeljo, dne 27. oktobra 1963, ob 16. uri iz Nikolajeve mrliške vežice na Žalah.

Združenje borcev NOV občine Ljubljana-Center — Krajevne organizacije Združenja borcev NOV — ZVVI in ZROP »24 talcev« na Poljanah v Ljubljani

V globoki žalosti sporočamo, da je nenadoma preminil naš ljubljeni mož, očka, brat, stric, tast in svak

Polde Dolenc

krojač iz Železnikov
aktivist NOV

Pogreb dragega pokojnika bo v ponedeljek, 28. oktobra 1963 ob 16. uri izpred hiše žalosti na pokopališče v Železnikih.
Ob naši težki izgubi prosimo tihega sožalja!
Neutolažljivi: **žena Mila, sin Polde z družino, hčerka Mila z družino in Janez ter ostalo sorodstvo.**
Železniki, 26. oktobra 1963.

Vrtimo globus

TOKIO — V bližini otoka Hokaido se je potopila japonska ribiška ladja z 11-člansko posadko. Dve trupli so našli, druge ribiče še iščejo.

CHICAGO — Po uradnih podatkih je bilo na cestah ZDA v prvi polovici letošnjega leta 31.170 smrtnih žrtev prometnih nesreč, kar je za šest odstotkov več kot v istem obdobju lani.

TOKIO — Kakor poroča agencija Kiodo, so včeraj poskusno izročili namenu jedrski reaktor, ki daje električno energijo. Strokovnjaki pravijo, da bo ta japonski reaktor deloval z vso zmogljivostjo najkasneje leta 1966.

POINT ARGUELLO — Na letalskem oporišču ZDA v Point Arguello (Kalifornija) so včeraj izstrelili umetni zemeljski satelit. Znano je le to, da so uporabili raketo »Atlas-Agena«, s katero so že prej izstrelili tako imenovana vohunska satelita »Midas« in »Samos«, in da je satelit zavil na krožno pot.

PARIZ — V francoskem glavnem mestu so predvčerajšnjim zaznamovali najtoplejši oktobrski dan po letu 1875. Živo srebro se je dvignilo za spoznanje nad 22 stopinj Celzija. Dosej najtoplejši dan v oktobru — nekaj manj kot 22 stopinj — je bil 23. oktobra 1906.

NEW YORK — V družini newyorškega advokata Martina Beckerja so dobili četverčke. Novorojenčki (tri deklice in deček) in 27-letna mamica so zdravi, vendar bodo otroci nekaj časa v inkubatorju.

KAIRO — V Kuvajtu so odkrili nove zdravilne rastline, ki so jih najprej pregledali kuvajtski farmacevti, nato pa so jih poslali v Kairo, kjer bodo kemiki proučili možnost za uporabo teh zelišč v industriji zdravil.

MOSKVA — Dve podobi Eberharda Keila, danskega slikarja iz 17. stoletja, so odkrili v muzeju mesta Sorpuhov blizu Moskve. Kakor vsa dela tega slikarja sta tudi ti podobi brez mojstrovega podpisa — gre za sliki »Starka s svečo« in »Starka šiva« — spoznali pa so ju po opisu v starih listinah in po veliki podobnosti z umetnikovimi stvaritvami, ki jih hranijo italijanske zbirke starin.

RIM — Takojšnja transfuzija bi rešila življenje marsikateremu ranjencu na cesti. Z namenom, da bi kar se le da zmanjšala zamudo takrat, kadar gre za minute, so odločile italijanske cestnoprometne oblasti, da morajo imeti avtomobilisti označeno v vozniški izkaznici tudi krvno skupino.

MOSKVA — Ultra zvočna sonda, ki jo je izdelal moskovski profesor Rozenberg, bo znatno olajšala operacijo zaradi ledvičnih kamnov, ker baje omogoča kirurgu, da med operacijo takoj in natančno ugotovi lego in velikost.

VALOVI ZARADI CIKLONA — Vremenoslovni satelit »Tiros-7« je s posnetki, ki so jih aparati v njem posredovali sprejemnim postajam, med prvimi opozoril na zametek, razvoj in smer ciklona »Ginny«, ki se je malo kasneje približal Bahamskim otokom in Floridi. Vremenoslovna služba v Miamiju je svetovala obalnemu prebivalstvu, naj spremlja občasne radijske objave in misli na zaščitne ukrepe. Ko je orkan dosegel severno obalo Floride, je že precej popustila njegova rušilna sila, vendar je še močno razburkal morje, katerega valovi so se razbijali na obalnih nasipih. Foto: AP

„Kikiriki" na dražbi z oceno

V sejemskem vrvežu so menjali lastnika lepotci kokošjih pasem

Francoski ženin žari od sreče, če nevesta — vsaj v Parizu je tako — pospremi žametno božajoči, njemu namenjeni pogled s sladko izgovorjenim »mon petit coq« ali s pomanjševalnico »cochet«, kar bi se reklo po naše »petelinček«. V krajevnih narečjih mnogih evropskih govoric veljajo s poudarkom izrečene besede »to ti je imenitna putka« za največje priznanje zapeljive mikavnosti lepega dekleta. Kako pomembna narodopisna značilnost utegne postati perutnina in vse, kar je v zvezi z njo, ponazarja razen gornjega in še marsičesa drugega tudi petelinji sejem, ki ga že dolga leta prirejajo vsako jesen v bavarskem glavnem mestu.

»Nima dovolj rdečega grebena,« je rekel poznavalec ob pogledu na košatega lepotca v pokromani kletki z napisom »pasemski petelin prve kvalitete«. Njegov sosed je bil deležen ugodnejše ocene: »Poglej, tale se postavlja, kakor da ve, kako imenitno perje ima ...« Hvala je veljala pasemskemu petelinu, čigar tesno prilegajoče se perje je imelo motno oljnat lesk.

Dobro je moral prisluhniti, kdor je hotel razločno ujeti vsaj nekaj mnenj in ocen, kajti 352 pernatih, ponosno prestopajočih se in iz velike množice gospodarjev kokošjih jat izbranih lepotcev v kletkah, razpostavljenih v veliki dvorani razstaviščnega parka, je povzročalo tak vrvež in hrup, da so ljudje komaj prišli do besede. Petelini so brskali po bornem pesku na betonskih tleh, brusili kljune in se izzivalno spreletavali. Nič čudnega: vsakdo ve, kako je, če si drzne petelin na sosedovo dvorišče, v razstavni dvorani pa so čutili vsi in vsak posebej neposredno bližino množice vrstnikov in tekmecev.

Podobo galskega petelina na grbih so imeli italijanski jerebičarji, katerih zastopniki so se posamično in kot moštvo zasidrali na vrhu dražbene lestvice. V njihovih modrih repnih peresih si zasledil zelenkast soj, od kljuna do ostrog pa se je zvrstila pravcata mavrica barvnih odtenkov. Beli kot sneg so se predstavili ocenjevalcem in kupcem najlepši petelini leghornske pasme, s perjem najlepših jesenskih barv so se postavljali visokonogi in zajetni amerikanci iz New Hampshira.

Strokovni ocenjevalci so govorili o pigmentu. Vestno so pazili, ali imajo dobro rejeni petelini okoli kljuna in po nogah zelenkasto rumene odtenke, ki pričajo o najboljši zeleni piči — sejem ni namenjen pitani perutnini, temveč dobrim živalim za pleme. To pomeni v očeh ocenjevalcev z dokazi podprt rodovnik s podatki o prednicah, ki so se uvrstile med najboljše nesnice (280 do 300 jajc na leto).

Preden se je začelo, se je sestala v sejmski restavraciji »elita« ne le bavarskih in drugih domačih, marveč tudi švicarskih in avstrijskih ter nekaj francoskih in severnoitalijanskih kokošerejcev. Na dražbi je bila izklicna cena za pošiljke z oznako »1-a« petdeset, za »1-b« pa štirideset mark. Kdor je hotel sodelovati, je dvignil rumeno lepatico s črno številko. Večina petelinov je pri 60 markah menjala lastnika, najdražji je bil osem mesecev star italijanski jerebičar (190), za njegovega, skoraj sedem kilogramov težkega pasemskega vrstnika pa je plačal najboljši ponudnik 165 mark. Starejši rejci so s prizvokom otožnosti v glasu obujali spomine na »tiste zlate čase«, ko je dosegel »rekorder vseh časov« nezaslišano ceno 580 mark. K.

Podobe iz narave

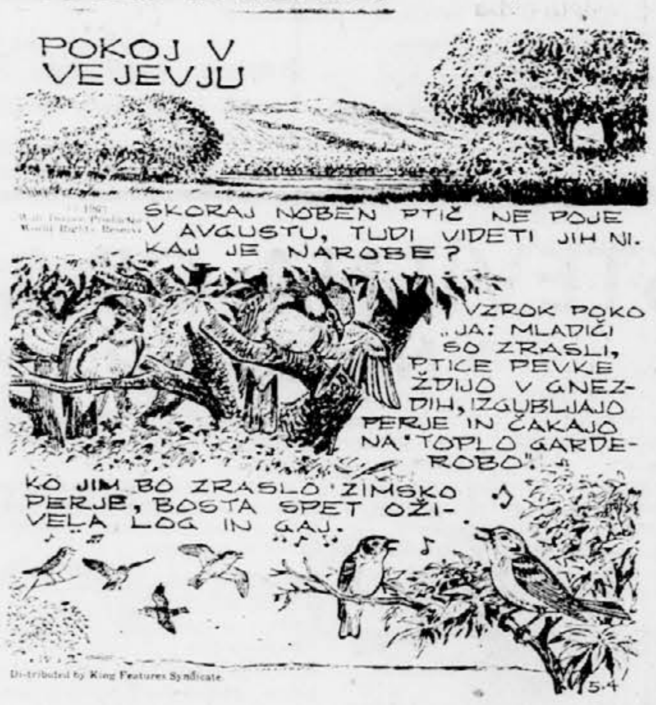

Televizor proti kaminu

Po vsem videzu izgublja kamin svojo vlogo, ki jo je imel vrsto stoletij kot središče britanskega družinskega življenja. Umika se televizijskemu sprejemniku. V novih stanovanjskih blokih, na primer v Hullu, zavzema televizor častno mesto v dnevni sobi družinskega stanovanja.

Pivo in avtomobilisti

Udeleženci kongresa za prometno medicino v Rimu so poslušali med drugim s podatki podprto razpravo »Alkohol in varnost v prometu«, v kateri je pivo označeno kot edina alkoholna pijača, ki jo sme avtomobilist — seveda pravo mero — piti brez neposredne nevarnosti, da mu bodo popustili refleksi in da utegne zakriviti nezgodo. V določenem pomenu je pivo celo koristno, ker vsebuje precej vitamina B, ki ugodno vpliva na živce.

Drama sedmih na oceanu

Šestinšestdeset dni so bili trije prebivalci Cookovih otokov izpostavljeni muhavosti Tihega oceana, katerega valovi so premetavali njihovo orehovo lupino, preden jih je našla trgovska ladja, ki jih je vzela na krov in jih odpeljala v Vilo na Novih Hebridih, kjer so sestradane in izčrpane brodolomce prevzeli zdravniki mestne bolnišnice. V čolnu je bilo izprva sedem ljudi, štirje izmed njih niso vzdržali strašne odiseje na Pacifiku.

V kakih pet metrov dolgi jadrnici se je sedem ljudi iz rodu Maori sredi avgusta vračalo z otoka Manihi, kjer so obiskali sorodnike, po razmeroma mirnem morju proti domačemu Rakahangu. Ko so prejadrali kakih dvajset milj, jih je zajel vihar, ki jih je odnesel daleč na morje. Tistih nekaj grizljajev hrane, ki so jo imeli s seboj, je šlo po zlu že prvi dan — barko je prevrnil visok val, ki je potegnil v globine tudi prvo žrtev. Starejši potnik je omagal, preden so ga drugi potegnili v prevrnjeni čoln, ki so ga šele po dolgotrajnem naporu spet naravnali v pravo lego.

Nekaj olajšanja sta jim prinesla kokosova oreha, ki sta plavala po morju, kasneje pa so si tešili lakoto in žejo z letečimi ribami, ki jih je nekaj padlo na barko. V kratkem so drug za drugim umrli še trije otočani, ki so bili že tako slabi, da niso več mogli žvečiti surovih rib.

Resničnost prvih izjav zadnjih treh rešenih ujetnikov oceana bodo skušali preiskovalci preveriti še le čez čas, ko si bodo brodolomci nekoliko opomogli. Spričo brezupnega položaja, v kakršnem so bili morju prepuščeni otočani na krhki jadrnici, kriminalisti ne izključujejo možnosti, da so trije preostali odrinili s krova v morje tega ali onega izmed šibkejših in prej onemoglih sopotnikov, da bi jim po naključju ujete ribe zadoščale za nekaj nadaljnjih dni.

DRUGIČ PRI POROKI — 7 parov iz Star Cityja v Arkansasu (ZDA) se je poljubilo na stopnišču pred poslopjem, kjer so bili v isti zasedbi že drugič pri poroki. V tej federalni državi so sprejeli zakon, ki razveljavlja zakonske zveze, sklenjene med nevestami, mlajšimi od šestnajst, ali ženini izpod osemnajst let. Sedem parov na sliki je isti dan ponovilo poročni obred. Med radovednimi gledalci, ki jih je zanimala ta reč, je bilo skupno petnajst otrok drugič poročenih mater in očetov.

10

ROBERT VAN GULIK

SODNIK TI

Medtem so stražarji že odprli masivna, z bakrom okovana vrata Yamena. Kljub zgodnji uri je čakalo že veliko meščanov iz Pu-yanga. Umor Čistote nefrita je prizadel mirno mestece; meščani so bili radovedni, kako bo novi sodnik razrešil to zadevo.

Ko je postaven stražar udaril na bronasti gong, se je množica vsula najprej na prvo dvorišče, nato pa v sodno dvorano. Vse oči so bile uprte v vzvišen prostor na koncu dvorane in v veliko, z rdečim brokatom pogrnjeno mizo; zdaj zdaj se bo prikazal novi sodnik.

Prvi pisar je razporedil po mizi različne pripomočke, ki jih bo sodnik potreboval. Na desno je postavil sodni pečatnik, ki meri dva kvadratna palca, in blazinico zanj; na sredino dvojno kamnito skodelico, v kateri bo raztopil tablico rdečega in tablico črnega tuša, ter čopič za vsako barvo; na levo pa papir in že vnaprej pripravljene obrazce, namenjene pisarju.

Biriči so stali pred vzvišenim odrom v dveh vrstah po trije, tako da so drug drugemu gledali v obraz. Imeli so biče, verige, palčnike in vso drugo, grozo zbujajočo opravo, ki sodi k njihovemu poklicu. Njihov poveljnik je stal nekoliko stran od njih in malo bliže odru.

Zavesa za veliko mizo se je končno odprla: vstopil je sodnik Ti in se usedel v mogočen naslanjač. Narednik Hong je stal zraven gospodarja.

Sodnik si je počasi pogladil brado, pogledal po množici, ki je napolnila dvorano, udaril s kladivcem po mizi in napovedal:

»Jutranje zasedanje se začenja!«

V veliko nezadovoljstvo in razočaranje gledalcev ni vzel čopiča za rdeči tuš. To je pomenilo, da ne bo izpolnil obrazca z ukazom, naj ječar privede jetnika pred sodišče.

Sodnik je samo rekel prvemu pisarju, naj mu da neki upravni spis, ki ga je rešil brez naglice. Potem je poklical k sebi poveljnika biričev, da sta skupaj pregledala plačilni spisek osebja.

Nato je brez slehernega znamenja dobrohotnosti, skoraj nasršeno pogledal nesrečnika in suho ugotovil:

»Manjka ena poveza sapek![1] Pojasnite, kje je denar!«

Poveljnik biričev je nekaj jecljal v zadregi, ni mu uspelo zadovoljivo pojasniti, kako so bili porabljeni bakreni novčiči.

»Manjkajočo vsoto vam bomo odtrgali od mezde,« je ledeno napovedal sodnik Ti.

Potem se je udobno namestil v svojem naslanjaču, počasi pil čaj, ki mu ga je ponudil narednik Hong, in čakal, da bo kdo stopil predenj s tožbo. Ker se ni nihče oglasil, je udaril s kladivcem po mizi in naznanil, da je jutranje zasedanje končano.

Ko je sodnik odhajal v svojo delovno sobo, je začela množica glasno izražati svoje razočaranje.

»Dajmo, razidite se!« so vpili biriči. »Saj ste videli, kar ste prišli gledat! Zdaj pojdite domov, da se bomo mogli lotiti dela, ki nas čaka!«

Ko se je množica razšla, je poveljnik biričev pljunil po tleh in turobno zmajal z glavo. Obrnil se je k najmlajšim med svojimi ljudmi in jim rekel:

»Otroci, bolje bo, da si poiščete drug posel! Na tem prekletem sodišču ne bomo nikoli prišli na zeleno vejo. Živeli bomo iz rok v usta, pa še to je zdaj vprašanje ... Tri leta sem služil pod njegovo milostjo sodnikom Fongom, ki mu je bilo treba poročati o vsakem, tudi najmanjšem srebrnem novčiču. Upal sem, da se bodo stvari z njegovim odhodom obrnile na bolje in da bo konec s pikolovskimi sodniki. Pa ga nasledi njegova milost sodnik Ti! Naj nam Vzvišene sile neba pomagajo in nas varujejo, ta se razburja že za sleherni bakreni novčič! To ne bo prijetno življenje. Le kdo mi bo pojasnil, zakaj se vsi veseljaški sodniki, ki imajo radi dobro kapljico, izogibajo Pu-yanga, kakor da je naše mesto stalno bivališče kuge!«

Medtem ko je poveljnik biričev odprl zapornice svoje slabe volje, se je sodnik Ti preoblačil: težko brokatno opravo za službene nastope je zamenjal z lažjo, udobnejšo haljo, pri tem pa mu je pomagal drobcen mož podolgastega in zaskrbljenega obraza. Velika bradavica s tremi dolgimi kocinami je kazila levo lice nenavadnega možica, ki je nosil modro haljo z rumenim pasom, ime pa mu je bilo Tao Gan.

Tao Gan je postal eden izmed zaupnikov sodnika Tija, včasih pa se je preživljal na stroške človeške lahkovernosti. Spisati dvoumno pogodbo, ponarejati pečate in podpise, goljufati pri kockah, vse to je bilo zanj otročje lahka igra, razen tega pa je vedel, kako se vlamlja, in poznal se vrsto drugih spretnosti, ki sodijo k poklicu lopovov iz velikih mest. Sodnik Ti ga je nekoč rešil iz zelo neprijetnega položaja; od takrat se je Tao Gan poboljšal, začel je z vso vdanostjo služiti svojemu novemu gospodarju. Njegova živahnost in posebna sposobnost za odkrivanje sumljivih zadev sta mu omogočili, da se je že velikokrat izkazal kot zelo koristen sodelavec in da je pomagal razrešiti prenekatero zapleteno zadevo.

[1] Sapeke so bakreni, v sredini preluknjani novčiči; skozi luknjo jih naberejo na vrvico iz bičja ali iz posebne slame. Temu se reče »poveza sapek«. Število novčičev v povezi je različno glede na kraj in na dobo. V času, ko je v Franciji še veljal zlati frank, je bila poveza 600 sapek vredna približno 35 centimov.

Gospodinje!

V maloprodajnih in samopostrežnih trgovinah zahtevajte

„mi - VI" kolekcijo

„mi - VI" kolekciji je pripakirana tudi

„mi - VI" praktična revija za gospodinje

V „mi - VI"

reviji boste našli **NAVODILA** za pripravo jedi ter poslastic za vsak dan.

Kolinska - Ljubljana

10057

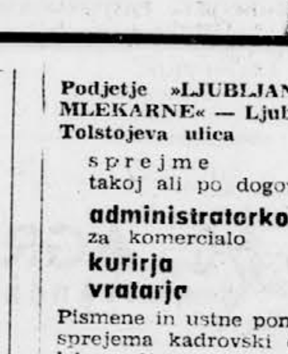

TOVARNA CELULOZE IN PAPIRJA

„Djuro Salaj"

VIDEM-KRŠKO

razpisuje

prosta delovna mesta

1. DIREKTORJA računovodske službe

2. 2 EKONOMISTA za komercialno službo

Pogoji pod 1.: a) ekonomska ali druga ustrezna fakulteta z vsaj 3-letno ustrezno prakso na vodilnem računovodskem delovnem mestu;

b) višja oz. srednješolska izobrazba z najmanj 5—10-letno ustrezno prakso na vodilnem računovodskem delovnem mestu

pod 2.: končana ekonomska fakulteta in ustrezna praksa.

Komfortna družinska stanovanja bodo priskrbljena. Interesenti naj vložijo pismene ponudbe z obširnim življenjepisom.

Razpis velja do izpopolnitve delovnih mest. 10063

Podjetje »LJUBLJANSKE MLEKARNE« — Ljubljana Tolstojeva ulica

sprejme takoj ali po dogovoru

administratorko za komercialo

kurirja

vratarja

Pismene in ustne ponudbe sprejema kadrovski oddelek podjetja. 9984

Podjetje v Ljubljani

razpisuje

delovno mesto

PREVAJALCA — KORESPONDENTA

Pogoji: visokošolska izobrazba z znanjem nemškega, francoskega in angleškega jezika. — Pismene ponudbe pošljite v oglasni oddelek »DELA« pod oznako »Prevajalec«. 10055

Za dobro voljo

»Če za hip pozabiva na predjed — vam je bilo kosilo všeč?«

»Srce vašega moža ne bi vzdržalo še enega takega razburjenja!«

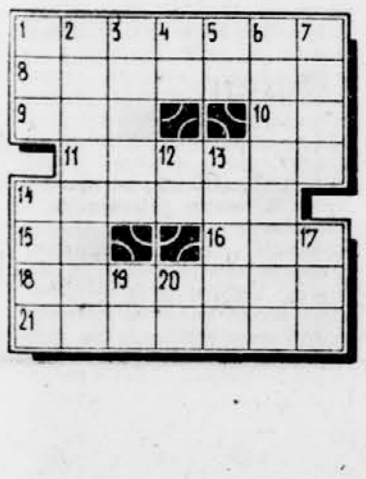

Križanka

VODORAVNO: 1. najvišji vrh zahodne skupine Kamniških Alp (2132 m), 8. kraj v Švici, znan po paktu iz leta 1925, 9. angleško svetlo pivo, 10. časovna kratica, 11. vrsta javora, 14. svetovno znana znamka šivalnih strojev, 15. okrajšava za račun, 16. italijansko moško ime, 18. najhitrejši vlak, 21. druga najvišja gora v našem delu Julijskih Alp.

NAVPIČNO: 1. poželenje, 2. prebivalka mesteca v Soški dolini, 3. svetovno morje, 4. kemični znak za radij, 5. različna soglasnika, 6. notranjščina, notranja oprema, 7. vodno vozilo, 12. kratica za utežno mero, 13. tuje ime za gobavost, 14. pokrajina med Donavo in Savo, 17. konica, 19. kemični znak za kositer, 20. začetnici pred leti umrlega slovenskega pesnika in dramatika.

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE

VODORAVNO: 1. skala, 6. Orient, 8. Ronsard, 10. TG, 11. ui, 12. Alabama, 16. Arakan, 17. ustna.

83. Visoko na severu so našli opuščena bivališča, so poročali trije Vikingi. Nekdaj so bila tam bogata lovišča tjulnjev, kar so dognali iz mnogih sledov, zdaj pa so obalne vode osamele in teh živali, ki nudijo Skrelingom vse od hrane do oblačil in koščenega orodja, tam na severu ni več. Tjulnji se selijo na jug in Skrelingi, ki jih lovijo za svoj obstanek, morajo za njimi — zato ti črnolasi, v krzno odeti ljudje čedalje huje pritiskajo na južni obalni pas, kjer živijo Vikingi, saj jim gre za življenjski prostor.

Ampak napadi Skrelingov so bili čedalje pogostejši, zadrege grenlandskih Vikingov pa vse hujše.

Vedno pogosteje so se možje pogovarjali o daljni deželi na zahodu, kjer so bili Bjarni, Leif in Karlsefni, kjer je lesa v izobilju in kjer so celo zime mile in tople.

Marsikdo je sklenil zgraditi visoko škripačo ali vsaj vitko zmajsko ladjo, pa mu je sredi dela zmanjkalo lesa ali pa je izginil na lovu ob nenadnem srečanju s Skrelingi.

Vinska dežela na zahodu je vabila mrazu in pritiskajočim Skrelingom izpostavljene grenlandske Vikinge, dalina dežela z lesom in vsem drugim za življenje.

PRAZNIK OBČINE GROSUPLJE

IZ LETA V LETO K LEPŠIM USPEHOM

V celotnem gospodarstvu na območju občine Grosuplje je v zadnjem letu opaziti velik napredek. Posebno prijetna je ugotovitev, da so gospodarske organizacije za občinski praznik dosegle letni plan, in sicer v 9 mesecih 88%. Zato računajo, da bo ob koncu leta plan presežen za 10 do 15 odstotkov. Tem uspehom seveda niso vzrok prenizki gospodarski načrti, pač pa določeni ukrepi v gospodarstvu, izboljšana organizacija dela in pa večja investicijska vlaganja v strojno opremo.

Med podjetja, ki se razvijajo, sodi »KOVINOSTROJ« Grosuplje. Izdeluje opremo za gostinstva, bolnišnice, obratne menze (plinske štedilnike, pekače, slaščičarske peči, lupilce za krompir idr.). Podjetje ima 40 zaposlenih, ki proizvajajo v neodgovarjajočih prostorih v dveh bivših gospodarskih poslopjih. Zato delovni proces še ni smotrno organiziran, je še obrtniški ter onemogoča boljšo proizvodnjo. Zato kolektiv teži k polserijski industrijski proizvodnji. Kljub temu pa ima za svoje izdelke vnaprej zagotovljeno prodajo.

Letošnji planirani brutoproizvod v višini 100 milijonov dinarjev bo uspešno realiziran, predvidoma s 130 milijoni dinarjev.

Jasno je, da stremi kolektiv predvsem k boljšim delovnim pogojem, ti pa so možni le v novih prostorih. Zato je že izdelan idejni projekt za novo obratno halo v dolžini 70 m in za novo upravno poslopje.

Napredek v kmetijstvu občine Grosuplje je pripisati temeljitim razpravam in načrtnejšemu delu, ki upošteva vse okolnosti (pogoje za to dejavnost, vremenske prilike, sestavo zemlje, izbiro ustreznih vrst posameznih kultur itd.). Na območju občine delujejo 4 kmetijske organizacije, tri kmetijske zadruge in kmetijsko gospodarstvo, ki bo prihodnje leto priključeno eni od zadrug.

Tudi trgovinska dejavnost je usmerjena v specializacijo. Trgovsko podjetje »TABOR« ima večje število poslovalnic v občini, nekaj pa tudi izven. V letošnjem letu so zagotovljena sredstva za ureditev lokala v Šentvidu pri Stični. V novi stavbi, ki jo gradijo v Grosupljem, pa bodo združeni najmodernejši lokali posameznih trgovskih strok (trgovina z živili, delikatesa, prodajalna kruha in peciva, mesnica itd.).

In še bi lahko našteli vrsto novic: v kratkem se bo preselilo v nove prostore splošno gradbeno podjetje, odprto bo novo poštno poslopje in računajo, da bo spomladi pričela delovati avtomatska centrala. Dobrepolje ima že novo železniško postajo itd.

Napredek v vseh panogah zagotavlja, da načrtno delo in boljša organizacija dela prinašata zanesljive uspehe. Zato občanom Grosuplja želimo ob prazniku še veliko delovnih uspehov, k storjenemu pa iskrene čestitke!

KMETIJSKA ZADRUGA STIČNA

S SVOJIMI PROIZVODNIMI OKOLISI: AMBRUS, ZAGRADEC, KRKA, MULJAVA, VISNJA GORA, ŠENTVID PRI STIČNI IN RADOHOVA VAS, ODKUPUJEMO IN PRODAJAMO VSE KMETIJSKE PRIDELKE. — VSEM KMETOVALCEM, POSLOVNIM PRIJATELJEM, DELOVNEMU LJUDSTVU IN OBČANOM ŽELIMO PRIJETNO PRAZNOVANJE OBČINSKEGA PRAZNIKA OBČINE GROSUPLJE.

ELEKTRO-STROJNO PODJETJE GROSUPLJE

Elektro - strojno podjetje Grosuplje je po dograditvi obratne hale in ostalih objektov povečalo svojo specializirano proizvodnjo sanitarnih armatur in elektro izdelkov za 110%. V letu 1964 predvideva kolektiv nadaljnje znatno povečanje proizvodnje predvsem z uvedbo industrijskih serij artiklov in s krčenjem proizvodnega asortimenta.

Novi stroji in modernizacija opreme livarne barvnih kovin bodo predvsem še izboljšali kvaliteto izdelkov, ki je že itak poznana na jugoslovanskem tržišču, saj ima kolektiv trenutno za več mesecev vnaprej prodano celotno proizvodnjo. Asortiman, ki v proizvodnji sanitarnih armatur zajema vse vrste sifonov, ventilov in sanitarne galanterije, je kvalitetno dognan in ustreza najbolj zahtevnim kupcem. Z artikli te proizvodnje so poleg stanovanjskih blokov opremljene reprezentančne stavbe širom po Jugoslaviji.

Elektro izdelki predstavljajo zelo iskane artikle za široko potrošnjo in industrijo na domačem tržišču.

Na pretežnem delu gornje Dolenjske so izvršili instalacijska dela vodovoda, elektroinstalacij, kleparstva, strelovoda in centralne kurjave — instalaterji, ki s svojimi grupami tvorijo samostojno ekonomsko enoto v kolektivu. S priznano kvaliteto so izvršene tudi instalacije v Ljubljani, na Vrhniki, v Litiji in drugod.

Po sedemletnem planu se želi kolektiv uvrstiti s svojo proizvodnjo in instalacijami med milijarderje slovenske industrije.

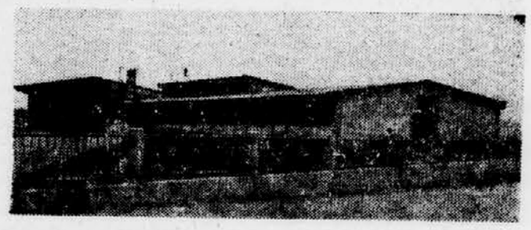

POGLED NA GROSUPLJE

Vsem občanom čestita za občinski praznik

ZDRAVSTVENI DOM GROSUPLJE

KMETIJSKA ZADRUGA DOBREPOLJE

prodaja vse vrste kmetijskih pridelkov in živino iz lastne proizvodnje in kooperacije. — Kupuje in prodaja lesne sortimente in suho robo. S strojnim parkom nudi vse vrste uslug. Priporoča se in pridružuje k čestitki.

KMETIJSKO GOSPODARSTVO GROSUPLJE

z obrati: BOSTANJ, BRVAČE, SELO, STIČNA, ŠENTVID pri STIČNI, TURJAK in VALJČNI MLIN, Grosuplje za občinski praznik 29. oktober, občine Grosuplje čestitajo vsem poslovnim prijateljem, kmetovalcem, kolektivom in občanom in želijo prijetno praznovanje.

KMETIJSKA ZADRUGA GROSUPLJE

S SVOJIMI ODKUPNIMI POSTAJAMI: PODTABOR, RAČNA, ŽALNA, SMARJE-SAP IN POLICA, ČESTITA VSEM POSLOVNIM PRIJATELJEM, KMETOVALCEM, KOLEKTIVOM IN OBČANOM IN ŽELI PRIJETNO PRAZNOVANJE OBČINSKEGA PRAZNIKA OBČINE GROSUPLJE.

OBRTNO PODJETJE KOVINOSTROJ GROSUPLJE

izdeluje kvalitetne izdelke po konkurenčnih cenah za opremo gostinskih kuhinj.
K čestitki se pridružimo.

KOMUNALNO PODJETJE IVANČNA GORICA

VZDRŽUJE NA OBMOČJU OBČINE GROSUPLJE CESTE IV. REDA, JAVNO RAZSVETLJAVO, UREJA POKOPALIŠČA, PARKE, OPRAVLJA KANALIZACIJO IN VODOVODNE INSTALACIJE TER PROIZVAJA V SVOJEM OBRATU VISNJA GORA, CEMENTNE CEVI VSEH DIMENZIJ, STRESNO OPEKO S SLEMENJAKI IN ZIDNE BLOKE. PRIPOROČAMO SE IN ŽELIMO PRIJETNO PRAZNOVANJE OBČINSKEGA PRAZNIKA, OBČINE GROSUPLJE.

AGROSERVIS IVANČNA GORICA

z svojimi obrati; SERVIS, KLJUČAVNIČARSTVO, LIVARSTVO in REKONSTRUKCIJO PARNIH KOTLOV.

Cenjenim strankam se priporoča za nadaljnja naročila in čestita vsem poslovnim prijateljem, delovnim ljudem in občanom za občinski praznik občine Grosuplje.

Za občinski praznik 29. oktober 1963, občine Grosuplje čestitajo vsem svojim občanom in jim žele pri njihovem delu mnogo uspehov.

OBČINSKA SKUPŠČINA
OBČINSKI KOMITE ZKS
OBČINSKI ODBOR SZDL
OBČINSKI SINDIKALNI SVET
OBČINSKI ODBOR ZB NOV, ZROP, ZVVI
OBČINSKI KOMITE LMS
OBČINSKI ODBOR RK

GROSUPLJE

LEKARNA GROSUPLJE

SE PRIDRUŽI K ČESTITKI.

Cenjenim gostom in izletnikom se priporoča

GOSTIŠČE VIDEM-DOBREPOLJE

postrežba točna in hitra. K čestitki se pridruži.

ŠTEVILNA GRADBIŠČA OD NAČRTA DO KLJUČA

SGP GROSUPLJE

SPLOŠNO GRADBENO PODJETJE GROSUPLJE se z okroglo tremi milijardami letne realizacije uvršča med srednjemočna gradbena podjetja v naši republiki, po natančnejši statistiki bi mu prisodili peto ali šesto mesto, nedvomno pa je v vrsti gospodarskih organizacij komune na prvem mestu.

Razvoj in današnjo moč podjetja lahko prikažemo z nekaterimi primerjavami. Leta 1958 je znašala realizacija na enega zaposlenega 1 milijon 249 tisoč dinarjev, lani pa že 3 milijone 200 tisoč dinarjev. Delovni kolektiv podjetja šteje blizu 850 stalnih članov in nekaj sto sezonskih, v času tako intenzivne gradbene sezone pa se to število povzpne na 1500 delavcev.

SPLOŠNO GRADBENO PODJETJE GROSUPLJE uspešno gradi industrijske objekte, stanovanjska poslopja, poslovne zgradbe in tudi specifične nizke gradnje. Poseben poudarek daje podjetju gradnja stanovanjskih objektov za trg. Podjetje trenutno dograjuje 256 stanovanjskih enot, ki bodo že letos vseljive, v naslednjih dveh letih pa bo vseljivih še nadaljnjih 500 stanovanj. Vrednost zastavljene gradnje presega dve milijardi investicij, ki so v veliki meri lastna sredstva podjetja in delno predujmi naročnikov oziroma sredstva večjih in manjših gospodarskih organizacij.

Da je čas — potreben za zidavo stanovanj — le deset ali enajst mesecev, je zasluga zmanjšanja delovnih ur zaradi ugodnega vpliva uvajanja mehanizacije, gradbenih elementov ter upoštevanja tipizacije oken in vrat, kar vpliva po drugi strani na znižanje gradbenih stroškov. Omeniti pa moramo, da podjetje gradi stavbo od projekta, temelja — do ključa. V svojo gradbeno operativo premišljeno vključuje mehanizacijo, gradbeniške in obrtniške storitve.

Za uspešno opravljanje svojih dolžnosti ima podjetje pet sektorjev. Njih delovno področje ni le komuna, pač pa sega podjetje s svojo dejavnostjo tudi v sosedne komune.

Delovno območje sektorja I. je Ljubljana, Mirna, Krmelj in Triž, sektor II. deluje na območju Ljubljane in delno Litije. Sektor IV. obnavlja Turjaški grad, sektor III. gradi v domači komuni, sektor V. pa je najbolj oddaljen, zajema dela na območju Vrhnike. Zaradi obsežnosti gradbenih del Splošnega gradbenega podjetja Grosuplje navajamo le nekatera. Med najzanimivejša sodijo obnovitev magistrala v Ljubljani, gradnja fakultete za gradbeništvo, arhitekturo in geodezijo, gradnja zdravstvenega doma in osemletke na Rudniku, gradnja novega poštnega poslopja v Grosupljem, farme za 10.000 bekonov v Stični, hotel Mantora in bencinska črpalka na Vrhniki in seveda vrsta velikih in manjših stanovanjskih objektov na območjih vseh petih sektorjev.

Na delovni elan kolektiva Splošnega gradbenega podjetja Grosuplje brez dvoma zelo vplivajo dobre stanovanjske razmere članov kolektiva. Podjetje je za svoje delavstvo doslej zgradilo v Ljubljani 120-, 240- in 80-stanovanjski blok za samce, 100-stanovanjsko stavbo v Grosupljem. V načrtu imajo tudi zidanje samskih blokov na Rudniku in Vrhniki. Z domovi podjetja organizira obrate družbene prehrane ne le na večjih, temveč tudi na manjših gradbiščih. Če pa pomislimo še na številna družinska stanovanja, ki jih je podjetje že izdelalo ali zanje dela načrte, spoznamo organizacijo, ki z oblikovanjem osebnega standarda svojih delavcev hitreje izpolnjuje svoje proizvodne naloge, dosega zavidljivo stopnjo produktivnosti ter utrjuje stalnost članov kolektiva, kar pa je spet osnova za boljše in prizadevnejše uveljavljanje gospodarjenja in samoupravljanja podjetja.

Pri vsem vzpodbudnem, kar je že napisano, pa ne smemo mimo deleža, ki ga prispeva podjetje žrtvam Skopja. Za novogradnje v opustošenem mestu je SGP Grosuplje (v sodelovanju z ostalimi našimi gradbenimi podjetji) poslalo v mesto ob Vardarju 125 strokovno usposobljenih in 50 nekvalificiranih delavcev z vso potrebno mehanizacijo. Ta pomoč pa mimo solidarnosti z nesrečnimi meščani Skopja dokazuje tudi prilagoditev podjetja težjim delovnim akcijam, smotrnost v razporeditvi svojih moči za nenehno opravljanje načrtnih in tudi nepredvidenih nalog.

STOLARNA DOBREPOLJE

izdeluje kakovostne izdelke za izvoz.
Za občinski praznik občine Grosuplje čestita vsem delovnim ljudem in občanom.

INDUSTRIJA KONFEKCIJE MODNA OBLAČILA

LJUBLJANA, Titova cesta 48

Obrat: KRKA pri IVANČNI GORICI

ŽELI PRIJETNO PRAZNOVANJE OBČINSKEGA PRAZNIKA OBČINE GROSUPLJE VSEM CENJENIM STRANKAM, DELOVNIM LJUDEM IN OBČANOM.

GOSTINSTVO IN TURIZEM

Za občinski praznik Grosupljega predstavljamo bralcem tudi dva predstavnika gostinstva na območju občine. Prvi, Gostinsko podjetje »POLŽEVO«, združuje šest gostinskih obratov, to je hotel na Polževem, gostilno v Ivančni gorici »Ob avtocesti«, gostilno »Pod lipco« v Stični, gostišče »Na Muljavi«, gostilno »Na postaji« v Grosupljem in gostišče »Pri Taborni jami«. Tem bo podjetje pridružilo kot svoj sedmi obrat še gostilno »Krka« v Krki. Podjetje skrbi za modernizacijo svojih obratov (pravkar preureja centralno gretje na Polževem), s 1. januarjem prihodnjega leta pa bo imelo tudi reklamne prospekte. — Tako bo še izboljšalo obisk svojih lokalov, predvsem turističnega Polževega, saj so že skromni propagandni pogovori rodili uspehe in se je letos izkazalo, da semkaj radi prihajajo turisti iz severnih evropskih držav. Podjetje namerava v bodoče s pogodbami zagotoviti obisk tujih gostov.

Gostinsko podjetje »Grosupeljčan« Grosuplje je letos moderniziralo obrat v Grosupljem, skušalo pa bo še povečati kapacitete kuhinje, ker so že premajhne. V njegovem sklopu je tudi bife »Pri Albinu«, Dobrepolje, prav zdaj pa rešujejo predlog, po katerem bi podjetju priključili še gostilno »Pri mostu« v Grosupljem in gostilno »Majolka«, Šmarje—Sap. Zal v gostinski stroki primanjkuje dobrega kadra. Delno je krivo pomanjkanje družinskih stanovanj. Sicer pa — velja za vse območje občine — gostinska podjetja moderniziraj lokale, nabavljajo novo opremo in skrbe za ugodno počutje svojih gostov. To pa je tudi potrebno, saj se gostinski delavci zavedajo, da opravljajo velik del turističnih nalog. In morda ne bo napak ugotovitev, da bi morali turistični delavci tesno sodelovati s gostinci, da skupaj ustvarijo osnovne pogoje za razvoj turizma v teh privlačnih krajih.

ČESTITKE DELOVNIH KOLEKTIVOV OB PRAZNIKU

OBRTNO PODJETJE

STROJNO MIZARSTVO

ŠENTVID pri STIČNI

Naše podjetje se bavi predvsem z izdelavo STAVBENEGA POHISTVA in NOTRANJE OPREME.

Svoje izdelke izdelujemo predvsem za Ljubljano, za večja GRADBENA PODJETJA pri montažnih blokih in ostale dejavnosti iz naše stroke.

K čestitki se pridružimo in želimo prijetno praznovanje.

MESNO PODJETJE

STIČNA

z obrati: STIČNA, IVANČNA GORICA, ŠENTVID pri STIČNI, GROSUPLJE, ŠMARJE-SAP, VIŠNJA GORA in LJUBLJANA, Trubarjeva 57, Korunova 5 in Kodrova 10, se pridružijo k čestitki in se priporočajo še vnaprej.

ZAVOD ZA ZAPOSLOVANJE DELAVCEV

GROSUPLJE

čestita vsem delovnim kolektivom in občanom za praznik občine in želi še vnaprej tesno sodelovanje.

Trgovsko podjetje „TABOR"

GROSUPLJE

z vsemi svojimi poslovalnicami na področju občine se pridruži k čestitki. Cenj. odjemalcem nudimo vse vrste prehranskih artiklov, gospodinjske potrebščine, delikatese, galanterijo itd.

KNJIGOVODSKI BIRO — Grosuplje
PEKARIJA — Grosuplje
ČEVLJARSKA DELAVNICA — Šmarje-Sap
KOVAŠTVO — Šentvid pri Stični

Cenjenim strankam se še vnaprej priporočamo in čestitamo vsem delovnim ljudem in občanom za občinski praznik občine Grosuplje.

Vsa tapetniška dela izvršujem hitro in solidno.

TAPETNIŠTVO — JOŽE MAROLT – Grosuplje

GROSUPLJE

Izdelava podnih in stenskih tapet iz vseh vrst plastičnih mas

DUŠA JOŽE, Spodnja Slivnica 56, Grosuplje

SLAŠČIČARNA – Selmi Lokman, Grosuplje

BRIVSKO-FRIZERSKI SALON – V. Pirc, Grosuplje

SPLOŠNO MIZARSTVO – Gerden Ignac, Ivančna gorica

FOTO-ATELJE – Erjavec Janko, Ivančna gorica

Vsem občanom želimo prijetno praznovanje in se priporočamo.

APNENICA

DOBREPOLJE

želi vsem delovnim ljudem in občanom prijetno praznovanje občinskega praznika, občine Grosuplje.

PODJETJE ZA RAZDELJEVANJE ELEKTRIČNE ENERGIJE

ELEKTRO LJUBLJANA

ENOTA LJUBLJANA OKOLICA
Ljubljana, Parmova ulica 33

z obrati:

Zasavje, Domžale, Vrhnika, Logatec in Grosuplje
Elektrokovinska delavnica Tacen
Elektromerilni servis Ljubljana
Elektroservisi Ljubljana
Avtopromet Črnuče
Projektivni biro Ljubljana

K čestitki se pridružimo.

Vsem delovnim ljudem in občanom želi prijetno praznovanje občinskega praznika občine Grosuplje

KOMUNALNI ZAVOD ZA SOCIALNO ZAVAROVANJE

LJUBLJANA,
podružnica: Grosuplje.

SPLOŠNO MIZARSTVO

GROSUPLJE

izdeluje po naročilu STAVBENO IN POHISTVENO OPREMO ter izvršuje usluge razreza hlodovine. K čestitki se pridruži in se cenjenim strankam priporoča.

TEKSTILNA TOVARNA

„MOTVOZ IN PLATNO"

GROSUPLJE

priporoča svoje kakovostne izdelke in ob občinskem prazniku vsem delovnim kolektivom in občanom želi prijetno praznovanje

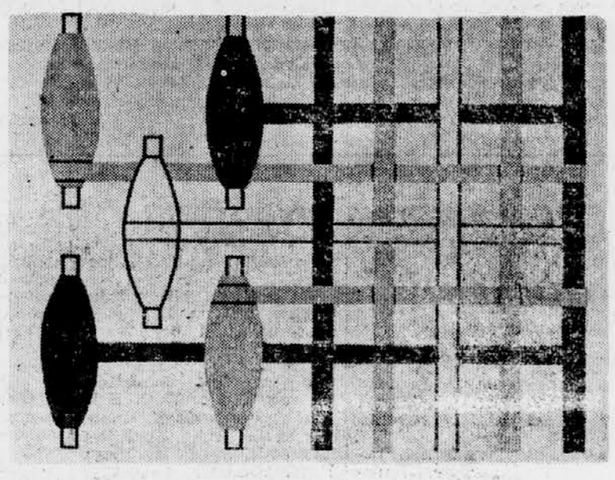

Delavce - težake

ZA SKLADIŠČNA DELA V TRGOVINI Z ŽELEZNINO

zdrave, močne in sposobne,

sprejme

TRGOVINA

»KLADIVAR«

LJUBLJANA, ZALOŠKA CESTA 21. 10071

INDUSTRIJSKO PODJETJE V LJUBLJANI

VABI K SODELOVANJU

TEHNIČNEGA DIREKTORJA
STROJNE TEHNIKE za razvojni oddelek
KOMERCIALNEGA REFERENTA
EVIDENTIČARJA osebnih dohodkov

Obširne ponudbe pošljite v oglasni oddelek »Dela« pod oznako »STROJNIK«. 9936

Otroški čevlji iz govejega boksa in kovanim usnjenim podplatom

6923-44...
OD BR 30-33 2.100.-
6924-44747
OD BR 34-38 2.400.-
Borovo

Tovarna vijakov „PLAMEN"

KROPA

razpisuje
prosta delovna mesta:

2 STROJNA INŽENIRJA za vodilno delovna mesta

Pogoj: večletna praksa na vodilnem mestu v kovinski industriji. Stanovanje zagotovljeno.

ŠEFA KOMERCIALE

Pogoj: ekonomska ali pravna visoka šola z uspešno večletno prakso na vodilnem mestu. Stanovanje zagotovljeno.

2 STROJNA TEHNIKA

— zaželena praksa v kovinski industriji. Stanovanje zagotovljeno.

5 KLJUČAVNIČARJEV - ORODJARJEV

Stanovanja trenutno ni na razpolago.

10 POLKVALIFICIRANIH DELAVCEV

Stanovanja trenutno ni na razpolago.

Plača po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov. Pismene ponudbe z življenjepisom in dosedanjo prakso pošljite upravi podjetja. 9979

UPRAVNI ODBOR
TOVARNE MOTORNIH VOZIL

TOMOS v Kopru

RAZPISUJE NASLEDNJA PROSTA DELOVNA MESTA ZA:

1. **VODJO komercialnega sektorja**
2. **VODJO organizacijsko koordinacijskega oddelka**
3. **ORGANIZATORJA – svetnika**
4. **PROJEKTANTA ekonomskega razvoja**
5. **INDUSTRIJSKEGA PSIHOLOGA**
6. **INDUSTRIJSKEGA SOCIOLOGA**
7. **VEČ STROJNIH INŽENIRJEV**
8. **VEČ STROJNIH TEHNIKOV**
9. **VODJO kemičnega laboratorija**
10. **Za orodjarno več KV ali VK REZKARJEV, BRUSILCEV in OSTRILCEV**
11. **Za obdelovalnico več KV in VK STRUGARJEV in STROJNIH KLJUČAVNIČARJEV za urejevalce strojev**
12. **DELOVODJO galvanike**
13. **PROGRAMERJA**

POGOJI:

pod 1.: ekonomska fakulteta z 10-letno prakso v kovinsko-predelovalni stroki, po možnosti z zunanjetrgovinsko registracijo;
pod 2.: strojna ali ekonomska fakulteta s 5-letno prakso;
pod 3.: strojna ali ekonomska fakulteta s 5-letno prakso;
pod 4.: ekonomska fakulteta z 10-letno prakso;
pod 5.: diplomiran industrijski psiholog z nekaj leti prakse;
pod 6.: absolvent višje šole za socialne delavce z nekaj leti prakse;
pod 7.: strojna fakulteta in nekaj let prakse v konstrukciji ali tehnologiji;
pod 8.: tehniška srednja šola z ustrezno prakso v konstrukciji, tehnologiji in pripravi dela;
pod 9.: fakulteta za kemijo in 5 let prakse;
pod 10. in 11.: ustrezna praksa in odsluženi kadrovski rok;
pod 12.: VK galvanizer z 10-letno prakso;
pod 13.: srednja strokovna izobrazba ter ustrezna praksa v mehanografiji.

Razpis velja do zasedbe delovnih mest. — Nastop službe je mogoč takoj ali po dogovoru.
Osebni dohodki so določeni po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov delavcev TOMOS.
Pismene ponudbe z navedbo strokovne kvalifikacije in dosedanje prakse sprejema
ORGANIZACIJSKO KADROVSKI SEKTOR. 9929

VAJENCE

ZA TRGOVINO Z ŽELEZNINO

zdrave, močne fante, z dokončano osemletko,

sprejme

na dvoletno učno dobo
VELEŽELEZNINA

»MERKUR«

LJUBLJANA — ŠENTVID 101. 10072

Upravni odbor
ZDRAVSTVENEGA DOMA AJDOVŠČINA

razpisuje prosta delovna mesta:

ZDRAVNIKA splošne prakse za splošno ambulanto **Vipava;**
ZOBOZDRAVNIKA za splošno zobno ali **Vipava;**
ZOBOZZDRAVNIKA za splošno zobno ali šolsko ambulanto v **Ajdovščini.**

Stanovanje zagotovljeno, plača po pravilniku ali dogovoru. Ponudbe za sprejem v službo pošljite upravi Zdravstvenega doma Ajdovščina. 9977

Elektro strojno podjetje »TIKI« – Ljubljana, Aleševčeva ulica

sprejme takoj:

3 KLJUČAVNIČARJE
VARILCE – polkvalificirane elektro
NAVADNIH DELAVCEV

Interesenti naj se osebno zglasijo v splošnem sektorju podjetja. 9826

V sredo, 30. oktobra ob 16. uri bomo na

javni licitaciji

v Zavarovalnici Kranj, Kidričeva cesta štev. 40

prodali najboljšemu ponudniku

karambolirani FIAT 600 D, letnik 1961,

43.000 prevoženih kilometrov. — Začetna izklicna cena je 350.000 din. — **Zavarovalnica Kranj.** 10061

GRADBENO MONTAŽNO PODJETJE

»TEGRAD« —
Ljubljana, Šmartinska 10,

razpisuje delovno mesto

knjigovodje
glavne knjige

Pogoj: ekonomska srednja šola.

Plača po pravilniku podjetja.

Pismene ponudbe pošljite

UPRAVI PODJETJA. 10065

DOPISNA ŠOLA PRI ZZB NOV LJUBLJANA

organizira

šestmesečni tečaj
TEHNIŠKEGA RISANJA

METODE POUKA: Kandidatom bomo pošiljali učne lekcije z vajami in nalogami vsakih 20 dni na dom. Opravljene naloge bodo kandidati pošiljali profesorjem v pregled ter nato popravljene z razlago napak dobili nazaj. Po potrebi bomo v večjih centrih organizirali enodnevne seminarje za razlago.

PRIJAVE ZA VPIS pošljite upravi Dopisne šole — Ljubljana, Parmova 39. S tečajem bomo pričeli dne 15. novembra, če bo dovolj prijavljencev.

ŠOLNINA BO ZNAŠALA približno 8000—10.000 din. Vpis priporočamo kvalificiranim delavcem kovinske in sorodnih strok, priučenim tehniškim risarjem in drugim, ki imajo veselje in smisel za tehniško risanje. 9868

ZDRAVSTVENI DOM NOVO MESTO

sprejme v delovno razmerje:

ZDRAVNIKA splošne prakse za Zdravstveno postajo Šentjernej
ZDRAVNIKA splošne prakse za Zdravstveno postajo Straža-Toplice
ZDRAVNIKA za šolski dispanzer
4 MEDICINSKE SESTRE za dispanzersko in patronažno službo
3 BOLNIČARKE za ambulanto in dispanzersko službo
6 TERENSKIH BABIC (za teren Škocjan, Šentjernej, Šmarjeta, Novo mesto)

Pogoji: ustrezna strokovna izobrazba in nekaj prakse. Za zdravnika v Šentjerneju je družinsko stanovanje vseljivo, za ostale po dogovoru. 10060

KMETIJSKA ZADRUGA POLJE PRI LJUBLJANI

razpisuje **delovni mesti:**

a) FINANČNEGA KNJIGOVODJE
b) KMETIJSKEGA STROJNIKA

Pogoji: a) srednja strokovna izobrazba ali nižja strokovna izobrazba z večletno prakso v finančni stroki; b) ustrezna izobrazba z večletno prakso.
Nastop službe takoj ali po dogovoru.
Ponudbe pošljite do 5. novembra 1963. 10054

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij pri

INDUSTRIJI USNJA, KRZNA, KONFEKCIJE IN LAHKE OBUTVE ŠMARTNO PRI LITIJI

razpisuje naslednja delovna mesta:

1. **GLAVNO KUHARICO**
2. **DVE KUHARICI**
3. **TRI ČEVLJARJE PRIREZOVALCE**

Pogoji pod:
1. visoka kvalifikacija kuharice in 4-letna praksa na vodilnem delovnem mestu;
2. kvalificirana kuharica in 2 leti prakse;
3. kvalificiran čevljar, prirezovalec.

Nastop službe je mogoč takoj. Samska stanovanja so zagotovljena. Pismene ponudbe sprejema kadrovski oddelek podjetja do zasedbe delovnih mest. 9943

Kovinsko podjetje

»UNITAS«

LJUBLJANA, Celovška cesta 224

sprejme

1. **USLUŽBENCA za razvoj**
2. **DELAVCE za priučitev v livarni**

Pogoj pod tč. 1. je končana strojna fakulteta in nekaj let prakse na podobnih delovnih mestih.
Ponudbe pošljite tajništvu podjetja. 10075

SVET IN UPRAVNI ODBOR
ZDRAVSTVENEGA DOMA RIBNICA NA DOLENJSKEM

razpisujeta delovna mesta za naslednje sodelavce:

ZDRAVNIKA splošne prakse za splošno ambulanto v Ribnici
ZOBNO ASISTENTKO za zobno ambulanto v Sodražici
USLUŽBENCA-KO finančno administrativne stroke s popolnim znanjem strojepisja, za upravo Z. D.

Stanovanja za razpisana mesta so zagotovljena. Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

„PETROL" - Ljubljana

SPREJME V SLUŽBO:

DVA TRGOVSKA POMOČNIKA
— za servis v Škofji Loki
TRGOVSKEGA POMOČNIKA
— za servis na Bledu
TRGOVSKEGA POMOČNIKA
— za servis v Domžalah
VEČ TRGOVSKIH POMOČNIKOV
— za servis v Litiji
VEČ HONORARNIH SNAŽILK
— za servise v Ljubljani

Pod 1., 2., 3. in 4. imajo prednost prosilci z urejeno vojaščino.

Ponudbe pošljite na naslov:

»PETROL« — Ljubljana, Vošnjakova ulica 2. 9973

„15. SEPTEMBER"

TOVARNA CEMENTA IN SALONITA — ANHOVO — SLOVENIJA

obvešča

vse potrošnike cementa in izdelkov iz salonita (strešna kritina in razne plošče za oblaganje (tlačne), vodovodne in kanalizacijske cevi, vaze za cvetje itd.), da sprejema pismene prijave potreb za leto 1964 do vključno 5. novembra 1963.

Prijave za cement naj bodo razdeljene po mesecih in ločeno za cement v vrečah in rinfuza, za salonitne izdelke pa po četrtletjih in ločeno za plošče in vaze ter vodovodne in kanalizacijske cevi.

Na podlagi sprejetih prijav in razpoložljivih količin bo tovarna pripravila kupo-prodajne pogodbe in jih dostavila kupcem v podpis.

PRIPOROČAMO SE IN VAS TOVARIŠKO POZDRAVLJAMO! 9868

MACMILLAN ODHAJA IZ BOLNIŠNICE — Bivši britanski premier je v bolnišnici King Edward VII. srečno prestal operacijo na prostati in okreval po svoji bolezni, ki ga je prisilila, da je prepustil svoje premiersko mesto drugemu. Na sliki: Macmillan zapušča bolnišnico. Foto: AP

TRUMAN SPREJET V ŠTUDENTSKO ORGANIZACIJO — Bivšega predsednika ZDA Trumana so sprejeli za častnega člana študentje colledgea v mestu Grinnel (Iowa). Truman je bil sprejet v trenutku, ko ga je nek študent narahlo udaril z loparjem »po zadnjici«. Foto: AP

KARAVANA ZA SKOPJE ČAKA NA ODHOD — Angleški fotograf Beggin, ki je prve dni po katastrofi obiskal Skopje, je v Britaniji sprožil akcijo pomoči. Na sliki: Beggin sprejema pismo in grb od županje mesta Hounslow, ki je priložilo darila karavani za Skopje. Foto: AP

NAJSODOBNEJŠA METODA UMETNEGA DIHANJA. Na seminarju voditeljev bodočih centrov RK za prvo pomoč v Ljubljani prikazuje polkovnik Uzelac, član republiškega centra za prvo pomoč, udeležencem najsodobnejšo metodo umetnega dihanja. Foto: Šelhaus

Nadaljevanje s prve strani

●

Izvršni svet SR Slovenije

bi se lahko v veliki meri odstranile s tem, da bi za stanovanjsko izgradnjo uvedli sistem bančnega kreditiranja gradbenih podjetij.

Posledica vseh teh nerešenih problemov so nizki osebni dohodki in fluktuacija delovne sile, ki v nekaterih podjetjih zajema tudi 80 in več odstotkov zaposlenih. Ta fluktuacija je velika predvsem zaradi razlike v osebnih dohodkih delavcev gradbenih podjetij v primerjavi s podjetji ostalih gospodarskih panog. Dosedanji sistem nagrajevanja delavcev v gradbenih podjetjih ne vzpodbuja delavcev k hitrejšemu povečevanju produktivnosti, zato je potrebno čimprej uvesti sistem nagrajevanja po delu.

Probleme v gradbeništvu, kot so produktivnost, cene uslug, kvaliteta del itd., je potrebno reševati z uvajanjem mehanizacije, z industrijskim načinom gradenj, z izboljšanjem strokovne usposobljenosti delovne sile in na podobne načine. Uvedba mehanizacije zahteva kvalificirano delovno silo, kar bi v veliki meri spremenilo značaj zaposlovanja v tej dejavnosti. Zato je potrebno strokovnemu izobraževanju sezonske delovne sile posvetiti največjo pozornost. Kot veliko pomanjkljivost in oviro je razprava označila tudi pomanjkanje stanovanjskih prostorov za gradbene delavce v krajih, kjer so delavci stalno zaposleni. Zato bi bilo potrebno proučiti in pospešiti gradnjo stalnejših stanovanjskih objektov.

Izvršni svet je sklenil, da se izdela kompleksnejši elaborat o problemih gradbeništva, ki bo upošteval predvsem potrebe glede proizvodnje gradbenih elementov, tipizacije in organizacije visoko mehaniziranih gradenj.

Zaradi večjega števila šoloobveznih otrok, razširitve mreže popolnih osnovnih šol in drugih reformnih prizadevanj na področju osnovnega šolstva hitro narašča število učencev, ki zaključijo osnovno šolo. Število teh je v zadnjih 4 letih naraslo celo za 63 odstotkov. Povečano število učencev, ki zaključijo osnovno šolo, pa zaradi močnega zaostajanja izgradnje šol druge stopnje in neutrjenega načina financiranja nekaterih šol povzroča znatne težave glede vključevanja mladine v nadaljnje šolanje po dokončani osnovni šoli. Predvidevalo se je, da se letos 40 odstotkov učencev, ki bodo dokončina finansiranja nekatebo vključilo v nadaljevalni izobraževalni proces. Z organizirano akcijo pa je uspelo vpisati v šole druge stopnje okoli 87 odstotkov učencev, ki so uspešno končali osnovno šolo, čeprav problem s tem še ni dokončno rešen. Izvršni svet bo posredoval gradivo o tej problematiki prosvetno-kulturnemu zboru Skupščine SR Slovenije.

V razpravi, ki se je nanašala na poročilo o potrjevanju pravilnikov o delitvi osebnega dohodka v samostojnih zavodih, je bilo naglašeno, da je treba intenzivirati delo v zvezi s statuti zavodov, pri čemer morajo sodelovati tudi pristojni republiški organi.

Na seji je bil sprejet predlog zakona o pristojnosti okrajnih organov v upravnih zadevah. Ta bo predložen v razpravo Skupščini SR Slovenije. Na seji dne 4. 10. t. l. je izvršni svet sklenil, da se odpravijo vsi obstoječi strokovni sveti izvršnega sveta. V skladu s tem je bila na včerajšnji seji sprejeta uredba o odpravi teh svetov, njihovi posli pa bodo preneseni na pristojne republiške organe.

Izvršni svet je imenoval tudi predsednike in člane komisije SRS za zunanjetrgovinsko dejavnost, komisije IS za mejna vprašanja, ter komisij, ki jih določa Zakon o pokojninskem zavarovanju. Imenovani so bili tudi člani v fakultetne svete ljubljanske univerze, v upravni odbor skupnosti PTT podjetij in v svet Zavoda SRS za zaposlovanje delavcev.

●●

Maroko

Prerastel je oblike obmejnega spora in grozi z internacionalizacijo, v katero bi utegnile biti pritegnjene različne že preizkušene in znane politične diplomatske zakulisne igre določenih zahodnih krogov, ki poskušajo zaustaviti razvoj neodvisne Alžirije ter ga obrniti v smer, ki jim ustreza.

Tu ne skrivajo resne bojazni, da je spor na zahodni alžirski meji samo uvod v dolgotrajno in srdito bitko na področju severne Afrike, ki bi utegnila biti repriza tistega, kar se je dogajalo okoli Konga in v Kongu.

DARA JANEKOVIĆ

●●●

Dosledno izvajanje programa

tako da bo gospodarski razvoj v skladu s težnjami množic po stvarnem zvišanju mezd;

3. odklonitev krščansko demokratske zahteve za točno omejitev večine, ki naj bi obsegala le štiri koalicijske stranke in tudi v parlamentu odklonili tako glasove desnih strank kot Komunistične partije. Če krščanska demokracija noče komunističnih glasov, je njena stvar, toda vlada lahko opusti izvajanje svojega programa samo, če dobi nezaupnico ali če stranke večine odpovedo podpisani sporazum.

Vecchietti je dejal, da je levica pripravljena izvesti in zajamčiti radikalno revizijo notranjih odnosov v stranki in se odpovedati organiziranim strujam, če večina sprejme te pogoje, ne glede na to, če gre socialistična stranka v vlado ali ne. Hkrati pa je zagrozil, da levica ne bo klonila, če bi večina teh pogojev ne sprejela.

Sandro Pertini, ki si že nekaj let zaman prizadeva (njegova resolucija je na kongresu federacij dobila le nekaj nad 2 odst. glasov) za enotnost stranke, je kakor na predhodnem tudi na sedanjem kongresu požel buren aplavz, pri katerem so sodelovali skoraj vsi udeleženci kongresa.

Po njegovi sodbi bi se obe struji lahko zbližali, če bi se levica odpovedala svojemu jalovemu maksimalizmu, desnica pa reformizmu in sodelovanju s krščansko demokracijo za vsako ceno.

Njegovi pomisleki ob sporazumu s krščansko demokracijo za sodelovanje Socialistične stranke v vladi so podobni pomislekom levice, le da so njegove ocene prvega poskusa sredinsko leve vlade v glavnem pozitivne za razliko od Vecchiettijevih, ki so povsem negativne. Pertini je dejal, da komunistični napadi na Fanfanijevo vlado niso bili naperjeni niti proti vladi, niti proti krščanski demokraciji, temveč le proti socialistom in to zgolj iz razlogov volilne propagande. »Če bi se Fanfanijeva vlada obdržala tudi po volitvah 28. aprila, bi ji tudi komunisti ne nasprotovali več.«

Edina napaka socialistov — in vzrok nazadovanja pri volitvah — je bila po njegovi sodbi v tem, ker se socialisti niso z vso odločnostjo borili za izvajanje dogovorjenega programa.

Pri novih pogajanjih s krščansko demokracijo ne bi smela prevladovati bojazen, da bi v primeru neuspeha oblast prešla v roke desnice, ker te nevarnosti po njegovih ocenah ni. Socialistična stranka naj bi se pogajala na osnovah programa, ki ga je sprejel centralni komite pred pogajanji za prvo sredinsko levo vlado. V zunanji politiki se PSI ne bi smela odpovedati svojemu tradicionalnemu nevtralizmu, med pogoji, ki jih postavlja krščanski demokraciji, pa je treba odločno odkloniti »omejitev vladne večine«, kajti če bi se sredinsko leva vlada apriori odpovedala komunističnim glasovom v parlamentu, bi postala talec ekonomske in klerikalne desnice.

ACA STANOVNIK

●●●●

Konferenca mest

nje pridobivanja mesa, ker je to edini izhod iz težav, v katerih smo se znašli.

Zvezni sekretar Janez Vipotnik je rekel, da je usklajanje predpisov in zakonov s področja izobraževanja z novo ustavo zamišljeno v dveh etapah. V kratkem bodo na pristojnem mestu proučili zakon, s katerim bosta usklajena z ustavo splošni zakon o šolstvu ter zakon o fakultetah in univerzah, kar bo republikam omogočilo izdati svoje zakone in predpise za področje izobraževanja. Potem bomo sestavili nov zvezni splošni zakon o izobraževanju. Ta zakon je zamišljen kot skupek načel o vseh oblikah izobraževanja, za katere bi bilo smotrno določiti splošne jugoslovanske norme kot osnovo za bodočo republiško zakonodajo.

Izobraževalni sistem, je rekel Vipotnik, mora biti v čimvečji meri usklajen z znanstvenimi, tehničnimi, splošnimi kulturnimi in delovnimi vrednotami. Ta sistem naj omogoči delovnim ljudem v proizvodnji in drugih dejavnostih, da se bodo čimlaglje in čimprej prilagodili vsem tehnološkim in znanstvenim dosežkom.

Na vprašanje, kako bodo izenačena gledišča v pogledu organiziranja uprave v občinah in okrajih ter določen odnos uprave in predstavniških teles, je odgovoril podsekretar v zveznem sekretariatu za proračun in organizacijo uprave Vuksan Ljumović. Rekel je, da lahko zanesljivo trdi, da z nobenimi zveznimi predpisi ne bodo določeni enotni ukrepi v pogledu organizacije uprave v občinah in okrajih.

V imenu državnega sekretariata za narodno obrambo je generalpodpolkovnik Djuro Lončarević rekel, da morajo določbe o narodni obrambi dobiti ustrezno mesto v statutih občin kakor tudi vseh drugih dejavnosti.

S tem je bilo zaključeno tridnevno zasedanje letne skupščine Stalne konference mest.

Skupščina je sklenila seznaniti z vsemi gledišči, izraženimi na skupščini, zvezno skupščino, ZIS, SZDLJ, Zvezo sindikatov in druge organizacije. Sklenila je tudi, da bo prihodnja skupščina Stalne konference mest prihodnje leto v Ljubljani.

Home napoveduje nove možnosti

Britanija si bo prizadevala ohraniti svojo jedrsko neodvisnost

PERTH, 26. okt. (Reuter-AP). Britanski premier Aleksander Douglas Home je danes izjavil, da so možnosti, da bi Zahod »prebrodil križišče nevarnosti« v svojih odnosih s Sovjetsko zvezo.

Home je dejal, da bodo nastale nove možnosti na področju razorožitve in nadzorstva nad atomsko oborožitvijo, če bi bili sedanji poskusi uspešni. Če bi kdaj na svetu izbruhnila atomska vojna, bi šlo vse po zlu. Poudaril pa je, da v tem trenutku ne more reči, da so nevarnosti minile, čeprav pomeni sklenitev sporazuma o delni prepovedi atomskih poskusov korak naprej. Velika Britanija — je dejal Home — si mora nadalje prizadevati, da bi ohranila svojo neodvisnost kot atomska sila, mora pa sodelovati na vseh razpravah o problemih miru, vojne in varnosti.

Britanski premier je govoril na zborovanju, ki so ga priredili ob začetku volilne kampanje v Kinrossu in na področju zahodnega Pertha, kjer je Home kandidiral za poslanca Konservativne stranke. Izvolitev v tem okraju naj bi mu omogočila vstopiti v spodnji dom britanskega parlamenta.

Premier Home je potem spregovoril o notranjih problemih države. Razložil je načrte vlade o nadaljnji ekspanziji gospodarstva, o izrabi vseh možnosti sodobne znanosti in tehnologije na področju industrije, o pospešitvi stanovanjske graditve, o zboljšanju višješolskega pouka ter o drugih vprašanjih notranje politike.

AP javlja, da je vodja Laburistične stranke Harold Wilson danes zahteval od novega britanskega premiera Home, naj skliče konferenco premierov Commonwealtha, da bi razpravljali o razširitvi trgovine med deželami Britanske skupnosti. Wilson je hkrati zahteval od premiera, naj trdno zajamči, da Velika Britanija ne bo obnovila pogajanj o priključitvi k Evropski gospodarski skupnosti pod pogoji, ki bi lahko škodovali gospodarskim stikom Commonwealtha in Velike Britanije.

»Jasno je,« je rekel Wilson, »da nekateri ministri že previdevajo obnovitev pogajanj na stari osnovi. Ti ministri že uvajajo spremembe na kmetijskem in drugih področjih, da bi čimbolj olajšali vstop Velike Britanije v skupni trg.«

Napetost med Pakistanom in Indijo se zaostruje

Medsebojne obtožbe zaradi vojaških priprav

NEW DELHI, 26. okt. (Tanjug). Naraščajoča napetost v indijsko-pakistanskih odnosih je prišla do izraza sinoči s tem, da pakistansko veleposlaništvo v Delhiju ni hotelo sprejeti indijske note. Indija je v svoji noti opozorila Pakistan, da se bo zatekla k »samoobrambi«, če bodo enote tako imenovanega »Azad Kašmir Zadeta« — dela Kašmira pod pakistansko upravo — uporabile silo.

Delhi računa s to možnostjo spričo opozorila v prejšnji pakistanski noti, da bi namreč sile »Azad Kašmira« lahko storile »obrambne korake« proti dozdevni nameri Indije, da zasede vas Čaknot, ki leži na črti ustavljenih sovražnosti po prekinitvi indijsko-pakistanskega oboroženega spopada pred 14 dnevi.

Obe strani si lastita pravico do te vasi in obtožujeta druga drugo vojaških priprav v obmejnem pasu. Indija je zahtevala od opazovalcev OZN, naj na kraju samem proučijo položaj. Političnim opazovalcem v Delhiju vzbuja pozornost, da se odnosi med Indijo in Pakistanom zaostrujejo prav pred bližnjim obiskom načelnika ameriškega skupnega generalštaba generala Taylorja v Karačiju. V Pakistanu se je bila tudi začela srdita protiindijska kampanja, v kateri sodelujejo tisk in odgovorni državni funkcionarji.

Indijski tisk pa je zadržan, vendar hkrati poudarja, da bi sedanji nezaželeni razvoj utegnil postati kritičen. Indijski politični krogi in tisk posebej opozarjajo na nevarnost kitajskega vmešavanja v indijsko-pakistanska trenja.

Telegrami

SPORAZUM O KULTURNEM SODELOVANJU S SENEGALOM — BEOGRAD. Po tridnevnih razgovorih so v Beogradu včeraj podpisali konvencijo o kulturnem sodelovanju med Jugoslavijo in Senegalom. Konvencija bo veljala šest let.

NAPOVEDANA NAJVEČJA STAVKA — RIO DE JANEIRO. Če do danes opolnoči ne bodo ugodili zahtevam delavcev po povečanju plač, bo začelo stavkati 700.000 brazilskih delavcev. Stavka, ki bo verjetno največja doslej v Braziliji, bo popolnoma paralizirala gospodarstvo.

TRGOVINSKI SPORAZUM Z ZSSR — BERLIN. DR Nemčija in ZSSR sta včeraj podpisali protokol o trgovinski izmenjavi v prihodnjem letu. Vrednost izmenjave se bo dvignila na 2,500.000 rubljev.

FRANCOSKI SOCIALISTI V ZSSR — PARIZ. Delegacija francoske socialistične stranke, ki jo vodi generalni sekretar Guy Mollet, je včeraj odpotovala v Moskvo.

ARGENTINSKA VELEPOSLANIŠTVA V VZHODNI EVROPI — BUENOS AIRES. Argentina je povzdignila svoja poslaništva v Bolgariji, Madžarski, Romuniji in Češkoslovaški na raven veleposlaništev.

KITAJSKA KUPILA BRITANSKO OPREMO — PEKING. Direktor kitajskega nacionalnega združenja za uvoz Cui Čun in direktor neke britanske družbe iz Glasgowa Lennon sta podpisala sporazum, po katerem bo Britanija dobavila Kitajski opremo za tovarno sintetičnega amonijaka.

KITAJSKA DELEGACIJA NA KONGRESU SINDIKATOV ZSSR — MOSKVA. Delegacija kitajskih sindikatov, ki jo vodi član sekretariata vsekitajske federacije sindikatov Kuo Ciang, je prispela v Moskvo na XIII. kongres sovjetskih sindikatov.

ESTENSSORO V ZDA — NEW YORK. Bolivijski predsednik Paz Estenssoro, ki je na obisku v ZDA, je na tiskovni konferenci izjavil, da zastopa Bolivija načela nevmešavanja v notranje stvari drugih držav in podprl zamisel o vzpostavitvi brezatomskega področja v Latinski Ameriki.

POSOJILO ŠPANIJI — WASHINGTON. Mednarodna banka za obnovo in razvoj je dala Španiji 33 milijonov dolarjev posojila za izgradnjo cest. To je prvo posojilo te banke Španiji.

SIRSKO-IRAŠKI RAZGOVORI — DAMASK. Predsednik sirske vlade Salah Bitar je povedal, da bo delegacija sirske vlade odpotovala prihodnji teden v Bagdad, da bi se razgovarjala z iraško vlado o ekonomski uniji med obema državama.

Pa še to

RAZPOZNAVNI ZNAK — V Sydneyu v Avstraliji otroci v nekem novem naselju ne morejo prepoznati hiš, v katerih stanujejo, ker so vse popolnoma enake. Zaradi tega so na sestanku staršev sklenili, da bodo na vhodna vrata hiš, v katerih imajo majhne otroke, nalepili slike njihovih mater.

Delegacija Slovenske kmečke zveze na Gorenjskem

KRANJ, 26. okt. — Danes je prispela na obisk na Gorenjsko skupina 32 članov Slovenske kmečke zveze zamejske Koroške, ki jo vodi predsednik Zveze Tone Krušic. Gosti so se zanimali predvsem za zadružno kooperacijo pri nas. Danes so si ogledali obrate Kmetijskega gospodarstva Kranj, jutri pa bodo obiskali škofjeloško Kmetijsko zadrugo.

L. S.

Predstavnik Mednarodne organizacije dela v Ljubljani

LJUBLJANA, 26. okt. — Republiški sekretar za delo Erna Podbregar je danes sprejela predstavnika Mednarodne organizacije dela iz Ženeve Narasimhana. Obrazložila mu je potek priprav za uvedbo 42-urnega delovnega tedna pri nas. Narasimhan je obiskal tudi Kolinsko tovarno hranil in Litostroj.

VI. slovenski športni teden v Trstu

TRST, 26. okt. — V soboto se je pričel športni teden Slovenskega športnega združenja Bor iz Trsta. To je že šesto jesen največja športna pa tudi družabna prireditev slovenske zamejske mladine.

Športno združenje Bor pa je v okviru tega tedna razpisalo dva nagradna natečaja. Prvega za literarne prispevke in drugega za amaterske fotografije ki posredujejo misli in dogodke iz športnega življenja. Razstavo fotografij so odprli že v soboto, nagrade za literarne prispevke pa bodo objavili in izročili prihodnji ponedeljek 4. novembra, ko bo tudi zaključek športnega dne.

Z. R.

Edvard Kardelj obiskal tovarno Jugoton

ZAGREB, 26. okt. (Tanjug). Predsednik zvezne skupščine Edvard Kardelj je obiskal danes dopoldne novo tovarno gramofonskih plošč »Jugoton« v Zagrebu. Spremljala sta ga predsednik izvršnega sveta Hrvatske Mika Spiljak in predsednik mestne skupščine Pero Pirker. Gostje so si z velikim zanimanjem ogledali posamezne oddelke tovarne, ki bo lahko izdelala letno kakih 10 milijonov gramofonskih plošč.

Po ogledu tovarniških oddelkov se je predsednik Kardelj precej dolgo pogovarjal s predstavniki kolektiva o proizvodnih in drugih problemih tovarne.

Kardelj čestital Ben Aliju

BEOGRAD, 26. okt. (Tanjug). Predsednik Zvezne skupščine Edvard Kardelj je poslal novemu predsedniku narodne skupščine Alžirije Hadžiju Be Aliju brzojavko, v kateri mu čestita ob izvolitvi in izraža željo za uspešno in plodno delo.

Dragomir Petrović — veleposlanik v Maliju

BEOGRAD, 26. okt. (Tanjug). Z ukazom predsednika republike je bil za jugoslovanskega veleposlanika v republiki Mali imenovan Dragomir Petrović, pooblaščeni minister v državnem sekretariatu za zunanje zadeve.

Dragomir Petrović se je rodil leta 1919 v Arandjelovcu. Pred vojno je študiral pravo. Pripadal je naprednemu študentskemu gibanju. Po vojni je končal diplomatsko šolo.

V narodnoosvobodilnem gibanju je sodeloval od leta 1941. Med vojno je opravljal razne politične dolžnosti. V državnem sekretariatu je od leta 1945. Služboval je v naših diplomatskih predstavništvih v Bejrutu, Damasku in Parizu.

Dragomir Petrović je nosilec Partizanske spomenice 1941 in več domačih in tujih odlikovanj.

Volitve v Varnostni svet OZN

NEW YORK, 26. okt. (Reuter). Sinoči so v Generalni skupščini šestkrat glasovali o izvolitvi še enega nestalnega člana Varnostnega sveta, vendar glasovanje ni prineslo odločitve. Kandidata sta Češkoslovaška in Malezija. Nobena pa ni dobila potrebne dvetretjinske večine 74 glasov. Glasovanje so zato odložili na pozneje, kdaj, še ni določeno.

Opazovalci menijo, da bo Generalna skuščina verjetno sklenila, naj se dveletni mandat razdeli, tako da bosta predstavnika Češkoslovaške in Malezije sodelovala v delu Varnostnega sveta vsak po leto dni.

Doslej so glasovali že enajstkrat.

Joshuo Nkoma obsojen

GUELO (Južna Rodezija), 26. okt. (Reuter). Prvostopno sodišče v Guelu v Južni Rodeziji je danes obsodilo na devet mesecev zapora uglednega južnorodezijskega afriškega voditelja Joshua Nkoma zaradi »subverzivne« izjave, ki jo je — kakor trdi obtožnica — dal na zborovanju 31. avgusta. Nkomo naj bi prestal štiri mesece v zaporu, ostalih pet mesecev zapora pa je pogojna kazen za obdobje treh let, v katerih ne sme dajati podobnih izjav, naperjenih proti vladi bele manjšine.

Zakon o zavarovanju hitreje uskladiti z ustavnimi načeli

Skupščine zavarovalnih zavodov do 19. decembra

BEOGRAD, 26. okt. (Tanjug). Odobritev statuta Jugoslovanske skupnosti zavarovanja, odobritev tarife premij za izravnanje rizika zavarovalnih zavodov in skupnosti zavarovanja ter razpis volitev v nove organe samoupravljanja so bile tri najvažnejše točke zelo obširnega dnevnega reda četrte skupščine te organizacije, ki je bila danes v Beogradu.

V razpravi o statutu so govorili največ o potrebi, da bi sedanji zakon o skupnosti zavarovanja uskladili z ustavo. Več udeležencev je izrazilo mnenje, da bi moral statut Skupnosti zavarovanja storiti korak naprej od predpisov sedanjega zakona, ker se je v mnogih težnjah, zlasti v obravnavanju samoupravnih organov, že preživel. Zato je skupščina sprejela priporočilo zvezni skupščini, naj, ko bo potrdila statut, stori vse ukrepe za hitrejšo uskladitev zakona o zavarovanju z ustavnimi načeli.

Skupščina je sklenila, da bodo skupščine zavarovalnih zavodov do 10. decembra, skupščine, skupnosti zavarovanja v republikah pa do konca leta. Skupščina Jugoslovanske skupnosti zavarovanja v novi sestavi se bo sestala prihodnje leto 20. januarja.

Ker je sprejela smernice za rezavarovanje v tujini za prihodnje leto, naj bi skupščina odločila o odobritvi enega ali dveh osnutkov tarif premij za izravnavanje rizika. Sprejela je predlog, po katerem veljajo sredstva zavarovanja za enotna in o katerem je bila večina mnenja, da v sedanjih razmerah zagotavljajo bolj ekonomično poslovanje. Upravnemu odboru pa so očitali, da je v desetih dneh prišel pred skupščino z dvema nasprotujočima si predlogoma, kakor tudi, da ju ni gospodarsko analiziral, kar bi omogočilo spoznati bistvo sedanjega spora in dolgotrajnega zavlačevanja uveljavljenja teh tarif. Ta sklep bo moral potrditi Zvezni izvršni svet.

Na koncu zasedanja je skupščina sprejela sklep, po katerem bo iz osnov zavarovanja poravnala škodo, ki jo je povzročil potres v Skopju (na zavarovanih predmetih pohištva in avtomobilih) in tistim prebivalcem, ki so bili zavarovani za posledice nesreče, pa jim je potres prizadel.

Spopad perujskih kmetov z veleposestniki

LIMA, 26. okt. (AFP). — Sinoči je v Andih pri Apurimacu prišlo do ostrega spopada med veleposestniki in kmeti. V spopadu je padlo 15 oseb, ranjenih pa je 50. Med ranjenci jih je 30 v smrtni nevarnosti. Do spopada je prišlo zato, ker je kakih 700 perujskih kmetov zahtevalo pravičnejšo razdelitev zemljiške posesti. Kmetje so se napotili proti veleposestvom, noseč transparente, na katerih je bilo napisano: »Razdelitev zemlje ali smrt.« V spor se je vmešala policija, ki se je postavila na stran veleposestnikov.

Zvedelo se je, da je bil podoben spopad tudi v mestu Cuzco, kjer je prav tako več sto kmetov postavilo isto zahtevo. Podrobnih poročil o dogodku ni, ker so bile telegrafske zveze s to pokrajino prekinjene.

Vreme 26. okt. 1963.

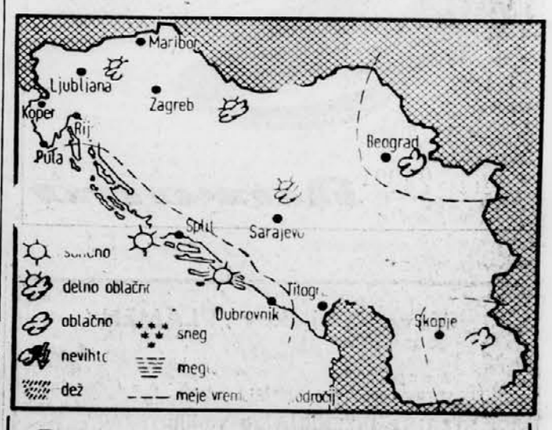

Temperature

Postaja	ob 07	ob 13
Ljubljana	4	13
Planica	2	—
Lesce	3	14
Maribor	7	12
Slovenj Gradec	7	11
Novo mesto	6	12
Koper	10	17
Kredarica	—7	—3
Reka	11	16
Pulj	11	15
Split	10	17
Dubrovnik	11	16
Zagreb	2	13
Beograd	7	13
Sarajevo	—	11
Skopje	9	12
Titograd	6	18
Celovec	—	12
Gradec	6	12
Dunaj	5	10
Milano	9	16
Genova	13	18
Zürich	7	7
München	5	8
Benetke	—	16

Prognoza

VREMENSKA SLIKA

Pretežni del evropske celine je še v področju visokega zračnega pritiska. Vremenske motnje se zato iznad Atlantika gibljejo čez Skandinavijo in dovajajo v presledkih hladen zrak nad Vzhodno Evropo. Ta doteka z vzhodnimi vetrovi nad naše kraje in povzroča oblačnost.

NAPOVED:

SLOVENIJA:

Zmerno do pretežno oblačno bo, le na Primorskem večje razjasnitve. Najnižje nočne temperature bodo med 2 in 5, v Primorju 10, najvišje dnevne do 14, v Primorju 16 stopinj Celzija.

JUGOSLAVIJA:

Spremenljivo oblačno bo z manjšimi padavinami v severovzhodnem delu države. Vzdolž Jadrana bo pretežno jasno.

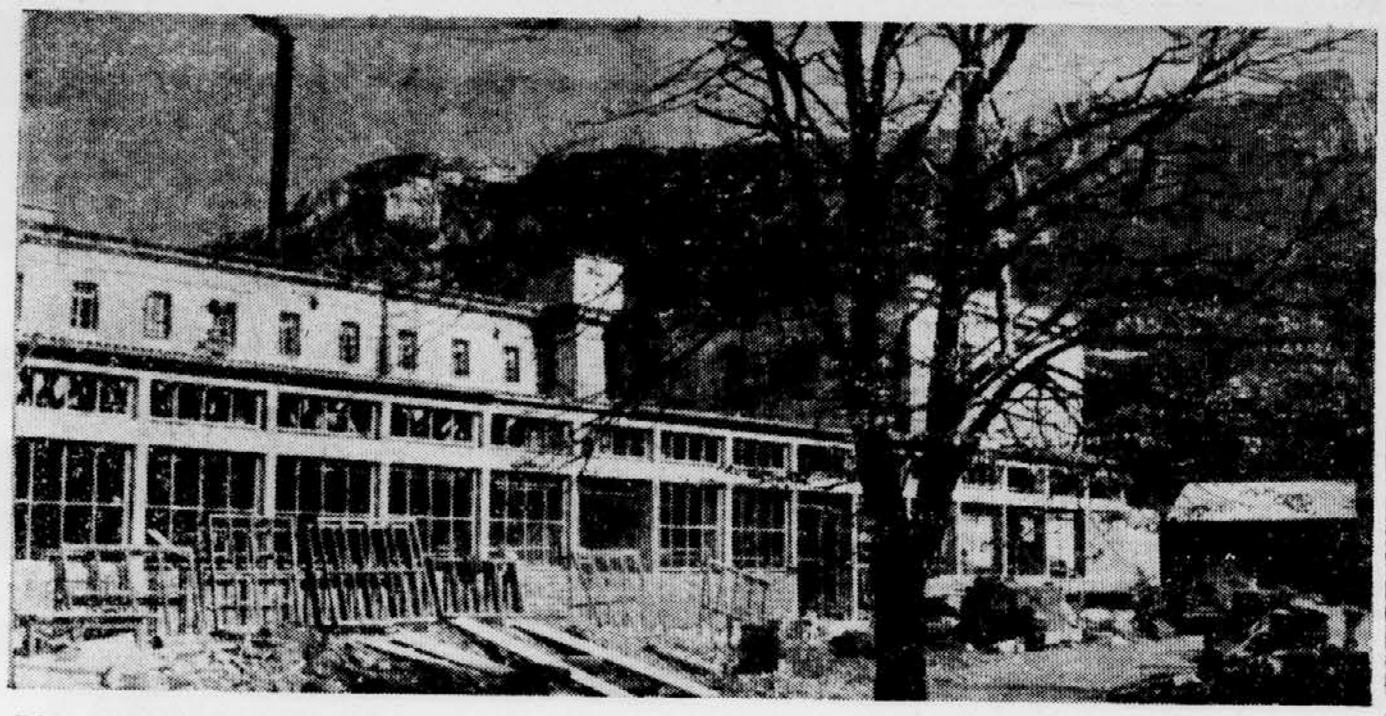

POL MILIJARDE DINARJEV ZA MODERNIZACIJO FRUCTALA – Kolektiv te tovarne v Ajdovščini dokončuje notranja dela v hali, kjer bodo imeli tekoči trak za sadne sokove in druge izdelke. Foto: Perat

Delegacija občine Monteforte odpotovala

AJDOVŠČINA, 26. okt. — Danes so zaključili razgovore med devetčlansko delegacijo iz občine Monteforte d'Alpone iz province Verona in delegacijo ajdovske občine. Vodja italijanske delegacije dr. Giuseppe Criston se je v svojem govoru iskreno zahvalil za gostoljubje in poudaril, da so bili razgovori dvojnega pomena: »Spoznali smo slovenski narod in njegove napore ter vidne gospodarske in kulturne uspehe,« je dejal dr. Creston.

Opoldne so priredili gostom kosilo v hotelu Planika v Ajdovščini, proti večeru pa so gostje zapustili našo državo.

K

Več koordinacije med turističnimi organizacijami na Gorenjskem

KRANJ, 26. okt. — Vrsto napak, ki jih že sedaj opažajo v pripravah za bližnjo zimsko turistično sezono na Gorenjskem, bi lahko odpravili s skupnim sodelovanjem turističnih, gostinskih in drugih organizacij na posameznih področjih. Potrebni bi bili organi, ki bi to delo sistematično vodili, ker Gorenjska turistična zveza na tako obsežnem področju, kot je Gorenjska, ne zmore sama reševati vseh teh drobnih problemov.

Najprimernejša povezava med Gorenjsko turistično zvezo, turističnimi društvi in gostinskimi organizacijami bi bile občinske turistične zveze.

L. S.

Nova Gorica: premalo ambulant

V Šempetru bo treba dograditi bolnišnico z vsemi oddelki

Po perspektivnem programu bi bila nujna nadaljnja izgradnja splošne bolnišnice v Šempetru pri Gorici z vsemi specialističnimi zdravstvenimi službami in nadaljnja izgradnja omrežja zdravstvenih služb na Goriškem. To so poudarili delegati na zasedanju komunalnega zavoda za socialno zavarovanje v Novi Gorici.

To področje zaostaja za ostalimi. Zavod bremene predvsem izdatki za skoraj 45% zavarovancev, ki se zdravijo v bolnišnicah izven tega območja. Približno enake težave imajo tudi s specialističnim zdravljenjem. Največji problem pa je pomanjkanje vrste specialnih ambulant.

Dogaja se, da prihajajo zavarovanci na specialne preglede tudi dvakrat ali trikrat in še ne pridejo na vrsto. To povzroča upravičeno negodovanje, povečujejo se stroški in večja je zamuda časa v proizvodnji. Uprava zdravstvenega doma v Novi Gorici je ta problem že poskušala odpraviti, vendar je za sedaj brez moči. Nekateri specialisti, ki prihajajo od drugod honorarno opravljat specialistične zdravstvene usluge, odgovore kaj kratko: »Če vam tako ni prav, pa ne bomo prihajali več.«

Na območju komunalne skupnosti zavoda za socialno zavarovanje so povprečni osebni dohodki nižji kakor je republiško povprečje. Analiza kaže, da kljub nižjim cenam zdravstvenih storitev na tem območju zavod ne more vplivati na izdatke zdravstvenega varstva, ki ga zavarovane osebe iz upravičenih razlogov koristijo izven območja skupnosti, kjer so cene za zdravljenje višje. Razen tega zavod ne more imeti nadzora nad hospitalizacijo v zavodih izven njegovega območja.

Zdravstvena služba na Primorskem je v zadnjih letih sicer napredovala; za njen razvoj je bilo vloženih precej sredstev. Kljub temu pa še ne moremo biti zadovoljni, ker so zmogljivosti premajhne.

Na skupščini so govorili tudi o prekomernem trošenju in predpisovanju dragih zdravil v nekaterih zdravstvenih ustanovah. Izrekli pa so priznanje tolminskim zdravstvenim delavcem. V prihodnje bodo spodbudno stimulirali tiste zdravstvene domove, kjer bodo z družbenimi sredstvi smotrno gospodarili v korist zavarovancev, in dosegali uspehe ob večji prizadevnosti in boljši organizaciji dela.

— jp

Dom na Javorniku še ne bo pod streho

Občani stanovanjske skupnosti Javornik-Koroška Bela že vrsto let pogrešajo družbene prostore, kjer bi se lahko shajali, imeli razna predavanja, prireditve ipd. Doslej jim je bilo edino zatočišče gostinski lokal, kjer so morali imeti celo zbore volivcev. Z razširitvijo valjarne in dograditvijo novih blokov pa bo postal ta del živahnejši, s tem pa bodo tudi večje potrebe po družbenih prostorih.

Na zmerom večje zahteve občanov je stanovanjska skupnost Javornik-Koroška Bela lani le dobila prva sredstva za gradnjo novega družbenega doma na Javorniku. Avgusta lani so začeli s prvimi zemeljskimi deli, do konca leta pa so že zabetonirali ploščo nad kletjo. Za to so porabili nekaj nad 5 milijonov dinarjev od ObLO Jesenice, 5 milijonov pa so prispevali sami občani stanovanjske skupnosti.

Kljub temu, da za letošnje leto niso imeli zagotovljenih nikakih sredstev, so z gradnjo doma nadaljevali. Letos so sezidali pritličje, zabetonirali ploščo nad pritličjem in pozidali dve tretjini nosilnega zidovja v prvem nadstropju. Za vsa ta dela je izvajalec SGP »Sava« z Jesenic, ki se je lotil gradnje kar brez zagotovljenih finančnih sredstev, sedaj izstavil začasno situacijo v višini nekaj nad 21 milijonov dinarjev.

Da bi objekt letos spravili pod streho, bi bilo treba dograditi prvo nadstropje, zabetonirati nad njim ploščo in postaviti strešno konstrukcijo ter jo prekriti. Za vse to predvidevajo še kakih 10 milijonov dinarjev.

Ker sredstev za gradnjo letos niso predvidevali, je bila občinska skupščina prisiljena sedaj najeti kredit 30 milijonov dinarjev pri komunalni banki na Jesenicah, ki ga bodo morali vrniti že prihodnje leto. Iz najetih sredstev bodo najprej plačali dolgove pri gradnji kulturnega doma na Hrušici, tako da bo za gradnjo družbenega doma na Javorniku ostalo še nekaj nad 20 milijonov dinarjev.

Kaže, da dom letos še ne bo pod streho, medtem ko je do vselitve v nove prostore prav gotovo še daleč. Vsa gradbena in obrtniška dela ter oprema bodo namreč veljali kakih 150 milijonov dinarjev, do sedaj pa so investirali v novi objekt komaj dobro petino.

Na Jesenicah se sedaj bojijo, da dom na Javorniku ne bi doletela usoda kulturnega doma na Hrušici, ki so ga gradili skoro deset let, predračunska vsota pa se je med tem nekajkrat povečala. Ko so dom na Javorniku začeli graditi, so nekoliko računali na pomoč železarne. Vendar pa sedaj kaže, da bodo morali sredstva za gradnjo zagotoviti le iz občinskega proračuna. V njem pa bi vsota nad 100 milijonov za negospodarske investicije pomenila preveliko breme za obdobje enega ali dveh let.

L. S.

TRANSJUG — mednarodna špedicija,

razpisuje prosto delovno mesto

DAKTILOGRAFKE

Pogoj: delno obvladanje tujega jezika. — Pismene ponudbe vložite v podjetju Transjug, Ljubljana, Trg revolucije št. 2. 10059

Naš fotozapisek

AJDA JE OBRODILA – Dež, ki je v avgustu sledil močni suši, je omogočil setev vmesnih kultur, predvsem ajde in repe. Na Krškem polju in na Dolenjskem nasploh so kmetje letos zasejali velike površine z ajdo. Pridelek je kar lep, saj je letos ajda »ušla« slani, kar se redko dogodi. Na sliki: požeta ajda na Krškem polju. Foto: P. Romanič

Iz včerajšnje tretje izdaje

LJUBLJANA — Člani madžarske trgovinske delegacije so si v petek ogledali samopostrežno trgovino Prehrane, modno hišo in stalno razstavo Contala na GR. Delegacija je prišla v Jugoslavijo na povabilo zavoda za napredek blagovnega prometa AP Vojvodine iz Novega Sada. — V nekaj dneh bo na Cankarjevem vrhu (Rožniku) začel delovati nov televizijski pretvornik. Dosedanji pretvornik, ki je bil na strehi inštituta za elektroniko in avtomatizacijo, ni pokrival celotnega »zasenčenega« območja pod Golovcem, Gradom in v Rožni dolini. — V menzi študentskega naselja je bila letna skupščina njegovih stanovalcev. Med drugim so na skupščini govorili o disciplini v naselju, o podražitvi hrane, naposled pa o namestitvi skopskih študentov.

Iz današnje prve izdaje

MARIBOR — Pri pregledu potreb za razvoj gostinstva in turizma v mariborskem okraju so ugotovili, da bi v prihodnjih dveh letih potrebovali 2 milijardi 257 milijonov dinarjev. Ta denar bi porabili za gradnjo servisnih mehaničnih delavnic, bencinskih črpalk, preureditev že obstoječih gostinskih turističnih objektov, gradnjo smučarskih vlečnic, gostinskih trgovinskih paviljonov na obmejnih prehodih na Viču in v Holmcu, za ureditev kopališč itd. Za investicije so že izdelali načrte. Pri splošni gospodarski banki v Ljubljani so vložili kreditne zahtevke za depandanso hotela Bellevue na Pohorju, restavracijo na Mariborskem jezeru in Pošto v Radencih, servisno mehanično delavnico v Gornji Radgoni itd.

„AUTOTEHNA"
ZAGREB, Martićeva ulica 51

razpisuje

NATEČAJ

za naslednji delovni mesti:

1. ŠEFA PREDSTAVNIŠTVA v Ljubljani
2. KOMERCIALNEGA REFERENTA v predstavništvu

Pogoji:
— večletna praksa pri posredovanju
— samostojno delo in učinek
— znanje enega tujega jezika
— poznavanje avto stroke
— višja strokovna izobrazba — priznana

Osebni dohodek:
— po doseženem osebnem učinku
— startne osnove:
pod 1. — 55.000 din (z gibljivo osnovo)
pod 2. — 45.000 din (z gibljivo osnovo)

Nastop službe 1. novembra 1963 ali po dogovoru. 9982

Jovanović in Pilić zmagovalca med pari

LONDON, 25. okt. — Jugoslovana Jovanović in Pilić sta v finalu igre parov na mednarodnem teniškem prvenstvu Velike Britanije premagala britansko dvojico Sangster—Taylor s 7:5, 6:3, 6:4.

Jutri se bosta v finalu singla srečala Taylor in Wilson, ker je tudi Jovanović izgubil v polfinalu.

Beograd : Lokomotiva 98:76

BEOGRAD, 26. okt. — V predzadnjem kolu letošnjega državnega prvenstva v košarki je ekipa Beograda premagala zagrebško Lokomotivo z 98:76 (54:38). Srečanju je prisostvovalo le 300 gledalcev. Sodila sta Brumen in Čižek iz Ljubljane.

BEOGRAD: Gordić 29, Korać 35, Rajković 2, Tošić 19, Erkić 4, Nikolić 9.

LOKOMOTIVA: Djaković 3, Omašić 8, Šniljak 6, Basić 4, Bočkaj 7, Petričević 36, Novosel 12.

Košarkarji Beograda, ki so že pred dvema koloma osvojili naslov državnega prvaka, so igrali v glavnem za občinstvo, ki je bilo navdušeno ob njihovi lepi, duhoviti igri. Ko je v drugem polčasu Beograd vodil z več ko 30 koši, so prvo petorko zamenjali Stanković, Pavelić, odlični Tošić in drugi. Zagrebčani niso igrali slabo.

Sodniški par iz Ljubljane je korektno vodil to zanimivo srečanje.

Vesti iz Pomurja

V prijateljskem srečanju so keglјači Nafte iz Lendave premagali kegljaško ekipo Zanatlije iz Čakovca s 667:642 kegljem.

V prvenstveni povratni tekmi v hokeju na travi je ESS iz Murske Sobote premagala domače moštvo Elana 6:0 in tako postala zmagovalec vzhodne republiške lige.

Na jesenskem krosu dijakov SŠTV iz Murske Sobote je tekmovalo 60 dijakov. Med dijaki je na 1500 m dolgi progi zmagal Slavko Potočnik s 4:38,0 pred Maričnjakom 4:41,0, Bertalaničem 4:43,0 itd. Med dijakinjami je bila najuspešnejša Šarlota Bac, ki je na 800 m dolgi progi dosegla čas 3:27,0 in zasedla prvo mesto pred Puconjo 3:30,0, Stainkovo 3:34,0 itd.

V 6. kolu medobčinske rokometne lige za člane so bili doseženi tile rezultati: Tišina : Elan 12:17, Mura : Nafta 20:16 in Mladinec : ESS II 30:17. Na tabeli vodi po predzadnjem kolu Mladinec z 10 točkami pred Elanom (6). Slogo (5) itd. V 6. kolu medobčinske rokometne lige za članice pa so igrali: ESS : Beltinci 5:0, Grafičar : SZD 0:5, Sloga : Nafta 4:1 in Elan : Mura 5:0. Na tabeli vodi ESS z 11 točkami pred Beltinci in Slogo (po 8), Grafičarjem in SZD (7) itd.

Na pionirskem rokometnem turnirju je med pionirji zmagala Enotnost (Bel) pred Črensovci in Bistrico. Med pionirkami pa so bile najuspešnejše pionirke Črensovec.

RI

Gligorić prvi

ENSCHEDE, 25. okt. — Na conskem šahovskem turnirju je osvojil prvo mesto jugoslovanski velemojster Svetozar Gligorić. V zadnjem 19. kolu je igral Gligorić z Durаom in dosegel remi.

Gligorić je dosegel 12,5 točke, Darga in Lengyel 12, Penrose 11,5, Pomar 11, Fillip 10,5, Kupper 10, Popov 9,5, Lledo in Van Scheltinga 7,5, Tatai 6,5, Boey 6 itd.

Enakopravni pogoji za vse

Članek s tem naslovom, objavljen v včerajšnji številki »Dela« na šahovski strani, bi bil nepopoln brez zaključnega poročila o razpletu spora, ki bi bil skoraj nastal okoli moštvenega šahovskega prvenstva SRS. Zato ta-le pripis:

V sporazumu z republiško šahovsko zvezo in vodstvom šahovskega kluba Branik, ki je nameravano turnejo po Zahodni Nemčiji in Avstriji odgodil (ta turneja je bila tako in tako predvidena po končanem prvenstvu SRS!), bo zaostajalo srečanje I. kola Branik — Jesenice 3. XI. v Celju, »veliki finale« z odločilnima srečanjima Novinar — Branik in Maribor — Jesenice pa bo na sporedu 10. XI., verjetno hkrati v Ljubljani. Tak zaključek je vzorno pravilen in športen, Ljubljančani pa bodo spet imeli lepo šahovsko prireditev, saj bodo v vseh kategorijah, članski, mladinski in ženski, nastopili hkrati skoraj vsi najboljši slovenski igralci in igralke.

F. B.

ZVEZNI NAMIZNOTENIŠKI TURNIR V KRANJU

Po štirih srečanjih Korpa še nepremagan

Slab start Vecka in drugih slovenskih igralcev

KRANJ, 26. okt. V Kranju se je začel prvi zvezni namiznoteniški turnir za člane in članice. V gorenjski metropoli so se zbrali na tem pomembnem tekmovanju prav vsi igralci in igralke, ki kaj pomenijo v jugoslovanskem namiznem tenisu. Hkrati je ta turnir zadnja preizkušnja pred XIV. mednarodnim prvenstvom Jugoslavije, ki bo od 7. do 10. novembra v Ljubljani. Na kranjskem turnirju bo izbrana tudi državna reprezentanca.

Po dosedanjih štirih odigranih kolih kaže, da bo borba za prvo mesto izredno huda. Še največ možnosti ima Korpa, ki je v vseh štirih srečanjih pobral ves izkupiček. V medsebojnem srečanju naših najboljših, Korpe in Vecka, je prvi po zagrizeni in razburljivi borbi izšel kot zmagovalec s 3:1. Sicer pa je Korpa enako dobro odpravil tudi druge dobre igralce: Markovića s 3:2, Terana s 3:2, Tomca s 3:1. Če ne bo prišlo do kakšnih presenečenj v naslednjih kolih, bo Korpa prav lahko zmagovalec kranjskega turnirja, kajti najresnejši kandidat Vecko iz Ljubljane je doživel v času, ko to poročamo, že drugi poraz. Premagal ga je manj kvalitetni igralec Šurbek.

Tudi drugi Slovenci se slabo drže. Kranjčan Teran je izgubil že tri partije in samo enkrat je zmagal proti klubskemu tovarišu Tomcu s 3:2. Prav tako bilanco imata tudi Kern in Tomc, skratka — nič kaj razveseljivo za slovenski moški namizni tenis. Presenetljivo dobro igra štirinajstletni Stipančić iz Duge Rese, ki je že odpravil dva močna nasprotnika in tako ponovno opozoril nase. Kaže, da bo postal najbolj obetajoči mladinec v državi.

V ženski konkurenci tudi nastopajo vse naše najboljše igralke. Ljubljančanka Pirčeva krepko vodi med vsemi desetimi kandidatkami. Tudi druge Slovenke se v glavnem dobro drže.

Rezultati dosedanjih srečanj: moški: 1. kolo: Vecko : Kern 3:0, Teran : Tomc 3:2, Korpa : Marković 3:2, Gazić : Sipančić 3:2, Surbek : Hrbud 3:2, Štencel : Uzurinac 3:2; 2. kolo: Vecko : Teran 3:2, Korpa : Tomc 3:2, Gazić : Marković 1:3, Stipančić : Šurbek 3:1, Štencel : Hrbud 3:0, Uzurinac : Kern 3:2; 3. kolo: Vecko : Korpa 1:3, Kern : Teran 3:1, Tomc : Gazić 3:1, Šurbek : Marković 1:0, Stipančić : Štencel 3:1, Hrbud : Uzurinac 3:1; 4. kolo: Vecko : Gazić 3:1, Teran : Korpa 2:3, Šurbek : Tomc 3:2, Marković : Štencel 3:1, Hrbud : Kern 3:1.

Ženske: 1. kolo: Krajger : Petrač 3:1, Mitrović : Lucić 3:1, Kokalj : Stojsić 3:0, Mikec : Nikolić 3:0, Pirc : Zrimec 3:0; 2. kolo: Krajger : Mikec 3:2, Stojsić : Lucić 1:3, Nikolić : Kokalj 2:3, Pirc : Mikec 3:1, Zrimec : Petrač 3:0; 3. kolo: Krajger : Stojsić 2:3, Nikolić : Lucić 3:0, Mikec : Petrač 3:0, Pirc : Kokalj 3:0, Mikec : Zrimec 3:0.

J. J.

Vodeb prvak Beograda

Na zadnjem večjem teniškem tekmovanju sezone v Jugoslaviji — odprtem prvenstvu Beograda, je izmed slovenskih udeležencev dosegel največji uspeh Mariborčan Vodeb, ki je zasedel prvo mesto v tekmovanju mladincev. V finalu je porazil mladinskega prvaka Srbije Vučetića 6:2, 2:6, 8:6. Tudi slovenski članski prvak Grmovšek je zadovoljil. Po zmagi nad Nakarado je namreč v četrtfinalu šele po hudem boju izgubil proti Rizvanbegoviću 3:6, 4:6.

Več smučarskih skakalnic na Bovškem

Na Bovškem je med mladino čedalje več zanimanja za smučanje. Pri društvih Partizan V Bovcu in Logu pod Mangartom deluje skupna sekcija za smučanje, ki šteje 100 članov. V letošnji zimski sezoni nameravajo dograditi 45-metrsko smučarsko skakalnico. Zgradili bodo zraven tudi 15-metrsko skakalnico in bržkone tudi 20- do 25-metrsko skakalnico, tako da bi imeli pravi sistem skakalnic. Pri gradnjah bodo pomagali člani s prostovoljnim delom. Med tamkajšnjo mladino je veliko zanimanje za smučarske skoke, saj imajo v svojih vrstah okrajnega mladinskega prvaka.

Smučarski vaditelji bodo imeli skozi vso zimo, ki je v tem kraju dolga, smučarsko šolo, od katere si obetajo mnogo več kakor od klasičnih tečajev za smučanje. Ti so priporočljivi za tiste primorske kraje, kjer ni snega in se šolska mladina lahko nauči smučarskih osnovnih veščin samo med zimskimi počitnicami.

—JP

Francija : Bolgarija 3:1 (1:0)

PARIZ, 26. okt. — Francoska nogometna reprezentanca je danes premagala Bolgarijo s 3:1 (1:0), in sicer v povratnem srečanju za »Pokal narodov«. V prvi tekmi je zmagala Bolgarija z 1:0. Strelci: Gujon v 45. in 81. ter Herbin v 78. minuti za Francijo, za Bolgarijo pa Jakimov v 74. minuti. Gledalcev 35.000, sodil je Španec Ortiz. — Zmaga francoskih nogometašev je bila prepričljiva.

LONDON — V ženski konkurenci sta se na mednarodnem teniškem prvenstvu uvrstili v finale Catt (V. Brit.) in Schurman (Južna Afrika).

»To bo težka tekma«

BUKARESTA, 26. okt. — »Pričakujemo težko tekmo, ki bo merilo o sposobnosti naših olimpijskih kandidatov,« je izjavil dopisniku Tanjuga trener olimpijske reprezentance Milan Antolković pred jutrišnjim srečanjem z ustreznim nogometnim moštvom Romunije.

Naša reprezentanca bo šla na igrišče v naslednji sestavi: Čirković, Belin, Braun ali Vujović, Radović, Vasović, Čop, Samardžić, Smailović, Zambata, Naumović ali Kobeščak, Lamza.

V glavnem mestu Romunije je za tekmo izredno zanimanje, kajti čez teden dni bo romunska reprezentanca igrala v Bukarešti izločilno olimpijsko tekmo z Dansko.

Dinamo 4. decembra v Glasgowu

ZAGREB, 26. okt. — Prva tekma za pokal nacionalnih pokalnih prvakov med Dinamom in Celticom bo v Glasgowu 4. decembra, povratno srečanje pa bo v Zagrebu 11. decembra. V primeru neodločenega izida bo tretja tekma 18. decembra.

V prvem kolu je Celtic izločil švicarsko moštvo Basel s 5:2 in 5:1, v škotski ligi pa je po sedmem kolu na enajstem mestu.

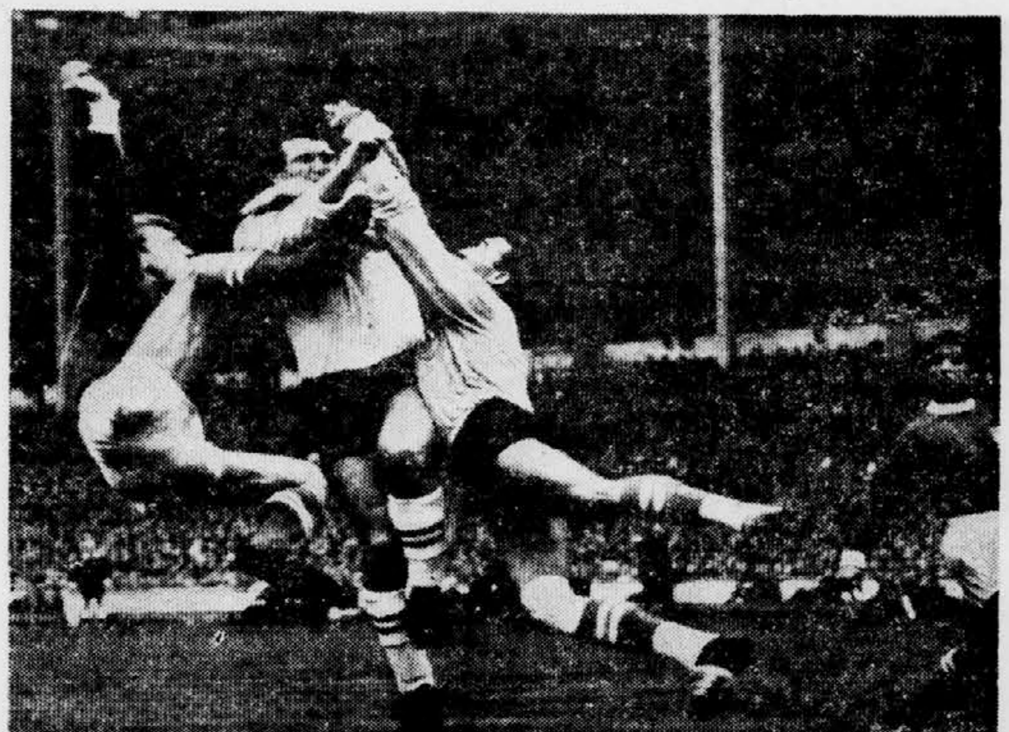

POSNETEK Z WEMBLEYA – Srednji napadalec angleške reprezentance Bobbie Smith stisnjen med igralci »sveta«: Pluskalom na levi in Šoškićem na desni. Na skrajni desni strani je Čilenec Luis Eyzaguirre. Foto: AP

TELOVADCI NA SKUPNEM TRENINGU – Moška jugoslovanska reprezentanca se bo 23. in 24. novembra srečala v Ljubljani z izbrano vrsto Bolgarije. V okviru priprav so se najboljši jugoslovanski telovadci zbrali na dvodnevnem preglednem treningu v Ljubljani, ki ga vodi Boris Gregorka. – Na sliki so: Cerar, Brodnik, Menčik, Petrović, Kiselj, Skaza, Anić in Šrot. Foto: Busić

BREZ ŠKARIJ

Zdaj še v rokometu . . .

O grobostih in neredih na rokometnih igriščih v zadnjem času slišimo čedalje pogosteje. Tudi zadnjo nedeljo je bilo tako ... V Ljubljani je bila tekma Olimpija — Rudar zaključena sredi drugega polčasa zaradi nereda na igrišču. Na tekmi republiške lige Kovinar — Kranj v Mariboru pa je prišlo do takih grobosti, da je še zdaj večina kranjskih rokometašev poškodovana. Kakšna je bila bilanca s te tekme za RK Kranj? Janez Bregar ima zlomljeno levo roko in so ga odpeljali sredi tekme v bolnišnico, Peter Bevk ima zlomljen prst na roki, Miro Bašer ima močno poškodovano nogo, poškodovan pa je bil tudi Janez Ankele, ki ga je igralec Kovinarja na tekmi tako močno udaril po glavi, da se je onesvestil. Nad manjšimi poškodbami pa tarnajo tudi ostali kranjski rokometaši. Tako surove in grobe igre, kakršno so si »privoščili« igralci Kovinarja, še nismo videli in rokometaši »Kranja«, izmed katerih nekateri igrajo rokomet že po 8 let, pravijo, da takega še niso doživeli ves čas, kar gojijo to igro.

Kdo je kriv? Vsekakor je treba ob tem pismu med krivci — razen igralcev Kovinarja — imenovati tudi sodnika Levsteka iz Maribora, ki ni bil kos nalogi in ni znal v kali zatreti sleherne grobosti. Kriva pa je tudi sodniška komisija RZS, ki je na tako zahtevno srečanje odredila nezrelega sodnika. Upravičeno se lahko sprašujemo, zakaj morajo v Mariboru vsa srečanja voditi domači sodniki, ki so pač pristranski in so bili v zadnjem času npr. Tržičani, ki so zaradi podobnih nepravilnosti Mariborčanov in pristranskega sojenja izgubili dve tekmi. Enkrat za vselej bi morali odpraviti tradicijo, da morajo v Mariboru vsa srečanja obvezno voditi domačini. Če povsod drugod po Sloveniji lahko poslujejo sodniki iz drugih krajev naj bi bilo tako tudi v Mariboru. Če lahko zveza delegira na tekme v Kranju in Tržiču sodnike iz Maribora, Nove Gorice ali Kopra jih menda prav tako lahko v Maribor iz Celja, Šoštanja ali Ljubljane. Primera ne omenjamo samo zaradi nedeljskega žalostnega dogodka na Teznem, pač pa bi radi opozorili pristojne forume, da se to na Teznem redno dogaja in se že vsi klubi republiške lige pritožujejo da je nemogoče igrati tamkaj. Rokomet, kakršen je bil na tekmi Kovinar — Kranj v Mariboru, ni bil več športna igra . . .

J—k

Nelogičen sklep FIVB

BUKARESTA, 26. okt. Med tekmovanjem na VI. evropskem prvenstvu v odbojki se sestaja tudi športna komisija mednarodne odbojkarske federacije (FIVB). Glavna tema razprave je bila udeležba nacionalnih reprezentanc na olimpijskih igrah v Tokiu. Z odločitvijo ne moremo biti zadovoljni, saj je močno ogrožena udeležba jugoslovanskih odbojkarjev, razen tega pa je tudi v nasprotju s športnimi načeli.

Sklenili so namreč, da imajo pravico udeležbe SZ, ČSSR in Romunija kot prvoplasirane ekipe na svetovnem prvenstvu 1962 v Moskvi, nadalje reprezentanca, ki se bo najbolje uvrstila na evropskem šampionatu v Bukarešti, ter po en zastopnik iz Severne in Južne Amerike, zastopnika Azije in Afrike ter seveda Japonska kot prireditelj iger. Desetega zastopnika naj bi dal turnir, na katerem bi tekmovale evropske reprezentance, ki so se na tolažilnem turnirju svetovnega prvenstva v Moskvi uvrstile od prvega do desetega mesta, in Francija, ki na zadnjem svetovnem prvenstvu sploh ni sodelovala.

Po tem kriteriju se namreč Italiji, Finski, Nizozemski, Albaniji, Belgiji in Franciji kot udeležencem tolažilne skupine na moskovskem svetovnem prvenstvu ponujajo mnogo večje možnosti, da tekmujejo v Tokiu, kakor močnejšim reprezentancam Bolgarije, Poljske, Madžarske in Jugoslavije, ki so se v finalu SP v Moskvi uvrstile med 4. in 8. mesto na svetovni lestvici.

Jugoslovanska reprezentanca si po vsem tem čisto nelogičnem sklepu lahko zagotovi udeležbo na olimpijskih igrah samo v primeru, če bo najboljša na EP v Bukarešti, ne glede na to, kako se bodo na tem tekmovanju uvrstile SZ, ČSSR in Romunija.

Seminar za avto-moto funkcionarje

Zadnje mesece ugotavlja AMD Ljubljana, da so njegovi športni funkcionarji preveč zaposleni in zato samo s težavo opravljajo naloge. Vodstvo društva je sklenilo, da bodo organizirali seminar za športne delavce v avto-moto športu. Za poživitev športnega udejstvovanja med člani so predlagali, naj bi bili slušatelji seminarja najprizadevnejši mladi člani društva, predvsem iz sekcije skuterjev. Računajo, da se bo seminar pričel prve dni novembra; predavanja bodo trikrat tedensko v večernih urah. V seminarju, ki bo trajal štiri tedne, bo kakih 20 slušateljev.

A. C. O.

V Celju 3 milijone din za sanacijo domov

Na seji UO OZTK Celje so ugotovili, da niso zadovoljivi podatki o organizaciji letošnjih plavalnih šol v celjskem okraju. Šole so bile organizirane samo v Celju, Rimskih Toplicah, Rogaški Slatini, Krškem, Mozirju in v počitniških kolonijah v Rovinju, Baški, na Rabu in Hvaru. V vseh šolah je bilo okrog 1500 otrok. Uspeh glede plavalnega pouka bo v naslednjih letih možen le ob ustanovitvi delovnih štabov v pozameznih občinah in šolanju večjega števila plavalnih instruktorjev.

Za sanacijo partizanskih domov v okraju, ki ponajveč propadajo, in izgradnjo nekaterih igrišč, je UO iz lastnega proračuna razdelil 3 milijone din 10 osnovnim organizacijam. UO je sprejel tudi program dela za jesensko in zimsko obdobje, ki poleg tekmovalnega sporeda v glavnem zajema posvete in seminarje o perečih problemih v telesni kulturi in nadaljnjem šolanju in izobraževanju strokovnega kadra.

K. J.

Tekme z bolgarskimi mornarji v Kopru

KOPER, 26. okt. — Tu smo bili te dni priča zanimivemu športnemu dogodku. V koprski luki je zasidrana bolgarska ladja »Luben Karavelov«. Člani njene posadke so povabili kolektiv podjetja »Luka Koper« na športni dvoboj. Bolgarski mornarji so zmagali v namiznem tenisu 4:2, domači športniki pa v nogometu 4:2 in odbojki 3:0 ter v šahu s 3:2.

Sinoči je mladina kolektiva »Luke Koper« priredila bolgarskim gostom poslovilni večer, na katerem sta komisar bolgarske ladje Petrov in zastopnik domačega mladinskega kolektiva Sagadin izrazila željo, da bi prišlo do nadaljnjih športnih srečanj ob vsakokratnem obisku.

Boks mora v prave meje!

BEOGRAD, 26. okt. Zadnji tragični primer v Sarajevu, ko je zaradi udarcev v ringu umrl boksar Muhadžeri, je izzval ostre polemike med športnimi delavci in zdravniki.

O ukrepih za zdravstveno zaščito boksa bodo razpravljali v torek tudi v zvezni komisiji za telesno kulturo. Med športnimi delavci prevladuje mnenje, da boksarskega športa ni treba čisto zaustaviti, pa čeprav je bilo v Jugoslaviji 13 smrtnih primerov, marveč je treba ugotoviti vzroke za tako število nesreč v ringu.

Slabo zdravniško nadzorstvo in nezadostna pripravljenost tekmovalcev pred dvoboji so osnovni vzroki za veliko število nesrečnih primerov. Pri tem zadeva največja krivda funkcionarje klubov in organizatorje dvobojev. Boksarska zveza Jugoslavije bo poslala posebno komisijo po vseh klubih in prepovedala nadaljnje delo vsem, ki ne izpolnjujejo osnovnih pogojev: če nimajo dobro opremljene dvorane za trening, ustrezne opreme, registriranega zdravstvenega referenta in strokovnjaka — trener z ustreznimi kvalifikacijami itd.

Ta čas delujeta v naši državi 102 kluba z 213 trenerji, od katerih pa jih ima samo osem diplomo zvezne prednjaško-trenerske šole, 30 trenerjev je brez kakršnekoli kvalifikacije. Med zdravstvenimi referenti je zdravnikov samo 120.

Za zdravje boksarjev je posebno škodljiv ligaški sistem tekmovanja. Pomanjkljivo pripravljene boksarje kakor koli pregovarjajo za nastope, zlasti če je potrebno, da zapolnijo vrzeli v ekipah. Zaradi točk določajo boksarje za kategorije, ki jim ne ustrezajo itd.

TEŽKOATLETSKA REVIJA

Reprezentanti 7 držav na GR

LJUBLJANA, 26. okt. V Ljubljano so prispeli danes še vsi udeleženci, ki bodo nastopili na II. mednarodni reviji za naslov »mojstra slovenske težke atletike 1963«, razen Turkov. Prireditev bo v veliki dvorani Gospodarskega razstavišča z začetkom točno ob 10. uri. Razen najboljših slovenskih rokoborcev in dvigalcev uteži bodo nastopili tudi izbrani zastopniki iz Avstrije, Francije, Poljske, ČSSR, Madžarske in Švice, med njimi tudi »bronasta kolajna« z letošnjega svetovnega prvenstva v Stockholmu Zdrazila (ČSSR).

Prireditelj II. mednarodne revije za naslov »mojstra slovenske težke atletike« je Težkoatletska zveza Slovenije.

Varilski tečaj za študente

Zveza študentske organizacija ljudske tehnike (SOLT) bo organizirala za študente ljubljanskih fakultet, visokih šol in akademij varilski tečaj, na katerem bodo študente, ki se bodo vanj prijavili, seznanili z osnovami varilske tehnike. Tečaj bo trajal dva dni in se bo začel 5. novembra. Na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo, v oddelku za montanistiko smo izdeleli, da je za tečaj precejšnje zanimanje. E. J.

Reklama za temo?

Pod mrzlimi oboki ljubljanskega podvoza na Titovi cesti so za poživitev prehoda za pešce vgradili v stene na vsaki strani 14 reklamnih panojev. V njih so nekaj mesecev visele slike, ki so bolj ali manj sodile v ta za reklamo namenjeni prostor. V teh dneh pa je v 26 okencih tema. Neonske svetilke niti ne brlijo, kaj da bi šele gorele. Povsod tam, kjer je v okencu še kakšna obledela slika, je tema, le v dveh okencih, ki sta popolnoma prazni, brli neonska luč. Ali so ti panoji sedaj namenjeni reklami za temo?

J. V.

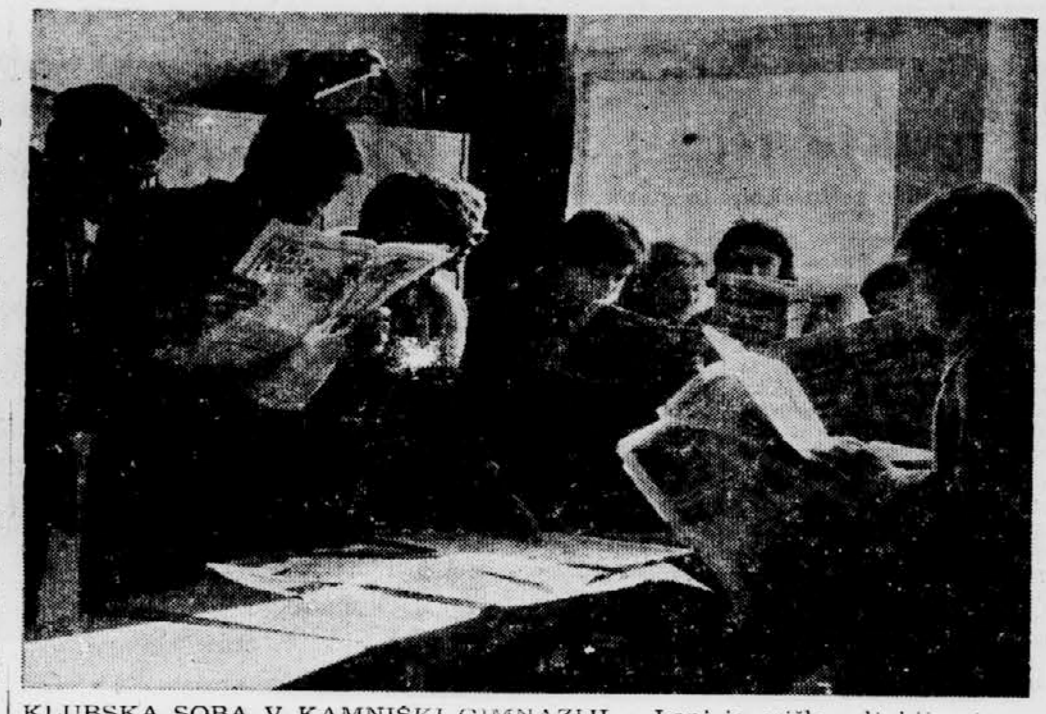

KLUBSKA SOBA V KAMNIŠKI GIMNAZIJI — Lani je prišla v ljubljanskem okraju šolska delavnica na vsako drugo osnovno šolo, fizikalna predavalnica na vsako osmo, učilnica za likovni pouk na vsako petnajsto, glasbena soba na enajsto, telovadnica na vsako četrto; vsaka tretja je uporabljala vodo iz vodnjaka, ne iz vodovoda ... Če ima torej Kamnik novo šolsko poslopje za gimnazijo in osnovno šolo ter v njej klubsko sobo za učence, pomeni, da ima tudi vse druge potrebne prostore za pouk. Počasi, toda vztrajno se torej le bližamo času, ko bosta n. pr. tržiška šola s freskami in bazenom ter ravenska gimnazija z laboratorijskim poukom nekaj vsakdanjega in ne več izjema. Foto: Agnič

Železničar : Olimpija 87:70 (48:33)

KARLOVAC, 26. okt. Nocoj je v tekmi zvezne košarkarske lige domači Železničar premagal Olimpijo z 87:70 (48:33).

Železničar: Stojković, Kolaković 18, Diklić 6, Križan 26, Jeličić 11, Kasun 26.

Olimpija: Dermastia 4, Potočnik 2, Logar 28, Daneu 13, Eiselt 2, Lokar, Tavčar, Miler 7, Jelnikar 10, Povž, Bassin 4.

Beograd : Lokomotiva 98:76

BEOGRAD, 26. okt. — V predzadnjem kolu letošnjega državnega prvenstva v košarki je ekipa Beograda premagala zagrebško Lokomotivo z 98:76 (54:38). Srečanju je prisostvovalo le 300 gledalcev. Sodila sta Brumen in Čižek iz Ljubljane.

BEOGRAD: Gordić 29, Korać 35, Rajković 2, Tošić 19, Erkić 4, Nikolić 9.

LOKOMOTIVA: Djaković 3, Omašić 8, Špiljak 6, Basić 4, Bočkaj 7, Petričević 36, Novosel 12.

Košarkarji Beograda, ki so že pred dvema koloma osvojili naslov državnega prvaka, so igrali v glavnem za občinstvo, ki je bilo navdušeno ob njihovi lepi, duhoviti igri. Ko je v drugem polčasu Beograd vodil z več ko 30 koši, so prvo petorko zamenjali Stanković, Pavelić, odlični Tošić in drugi. Zagrebčani niso igrali slabo.

Sodniški par iz Ljubljane je korektno vodil to zanimivo srečanje.

Evropsko prvenstvo v odbojki

BUKAREŠTA, 26. okt. V prvih finalnih srečanjih evropskega prvenstva v odbojki je moška reprezentanca Romunije premagala Jugoslavijo s 15:6, 15:11, 15:8.

Ženska reprezentanca Madžarske pa je premagala jugoslovansko vrsto s 15:12, 13:15, 15:10, 14:16, 15:9.

Jutri bo jugoslovanska moška reprezentanca igrala z Bolgarijo, ki je nocoj premagala Poljsko s 3:0.

V ženski konkurenci je Poljska premagala NDR s 3:2. Jugoslovanke bodo jutri igrale z ekipo SZ.

Enakopravni pogoji za vse

Članek s tem naslovom, objavljen v včerajšnji številki »Dela« na šahovski strani, bi bil nepopoln brez zaključnega poročila o razpletu spora, ki bi bil skoraj nastal okoli moštvenega šahovskega prvenstva SRS. Zato ta-le pripis:

V sporazumu z republiško šahovsko zvezo in vodstvom šahovskega kluba Branik, ki je nameravano turnejo po Zahodni Nemčiji in Avstriji odgodil (ta turneja je bila tako in tako predvidena po končanem prvenstvu SRS!), bo zaostajalo srečanje I. kola Branik — Jesenice 3. XI. v Celju, »veliki finale« z odločilnima srečanjima Novinar — Branik in Maribor — Jesenice pa bo na sporedu 10. XI., verjetno hkrati v Ljubljani. Tak zaključek je celino pravilen in športen, Ljubljančani pa bodo spet imeli lepo šahovsko prireditev, saj bodo v vseh kategorijah, članski, mladinski in ženski, nastopili hkrati skoraj vsi najboljši slovenski igralci in igralke.

F. B.

TRANSJUG — mednarodna špedicija,

razpisuje prosto delovno mesto

DAKTILOGRAFKE

Pogoj: delno obvladanje tujega jezika. — Pismene ponudbe vložite v **podjetju Transjug, Ljubljana, Trg revolucije št. 2.** 10059

ZVEZNI NAMIZNOTENIŠKI TURNIR V KRANJU

Po štirih srečanjih Korpa še nepremagan

Slab start Vecka in drugih slovenskih igralcev

KRANJ, 26. okt. V Kranju se je začel prvi zvezni namiznoteniški turnir za člane in članice. V gorenjski metropoli so se zbrali na tem pomembnem tekmovanju prav vsi igralci in igralke, ki kaj pomenijo v jugoslovanskem namiznem tenisu. Hkrati je ta turnir zadnja preizkušnja pred XIV. mednarodnim prvenstvom Jugoslavije, ki bo od 7. do 10. novembra v Ljubljani. Na kranjskem turnirju bo izbrana tudi državna reprezentanca.

Po dosedanjih štirih odigranih kolih kaže, da bo borba za prvo mesto izredno huda. Še največ možnosti ima Korpa, ki je v vseh štirih srečanjih pobral ves izkupiček. V medsebojnem srečanju naših najboljših, Korpe in Vecka, je prvi po zagrizeni in razburljivi borbi izšel kot zmagovalec s 3:1. Sicer pa je Korpa enako dobro odpravil tudi druge dobre igralce: Markovića s 3:2, Terana s 3:2, Tomca s 3:1. Če ne bo prišlo do kakšnih presenečenj v naslednjih kolih, bo Korpa prav lahko zmagovalec kranjskega turnirja, kajti najresnejši kandidat Vecko iz Ljubljane je doživel v času, ko to poročamo, že drugi poraz. Premagal ga je manj kvalitetni igralec Šurbek.

Tudi drugi Slovenci se slabo drže. Kranjčan Teran je izgubil že tri partije in samo enkrat je zmagal proti klubskemu tovarišu Tomcu s 3:2. Prav tako bilanco imata tudi Kern in Tomc, skratka — nič kaj razveseljivo za slovenski moški namizni tenis. Presenetljivo dobro igra štirinajstletni Stipančić iz Duge Rese, ki je že odpravil dva močna nasprotnika in tako ponovno opozoril nase. Kaže, da bo postal najbolj obetajoči mladinec v državi.

V ženski konkurenci tudi nastopajo vse naše najboljše igralke. Ljubljančanka Pirčeva krepko vodi med vsemi desetimi kandidatkami. Tudi druge Slovenke se v glavnem dobro drže.

Rezultati dosedanjih srečanj: moški: 1. kolo: Vecko : Kern 3:0, Teran : Tomc 3:2, Korpa : Marković 3:2, Gazić : Sipančić 3:2, Šurbek : Hrbud 3:2, Štencel : Uzurinac 3:2; 2 kolo: Vecko : Teran 3:2, Korpa : Tomc 3:2, Gazić : Marković 1:3, Stipančić : Šurbek 3:1, Štencel : Hrbud 3:0, Uzurinac : Kern 3:2; 3. kolo: Vecko : Korpa 1:3, Kern : Teran 3:1, Tomc : Gazić 3:1, Šurbek : Marković 1:0, Stipančić : Štencel 3:1, Hrbud : Uzurinac 3:1; 4. kolo: Vecko : Gazić 3:1, Teran : Korpa 2:3, Šurbek : Tomc 3:2, Marković : Štencel 3:1, Hrbud : Kern 3:1.

Ženske: 1. kolo: Krajger : Petrač 3:1, Mitrović : Lucić 3:1, Kokalj : Stojsić 3:0, Mikec : Nikolić 3:0, Pirc : Zrimec 3:0; 2. kolo: Krajger : Mikec 3:2, Stojsić : Lucić 1:3, Nikolić : Kokalj 2:3, Pirc : Mikec 3:1, Zrimec : Petrač 3:0; 3. kolo: Krajger : Stojsić 2:3, Nikolić : Lucić 3:0, Mikec : Petrač 3:0, Pirc : Kokalj 3:0, Mikec : Zrimec 3:0.

J. J.

Vodeb prvak Beograda

Na zadnjem večjem teniškem tekmovanju sezone v Jugoslaviji — odprtem prvenstvu Beograda, je izmed slovenskih udeležencev dosedel največji uspeh Mariborčan Vodeb, ki je zasedel prvo mesto v tekmovanju mladincev. V finalu je porazil mladinskega prvaka Srbije Vučetića 6:2, 2:6, 8:6. Tudi slovenski članski prvak Grmovšek je zadovoljil. Po zmagi nad Nakarado je namreč v četrtfinalu šele po hudem boju izgubil proti Rizvanbegoviću 3:6, 4:6.

Več smučarskih skakalnic na Bovškem

Na Bovškem je med mladino čedalje več zanimanja za smučanje. Pri društvih Partizan V Bovcu in Logu pod Mangartom deluje skupna sekcija za smučanje, ki šteje 100 članov. V letošnji zimski sezoni nameravajo dograditi 45-metrsko smučarsko skakalnico. Zgradili bodo zraven tudi 15-metrsko skakalnico in bržkone tudi 20- do 25-metrsko skakalnico, tako da bi imeli pravi sistem skakalnic. Pri gradnjah bodo pomagali člani s prostovoljnim delom. Med tamkajšnjo mladino je veliko zanimanje za smučarske skoke, saj imajo v svojih vrstah okrajnega mladinskega prvaka.

Smučarski vaditelji bodo imeli skozi vso zimo, ki je v tem kraju dolga, smučarsko šolo, od katere si obetajo mnogo več kakor od klasičnih tečajev za smučanje. Ti so priporočljivi za tiste primorske kraje, kjer ni snega in se šolska mladina lahko nauči smučarskih osnovnih veščin samo med zimskimi počitnicami. —JP

Francija : Bolgarija 3:1 (1:0)

PARIZ, 26. okt. — Francoska nogometna reprezentanca je danes premagala Bolgarijo s 3:1 (1:0), in sicer v povratnem srečanju za »Pokal narodov«. V prvi tekmi je zmagala Bolgarija z 1:0. Strelci: Gujon v 45. in 81. ter Herbin v 78. minuti za Francijo, za Bolgarijo pa Jakimov v 74. minuti. Gledalcev 35.000, sodil je Španec Ortiz. — Zmaga francoskih nogometašev je bila prepričljiva.

LONDON — V ženski konkurenci sta se na mednarodnem teniškem prvenstvu uvrstili v finale Catt (V. Brit.) in Schurman (Južna Afrika).

»To bo težka tekma«

BUKAREŠTA, 26. okt. — »Pričakujemo težko tekmo, ki bo merilo o sposobnosti naših olimpijskih kandidatov,« je izjavil dopisniku Tanjuga trener olimpijske reprezentance Milan Antolković pred jutrišnjim srečanjem z ustreznim nogometnim moštvom Romunije.

Naša reprezentanca bo šla na igrišče v naslednji sestavi: Čirković, Belin, Braun ali Vujović, Radović, Vasović, Čop, Samardžić, Smailović, Zambata, Naumović ali Kobeščak, Lamza.

V glavnem mestu Romunije je za tekmo izredno zanimanje, kajti čez teden dni bo romunska reprezentanca igrala v Bukarešti izločilno olimpijsko tekmo z Dansko.

Dinamo 4. decembra v Glasgowu

ZAGREB, 26. okt. — Prva tekma za pokal nacionalnih pokalnih prvakov med Dinamom in Celticom bo v Glasgowu 4. decembra, povratno srečanje pa bo v Zagrebu 11. decembra. V primeru neodločenega izida bo tretja tekma 18. decembra.

V prvem kolu je Celtic izločil švicarsko moštvo Basel s 5:2 in 5:1, v škotski ligi pa je po sedmem kolu na enajstem mestu.

POSNETEK Z WEMBLEYA — Srednji napadalec angleške reprezentance Bobbie Smith stisnjen med igralci »sveta«: Pluskalom na levi in Šoškićem na desni. Na skrajni desni strani je Čilenec Luis Eyzaguirre. Foto: AP

Cvetje se ni podražilo

Ljubljanski trg je bil včeraj dobro založen

Čeprav je letošnji trg zelo dobro založen in je kupcev in prodajalcev zmeraj dovolj, take gneče, kot je bila na trgu včeraj, že dolgo ni bilo.

Svoje pridelke je prodajalo 610 zasebnih prodajalcev, 31 prodajalcev družbenega sektorja in en zadružni prodajalec. Zelo veliko je bilo prodajalcev rož, ki so pripeljali svoje cvetje iz Splita, Zagreba, Reke, iz okolice Ljubljane in iz Ljubljane. Največ so prodajali krizanteme, ki niso bile niti predrage, saj so bile zelo lepe po 80 do 100 dinarjev za cvet. Tržni nadzornik Janez Videtič je povedal: »Z rožami je trg dobro založen, saj prodaja rože okrog 60 prodajalcev. Zanimivo je to, da se rože te dni niso podražile, kakor prejšnja leta.«

Cene na trgu so bile včeraj take: cvetača 128 do 160, čebula 80 do 98, česen 300 do 366, stročji fižol 200 dinarjev, fižol v zrnih 220, sveže gobe 1000, suhe gobe 1300, krompir 33 do 35, koleraba 60, korenje 100, kumare 70, motovilec 320, ohrovt 50, pesa 80, por 120, paradižnik 120, paprika 98 do 100, cela repa 40, kisla repa 100, radič 160, endivija 110 do 140, špinača 160, zelje v glavah 30, kislo zelje 100, zelena 120, fige 150, grozdje 150 do 175, hruške 100 do 132, jabolka 80 do 140, kostanj 80 do 170, limone 350, orehi celi 250, jedrca 1100 do 1400, slive 80, jajca (2000 kosov) 40 do 45, surovo maslo 900 do 1100.

Zimska sezona na pragu

Kaj pripravljajo turistične agencije

Ljubljana je mesto z zelo lepo in zanimivo okolico. Do morja ni daleč, pozimi pa ima precej blizu mnogo dobrih smučišč. Lanska zimska turistična sezona ni bila najbolje pripravljena. Kako bo z zimskim turizmom letos?

Turističnima agencijama »Izletnik« in »Kompas« smo postavili vprašanje: Kaj pripravlja vaša turistična agencija za letošnjo zimsko sezono?

Izletnik — Akcije pripravljajo po območjih. Zgornjesavska dolina bo letošnjo zimo za naše turiste precej zanimiva. Tam bomo organizirali lokalne prevoze med smučarskimi prireditvami, vendar dokončnega programa še nimamo, ker še ni koledarja prireditev. S Kompasom se dogovarjamo, da bi skupaj organizirali enodnevne izlete za smučarje.

V Ljubljani in v drugih krajih bomo organizirali informacijsko službo, ki pa bo prodajala tudi vozovnice za avtobuse in žičnice na Veliko planino ter Vogel nad Bohinjem. Morebiti bosta obe žičnici začeli delovati okrog 29. novembra. Organizirali bomo tudi poldnevne in enodnevne izlete na Kurešček in v bližnjo okolico Ljubljane.

Kompas — Zelo zanimivi bodo naši petdnevni izleti na zimsko olimpiado v Innsbruck. Vsako nedeljo bomo z lastnimi avtobusi vozili smučarje v Kranjsko goro, na Vogel nad Bohinjem, na Veliko planino, na Zelenico in na bližnja smučišča Polževo, Zaplana, Kurešček in Stari vrh nad Škofjo Loko. Prevoz v Kranjsko goro in nazaj bo bržkone stal le 600 do 650 dinarjev. Organizirali bomo tudi obiske drsalnih revij v Celovcu in na Dunaju. Za novo leto pripravljamo prijetna silvestrovanja v Dolenjskih Toplicah, Pulju in Opatiji ter celo v Pragi in Rimu.

E. J.

Obratna nezgoda

LJUBLJANA, 26. okt. Danes ob 14.15 se je pripetila obratna nezgoda na kmetijskem posestvu v Šentvidu pri Stični. Triindvajsetletna delavka Vera Lah je delala na kombajnu in padla, ko se je stroj premikal ob premikalni kapi, v mehanizem za dviganje stroja ter dobila hujše poškodbe. Odpeljali so jo v ljubljansko bolnišnico.

M. V.

Vsak četrti delavec mladinec

Pogovor s sekretarjem občinskega komiteja ZMS Ljubljana-Bežigrad

Na območju te občine živi približno 5100 mladincev in mladink. Med njimi je največ učencev v gospodarstvu, mnogo je mladih delavcev, številni pa so študenti in dijaki. Tako mnogo vajencev je na območju Bežigrada zaradi tega, ker je tu pet strokovnih šol. Sekretar občinskega komiteja ZMS **Tone Cvetko** je o delu bežigrajskih mladincev povedal:

— Lani smo se domenili, da bomo poživili delo v mladinskih aktivih gospodarskih organizacij. Tam je mnogo mladincev, saj so statistike pokazale, da je vsak četrti bežigrajski delavec še mladinec. To se nam je posrečilo. Delo v teh organizacijah smo poživili, hkrati pa smo zanemarili mladince na terenih. To napako smo nekoliko popravili s tem, da smo letos odprli tri klube. Tako so dobili lepe klubske prostore mladinci v Savskem naselju, stožiški mladinci in mladinci z Ježice.

— Vaše sedanje delo. Vaši načrti?

— Trenutno se odvijajo priprave za mladinske konference. Ponekod so že bile, mladinski aktivi v podjetjih, ustanovah, šolah in na terenu, ki jih še niso imeli, pa se pripravljajo nanje. Mislim, da so konference letos vsebinsko in organizacijsko bolje pripravljene, kot prejšnja leta. Letos te konference ne obravnavajo le mladinskih problemov.

Lep primer: letna konferenca mladinskega aktiva na poklicni šoli elektro stroke Iskra-Kranj na Linhartovi 35 je vsebinsko neposredno in odkrito govorila o vlogi, pomenu in mestu samoupravnih organov na šoli ter predlagala, naj bi na šoli ustanovili šolski odbor, ki bodo v njem predstavniki šole, to je profesorji in uslužbenci, dijaki in starši. Njihov predlog smo podprli, saj je prav, da bi imelo 280 dijakov te šole svoj šolski odbor.

Drugi primer: na konferencah bodo naši mladinci razpravljali o načinu in metodah, kako sodelovati v razpravah o statutih. Mladinski aktivi bodo o statutih razpravljali postopoma in po določenih področjih. Mladinski aktiv v podjetju Obnova bo temeljito razpravljal o tistem delu statuta, ki govori o usposabljanju in šolanju delavcev. Mladinci so že predlagali, naj bi podjetje sredstva, namenjena za štipendije, in sredstva za splošno izobraževanje združili in dali v isti sklad, ker bi imeli tako boljši pregled nad njimi.

Ne smemo pa pozabiti, da morajo na konferencah izbrati mladince, ki bodo prihodnje leto aprila kandidirali na volitvah v organe samoupravljanja. Mladinci, ki bodo izbrani, se bodo morali na svoje naloge čimbolj pripraviti, da bodo potem svoje dolžnosti dobro opravljali. Lani je bilo v organih samoupravljanja mnogo mladih in upamo, da jih bo letos še več.

— Pa morda še kakšno presenečenje, ki ga pripravljate?

— Bežigrajske mladince bo bržkone razveselilo tole: v Smoletovi ulici pripravljamo in urejamo pet prostorov, ki jih bodo dobili mladinci, da bodo meli v njih klub. Tu bodo imeli čitalnico, prostor, kjer bodo igrali šah, kjer bodo časopisi in revije, knjižnica, televizor. E. JURIĆ

Nesreči na avto cesti

LJUBLJANA, 26. okt. — Davi ob 7.15 sta se na avtocesti Ljubljana—Zagreb pri vasi Zagorica pripetili na istem mestu dve hujši prometni nesreči. Voznik hladilnika francoske registracije 578—FJ—01 je vozil po desni strani ceste iz Zagreba proti Ljubljani. V gosti megli ga je v Zagorici prehiteval tovornjak LJ—10—98, ko je pripeljal nasproti osebni avtomobil LJ—50—53, voznik Božo Neuman. Osebni avtomobil se je moral umakniti s ceste, zdrsnil po 2 m visokem nasipu in se prevrnil. Voznik avtomobila LJ—10—98 je nadaljeval vožnjo in se ni ustavil. Pri nesreči sta bila laže poškodovana Mihaela Neuman, stara 42 let, in Alojz Zrimšek, star 55 let. Materialna škoda znaša 200.000 dinarjev.

Ob 8.40 sta pripeljala mimo mesta nesreče v smeri Ljubljana—Zagreb osebna avtomobila ZG—159—77, voznik Branko Volgemut, star 35 let, in ZG—140—61, voznik Martin Pintarič, star 46 let. Ko sta prešla luč in varnostni trikotnik, sta na opozorilo miličnika začela zavirati. Voznik Branko Volgemut je zaradi prekratke razdalje trčil v avtomobil ZG—140—61. Škode na obel vozilih je bilo za okoli 60.000 din. M. V.

JUTRANJIK DELO IZHAJA VSE DNI V TEDNU

Iz današnje prve izdaje

MARIBOR — Pri pregledu potreb za razvoj gostinstva in turizma v mariborskem okraju so ugotovili, da bi v prihodnjih dveh letih potrebovali 2 milijardi 257 milijonov dinarjev. Ta denar bi porabili za gradnjo servisnih mehaničnih delavnic, bencinskih črpalk, preureditev že obstoječih gostinskih turističnih objektov, gradnjo smučarskih vlečnic, gostinskih trgovinskih paviljonov na obmejnih prehodih na Viču in v Holmcu, za ureditev kopališč itd. Za investicije so že izdelali načrte. Pri splošni gospodarski banki v Ljubljani so vložili kreditne zahtevke za depandanso hotela Bellevue na Pohorju, restavracijo na Mariborskem jezeru in Pošto v Radencih, servisno mehanično delavnico v Gornji Radgoni itd.

Iz današnje druge izdaje

JESENICE — Občani stanovanjske skupnosti Javornik-Koroška Bela že vrsto let pogrešajo družbene prostore. Zategadelj so lani le dobili prva sredstva za gradnjo novega družbenega doma. Avgusta lani so začeli s prvimi zemeljskimi deli, do konca leta pa so zabetonirali ploščo nad kletjo. Za to so porabili nekaj nad 5 milijonov dinarjev od ObLO Jesenice, 5 milijonov pa so prispevali sami občani stanovanjske skupnosti. Letos so sezidali pritličje in dve tretjini nosilnega zidovja v prvem nadstropju. Da bi objekt letos spravili pod streho, bi morali imeti še kikih 10 milijonov dinarjev. Kaže, da dom letos še ne bo pod streho. Na Jesenicah se bojijo, da tega doma ne bi doletela usoda kulturnega doma na Hrušici, ki so ga gradili skoraj deset let.

„AUTOTEHNA"
ZAGREB, Martićeva ulica 51

razpisuje

NATEČAJ

za naslednji delovni mesti:

1. **ŠEFA PREDSTAVNIŠTVA v Ljubljani**
2. **KOMERCIALNEGA REFERENTA v predstavništvu**

Pogoji:
— večletna praksa pri posredovanju
— samostojno delo in učinek
— znanje enega tujega jezika
— poznavanje avto stroke
— višja strokovna izobrazba — priznana

Osebni dohodek:
— po doseženem osebnem učinku
— startne osnove:
pod 1. — 55.000 din (z gibljivo osnovo)
pod 2. — 45.000 din (z gibljivo osnovo).

Nastop službe 1. novembra 1963 ali po dogovoru. 9982

TELOVADCI NA SKUPNEM TRENINGU — Moška jugoslovanska reprezentanca se bo 23. in 24. novembra srečala v Ljubljani z izbrano vrsto Bolgarije. V okviru priprav so se najboljši jugoslovanski telovadci zbrali na dvodnevnem preglednem treningu v Ljubljani, ki ga vodi Boris Gregorka. — Na sliki so: Cerar, Brodnik, Menčik, Petrović, Kiselj, Skaza, Anić in Šrot. Foto: Busić

BREZ ŠKARIJ

Zdaj še v rokometu ...

O grobostih in neredih na rokometnih igriščih v zadnjem času slišimo čedalje pogosteje. Tudi zadnjo nedeljo je bilo tako ... V Ljubljani je bila tekma Olimpija — Rudar zaključena sredi drugega polčasa zaradi nereda na igrišču. Na tekmi republiške lige Kovinar — Kranj v Mariboru pa je prišlo do takih grobosti, da je še zdaj večina kranjskih rokometašev poškodovana. Kakšna je bila bilanca s te tekme za RK Kranj? Janez Bregar ima zlomljeno levo roko in so ga odpeljali sredi tekme v bolnišnico, Peter Bevk ima zlomljen prst na roki, Miro Bašer ima močno poškodovano nogo, poškodovan pa je bil tudi Janez Ankele, ki ga je igralec Kovinarja na tekmi tako močno udaril po glavi, da se je onesvestil. Nad manjšimi poškodbami pa tarnajo tudi ostali kranjski rokometaši. Tako surove in grobe igre, kakršno so si »privoščili« igralci Kovinarja, še nismo videli in rokometaši »Kranja«, izmed katerih nekateri igrajo rokomet že po 8 let, pravijo, da takega še niso doživeli ves čas, kar gojijo to igro.

Kdo je kriv? Vsekakor je treba ob tem pismu med krivci — razen igralcev Kovinarja — imenovati tudi sodnika Levsteka iz Maribora, ki ni bil kos nalogi in ni znal v kali zatreti sleherne grobosti. Kriva pa je tudi sodniška komisija RZS, ki je na tako zahtevno srečanje odredila nezrelega sodnika. Upravičeno se lahko sprašujemo, zakaj morajo v Mariboru vsa srečanja voditi domači sodniki, ki so pač pristranski in so bili v zadnjem času npr. Tržičani, ki so zaradi podobnih nepravilnosti Mariborčanov in pristranskega sojenja izgubili dve tekmi. Enkrat za vselej bi morali odpraviti tradicijo, da morajo v Mariboru vsa srečanja obvezno voditi domačini. Če povsod drugod po Sloveniji lahko poslujejo sodniki iz drugih krajev naj bi bilo tako tudi v Mariboru. Če lahko zveza delegira na tekme v Kranju in Tržiču sodnike iz Maribora, Nove Gorice ali Kopra jih menda prav tako lahko v Maribor iz Celja, Šoštanja ali Ljubljane. Primera ne omenjamo samo zaradi nedeljskega žalostnega dogodka na Teznem, pač pa bi radi opozorili pristojne forume, da se to na Teznem redno dogaja in se že vsi klubi rep bliške lige pritožujejo da je nemogoče igrati tamkaj. Rokomet, kakršen je bil na tekmi Kovinar — Kranj v Mariboru, ni bil več športna igra ...

J—k

Nelogičen sklep FIVB

BUKAREŠTA, 26. okt. Med tekmovanjem na VI. evropskem prvenstvu v odbojki se sestaja tudi športna komisija mednarodne odbojkarske federacije (FIVB). Glavna tema razprave je bila udeležba nacionalnih reprezentanc na olimpijskih igrah v Tokiu. Z odločitvijo ne moremo biti zadovoljni, saj je močno ogrožena udeležba jugoslovanskih odbojkarjev, razen tega pa je tudi v nasprotju s športnimi načeli.

Sklenili so namreč, da imajo pravico udeležbe SZ, ČSSR in Romunija kot prvoplasirane ekipe na svetovnem prvenstvu 1962 v Moskvi, nadalje reprezentanca, ki se bo najbolje uvrstila na evropskem šampionatu v Bukarešti, ter po en zastopnik iz Severne in Južne Amerike, zastopnika Azije in Afrike ter seveda Japonska kot prireditelj iger. Desetega zastopnika naj bi dal turnir, na katerem bi tekmovale evropske reprezentance, ki so se na tolažilnem turnirju svetovnega prvenstva v Moskvi uvrstile od prvega do devetega mesta, in Francija, ki na zadnjem svetovnem prvenstvu sploh ni sodelovala.

Po tem kriteriju se namreč Italiji, Finski, Nizozemski, Albaniji, Belgiji in Franciji kot udeležencem tolažilne skupine na moskovskem svetovnem prvenstvu ponujajo mnogo večje možnosti, da tekmujejo v Tokiu, kakor na močnejšim reprezentancam Bolgarije, Poljske, Madžarske in Jugoslavije, ki so se v finalu SP v Moskvi uvrstile med 4. in 8. mesto na svetovni lestvici.

Jugoslovanska reprezentanca si po vsem tem čisto nelogičnem sklepu lahko zagotovi udeležbo na olimpijskih igrah samo v primeru, če bo najboljša na EP v Bukarešti, ne glede na to, kako se bodo na tem tekmovanju uvrstile SZ, ČSSR in Romunija.

Seminar za avto-moto funkcionarje

Zadnje mesece ugotavlja AMD Ljubljana, da so njegovi športni funkcionarji preveč zaposleni in zato samo s težavo opravljajo naloge. Vodstvo društva je sklenilo, da bodo organizirali seminar za športne delavce v avto-moto športu. Za poživitev športnega udejstvovanja med člani so predlagali, naj bi bili slušatelji seminarja najprizadevnejši mladi člani društva, predvsem iz sekcije skuterjev. Računajo, da se bo seminar pričel prve dni novembra; predavanja bodo trikrat tedensko v večernih urah. V seminarju, ki bo trajal štiri tedne, bo kakih 20 slušateljev.

V Celju 3 milijone din za sanacijo domov

Na seji UO OZTK Celje so ugotovili, da niso zadovoljivi podatki o organizaciji letošnjih plavalnih šol v celjskem okraju. Šole so bile organizirane samo v Celju, Rimskih Toplicah, Rogaški Slatini, Krškem, Mozirju in v počitniških kolonijah v Rovinju, Baški, na Rabu in Hvaru. V vseh šolah je bilo okrog 1500 otrok. Uspeh glede plavalnega pouka bo v naslednjih letih možen le ob ustanovitvi delovnih štabov v pozameznih občinah in šolanju večjega števila plavalnih instruktorjev.

Za sanacijo partizanskih domov v okraju, ki ponajveč propadajo, in izgradnjo nekaterih igrišč, je UO iz lastnega proračuna razdelil 3 milijone din 10 osnovnim organizacijam. UO je sprejel tudi program dela za jesensko in zimsko obdobje, ki poleg tekmovalnega sporeda v glavnem zajema posvete in seminarje o perečih problemih v telesni kulturi in nadaljnjem šolanju in izobraževanju strokovnega kadra. K. J.

Tekme z bolgarskimi mornarji v Kopru

KOPER, 26. okt. — Tu smo bili te dni priča zanimivemu športnemu dogodku. V koprski luki je zasidrana bolgarska ladja »Luben Karavelov«. Člani njene posadke so povabili kolektiv podjetja »Luka Koper« na športni dvoboj. Bolgarski mornarji so zmagali v namiznem tenisu 4:2, domači športniki pa v nogometu 4:2 in odbojki 3:0 ter v šahu s 3:2.

Sinoči je mladina kolektiva »Luke Koper« priredila bolgarskim gostom poslovilni večer, na katerem sta komisar bolgarske ladje Petrov in zastopnik domačega mladinskega kolektiva Sagadin izrazila željo, da bi prišlo do nadaljnjih športnih srečanj ob vsakokratnem obisku.

A. C. O.

Boks mora v prave meje!

BEOGRAD, 26. okt. Zadnji tragični primer v Sarajevu, ko je zaradi udarcev v ringu umrl boksar Muhadžeri, je izzval ostre polemike med športnimi delavci in zdravniki.

O ukrepih za zdravstveno zaščito boksa bodo razpravljali v torek tudi v zvezni komisiji za telesno kulturo. Med športnimi delavci prevladuje mnenje, da boksarskega športa ni treba čisto zaustaviti, pa čeprav je bilo v Jugoslaviji 13 smrtnih primerov, marveč je treba ugotoviti vzroke za tako število nesreč v ringu.

Slabo zdravniško nadzorstvo in nezadostna pripravljenost tekmovalcev pred dvoboji so osnovni vzroki za veliko število nesrečnih primerov. Pri tem zadeva največja krivda funkcionarje klubov in organizatorje dvobojev. Boksarska zveza Jugoslavije bo poslala posebno komisijo po vseh klubih in prepovedala nadaljnje delo vsem, ki ne izpolnjujejo osnovnih pogojev: če nimajo dobro opremljene dvorane za trening, ustrezne opreme, registriranega zdravstvenega referenta in strokovnjaka — trener z ustreznimi kvalifikacijami itd.

Ta čas delujeta v naši državi 102 kluba z 213 trenerji, od katerih pa jih ima samo osem diplomo zvezne predvojaške-trenerske šole, 30 trenerjev je brez kakršnekoli kvalifikacije. Med zdravstvenimi referenti je zdravnikov samo 120.

Za zdravje boksarjev je posebno škodljiv ligaški sistem tekmovanja. Pomanjkljivo pripravljene boksarje kakor koli pregovarjajo za nastope, zlasti, če je potrebno, da zapolnijo vrzeli v ekipah. Zaradi točk določajo boksarje za kategorije, ki jim ne ustrezajo itd.

TEŽKOATLETSKA REVIJA

Reprezentanti 7 držav na GR

LJUBLJANA, 26. okt. V Ljubljano so prispeli danes še vsi udeleženci, ki bodo nastopili na II. mednarodni reviji za naslov »mojstra slovenske težke atletike 1963«, razen Turkov. Prireditev bo v veliki dvorani Gospodarskega razstavišča z začetkom točno ob 10. uri. Razen najboljših slovenskih rokoborcev in dvigalcev uteži bodo nastopili tudi izbrani zastopniki iz Avstrije, Francije, Poljske, ČSSR, Madžarske in Švice, med njimi tudi »bronasta kolajna« z letošnjega svetovnega prvenstva v Stockholmu Zdražila (ČSSR).

Prireditelj II. mednarodne revije za naslov »mojstra slovenske težke atletike« je Težkoatletska zveza Slovenije.